

ÁRA 10 fillér Második kiadás! A R É G G E L

XV. EVFOLYAM
32. SZAM

FŐSZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

BUDAPEST,
1936 AUGUSZTUS 3

AZ ELSŐ NAP!

Az olimpiász vasárnapi világszenzációi és magyar eseményei

A néger Owens 10.2 mp idővel
világrekordot futott a 100 méteres
síkfutás középfutamában.

Sir

bejutott a 100 méteres síkfutás
elődöntőjébe, Gerő az előfutam-
ban, Gyenes a középfutamban
kiesett.

Bódosy

195 centiméteren elvérzett.

A németeké az első olimpiai baj-
nokság: Fleischer kisasszony olim-
piai rekorddal győzött a gerely-
vetésben.

Tóth és Zombory tussal győzték
le a szabadstílusú birkózásban első
ellenfelüket.

Szabó, Vadas és Temevári be-
jutottak a 800 méteres síkfutás
középfutamaiba.

A magyar törccsapat első meccsén
10:6-ra győzött a norvégek ellen.

A 10.000 méteres futás első há-
rom helyét a finnek nyerték, Ke-
len lemaradt. Gyilkos küzdelem
volt három finn és egy japán futó
között.

Darányi és Horváth nem jutott
be a súlydobás döntőjébe.

Orbán negyedik helyen végzett
az öttusa tereplovaglásában, Barta
huszonhetedik, Balás harminchato-
dik lett. A verseny meglepetése az
olasz Abba első helye.

Görögország, Brazília, Dánia,
Kanada, Egyiptom és Norvégia
kiesett a törccsapat-előmérkőzések
során.

Kovács kedvező sorsolást kapott
a 400-as gátfutás előfutamaiban,
továbbjutása biztosra vehető.

A magasugrás bajnoka az ameri-
kai néger Johnson: 203 centiméter-
rel, Albritton második lett 200 cen-
timéterrel, a hamadik helyre is
amerikai atléta került a két néger
után.

A súlydobás olimpiai bajnoka:
a német Wölke, olimpiai rekorddal.

Az olimpiász első napján a né-
metek 2, a finnek 1, az amerikaiak
1 olimpiai bajnokságot nyertek.

Második helyre: 2 finn, 2 német,
1 amerikai jutott; harmadik hely-
re: 1 finn, 1 amerikai és 1 lengyel
került.

Szilágyi az akadályverseny má-
sodik előfutamába került, Iso Hollo
finn világbajnokjelölttel együtt.

Bay és Hátszegi József 3-3, Ge-
rei és Maszlay pedig két győzelmet
aratott a norvég törccsapat ellen.

A magyar törccsapat legyőzte a
jugoszlávokat is, 14:2 arányban.

Zirczy és Gerei 4-4, Hátszegi
József és Ottó pedig 3-3 győzelmet
szerzett, a két vereséget a két Hát-
szegi-fiú szenvedte.

A világbajnokjelölt francia tör-
ccsapat 16:0 arányú megsemmisítő
vereséget mért Brazíliára.

Huj huj hajrá!

Irta: Lázár Miklós

Túlzás, persze, hogy túlzás a ma-
gyar sajtónak és a magyar közön-
ségnek szívszorogató, lihegő,
szinte tért és időt felejtő érdeklő-
dése a berlini olimpiász eseményei
és eredményei iránt! Ennek a taj-
tékzó érdeklődésnek, sietgő izgal-
omnak a titka azonban nemcsak
közönségünk évről-évre növekedő
sportszenvedélyében rejlik. Bele-
játszanak nemesebb ösztönök is,
amelyek mindenkor megérintik a
magyar lélek húrjait, ha a világ
figyelme olyan nemzetközi versen-
gésre irányul, ahol magyar tehet-
ség, magyar erő, magyar kitartás
lép a küzdőterre. A kis magyar
globus apraja nagyja mélységesen
átérzi, hogy nemzetünket multja,
őseireje, kultúrája más sorsra,
rangra, történelemhivatásra jelöl-
te ki, mint aminő osztályrészéül ju-
tott. Kiirihatatlanul bevésődött
népünk lelkébe az igazság, hogy
jobbat érdemlünk Európától, több
együttérzést, tisztességet, nagyobb,
méltóbb szerepet. Egészen termé-
szetes tehát, ha egyszer tér nyí-
lik arra, hogy bizonyosságát adjuk
népünk magasabbrendűségének,
ha végre alkalom kínálkozik arra,
hogy az egész világ előtt vizsgáz-
zunk: ilyen sorompóbaállás nem-
zeti színünkkel és nemzeti eré-
nyeinkkel messze túlnő a sport-
esemény határain és nemzeti ügy-
gyé válik. Ez a felemelő tudat az
olimpiász minden startjánál nem-
csak a Hinterlandban él, hanem
azoknak a fiainknak és leányaink-
nak szívében, agyában, idegeiben,
akik a sportvilágháború frontján
képviselik árva Magyarország hí-
rét, nevét, becsületét. Ez az olim-
piász számunkra nemcsak az iz-
mok, a tréning, a rekordörület, a
sportkultúra és atlétanevelés gi-
gantikus vetélkedése, több, sokkal
több ennél: újra és újra jelentke-
zésünk az európai közvélemény
ítélőszéke előtt, tizenhét esztendő
óta folyó élet-halál pörünk újabb
és újabb újrafelvételi kérelme,
kérdés, felelet, tanuvallomás, bi-
zonyíték és számonkérés! És az
érdeklődés izzása, ez az elementáris
általános, titkos nemzeti közérzés
szolgáljon tanulságul az olimpiász
utáni időkre is! Nyilatkozzék meg
ugyanilyen egységesen és osztatlan-
ul a társadalom biztató, elismerő,
felemelő szolidaritása akkor is, ha
nem a testet-lelket edző sportok
magyar zászlóvivői szerepelnek a
nemzetek örök versengésének po-
rondjain, hanem a tudomány, a
szépművészetek, az irodalom hősei,
kis nemzetünknek azok a lángeszű,
gyakran méltatlanul mellőzött
fiai, akiknek fején a babér nem
egyszer töviskoszorú, vagy szem-
fedél...

Részletes tudósításaink a lap belsejében!

OLIMPIAI FOTORIPORTUNK A 12. OLDALON

Franciaország nyíltan a madridi kormány mellé állt!

Párizs, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Miután a spanyol felkelés külföldi fegyveres támogatást kapott, a francia kormány megváltoztatta azt az eredeti elhatározását, hogy a spanyolországi eseményekkel kapcsolatban Franciaország a feltétlen semlegeség alapjára helyezkedik. A kormány hivatalos kommunikét adott ki, amelyben kijelenti, hogy

eddig semlegességi nyilatkozatát feltételesnek tekinti és attól teszi függővé, hogy más hatalmak is ragaszkodjanak a be nem avatkozás elvéhez.

A francia kormány — így szól a közlemény — megfontolás tárgyává teszi milyen következtetéseket kell levonnia abból a tényből, hogy

külföldi államok fegyverszállításokkal beavatkoztak a spanyolországi eseményekbe,

a francia kormánynak fokozott gondot okoz, hogy a nemzetközi életet ilyen káros befolyásoktól megóvják és barátságos viszonyt tartson fenn a hivatalosan elismert, reguláris spanyol kormánnyal, amely ma a belső rend fenntartásáért küzd. A francia kormány mindent el akar követni, hogy a spanyolországi zavargások mi-

nél előbb megszűnjenek és elkerülhető legyen külföldi körök beavatkozása a spanyol eseményekbe, már csak azért is, mert

az ilyen beavatkozás a nemzetközi kapcsolatok fentartását veszélyezteti.

— A francia kormány éppen ezért elhatározta, hogy sürgős felhívást intéz az elsősorban érdekelt hatalmakhoz és azokat igyekszik majd rávenni, hogy mennél gyorsabban Franciaországgal egyetemben tegyenek egy közös nyilatkozatot a benemavatkozás elvének szigorú betartására. A francia kormány a maga részéről eddig a legszigorúbban kitartott a benemavatkozás elve mellett és nem engedett semmiféle fegyverszállítást Spanyolországba, még abban az esetben sem, ha a megrendelések még a zavargások kitörése előtt történtek. Az a tény, hogy a külföld részéről fegyverszállítások történtek a felkelők számára,

a francia kormányt arra kényszeríti, hogy fenntartsa magának a cselekvési szabadságát,

reméli azonban, hogy e kérdésben az elsősorban érdekelt hatalmak közös nyilatkozata nem teszi számára kényszerűséggé, hogy eddig tett intézkedéseit megváltoztassa.

Letartóztattak egy volt miniszterelnököt és az ABC főszerkesztőjét

Madrid, augusztus 2.

Ricardo Samper volt miniszterelnököt abban a pillanatban tartóztatták le, amikor egy francia hajó fedélzetére akart szállni, hogy elhagyja Spanyolországot. A volt miniszterelnököt az úszó börtönné átalakított Mar Cantabrico hajó fedélzetére szállították.

A rendőrség elkobozta az ABC című lap augusztus elseji számát és letartóztatta a lap főszerkesztőjét. Az elkobzás és letartóztatás azért történt, mert az ABC-ben egy kép jelent meg, amely azt a jelenetet ábrázolja, amikor

a mihicja tagjai a karmeliták kriptájába behatolva különböző tárgyakat visznek ki a kriptából.

Tengeri és szárazföldi csata tombol Gibraltár körül

Párizs, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Gibraltár partvidékén negyvennyolc óra óta rendkívül heves harcok folynak; szakadatlan ágyú-

dörgés és puskaropogás hallatszik.

A lecsapódó lövedékek a tenger-szoroson áthaladó hajókat is veszélyeztetik,

ezért a gibraltári angol flotta parancsnoka szikratáviratban figyelmezteti az áthaladó hajókat, hogy legyenek óvatosak, mert épségük veszélyben forog.

Felrobbantották és kisi'kalták a felkelők két vonatát

Madrid, augusztus 2.

Kormányrepülőgépek a Valladolid—Medina vonalon két vonatot bombáztak.

A bombák egyike felrobbantotta az egyik mozdony kazánját és a szerelvényt egyik kocsiját. A vonatot kisi'kalták. A másik vonatot ugyanez a sors érte.

Ugyanezek a repülőgépek továbbrepülve a Valladolid környékén táborozó felkelőket bombázták és több épületet lángba borítottak.

MA KEZDŐDIK A NYÁRI VÁSÁR!

Tekintse meg kirakatainkat!!!
Hihetetlen olcsó árak!!!

KERTÉSZ PÁL

CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLL.

ÜRIDIVAT ÉS FEHÉRNEMŰ

TERÉZ KÖRÚT 12

30.000 pengő értékű részvényt sikkasztottak el Szudy Elemér volt sajtófőnöktől

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a késő esti órákban megjelent a főkapitányság központi ügyeletén Szudy Elemér, volt sajtófőnök felesége és ügyvédje kíséretében. Szudy

feljelentést tett a központi ügyeleten egy ismert pesti tőzsdés ellen, 30.000 pengő értékű részvény elsikkasztása miatt.

A volt sajtófőnök elmondotta, hogy néhány nappal ezelőtt megjelent a lakásán a tőzsdés és hosszas rábeszéléssel meggyőzte őt arról, hogy számára rendkívül előnyös lenne részvényeinek egy részét eladni. Szudy ekkor átadott egy részvényesomagot tárolgatójának, aki azzal távozott el tőle, hogy a részvényeket értékesíti és az azokért befolyt 30.000 pengőt vasárnap délben viszi majd el Szudy lakására. Vasárnap délben azonban

hiába várta a tőzsdést, az

nem jelentkezett a késő esti órákig.

Kilenc óra tájban elment a lakására, ott azonban azt a meglepő felvilágosítást kapta a házfelügyelőtől, hogy

a tőzsdés két nappal ezelőtt elköltözött eddigi lakásából és ismeretlen helyre távozott.

Szudy ekkor egyenesen a főkapitányságra hajtatott és megtette a feljelentést. A rendőrségen azonnal intézkedtek: detektívek mentek ki azokra a helyekre, ahol a tőzsdést esetleg megtalálhatnák, de valószínűnek látszik, hogy az illető már

megszökött és nincs Magyarországon.

Elgázolta a berautó egy szombathelyi százados kislejtőjét

Szombathely, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Megrendítő közlekedési szerencsétlenség történt vasárnap délután Szombathelyen: egy berautó, amely a Wesselényi utcában a pályaudvar felől a Belváros felé tartott, a múzeum előtt

elgázolta Sasváry Géza százados 12 éves kislejtőjét.

A fiúeska kerékpáron haladt és az összeütközés után olyan szerencsétlenül került az autó kerekerei alá, hogy

agyrázkódást, koponyaalapi törést és súlyos zúzódásokat szenvedett. Kórházba vitték, azonnal megoperálták, életbenmaradásához azonban ágyaszólván

Nem érdemes építeni kultúrátlan területen, a költészet ugyanaz, az értéke nem!

Balatonföldváron

a modern strand és az újonnan épülő luxusszálló közepén felépült villany- és vízvezeték bekapcsoló-tűtő állomásai lehetőségével 5 éves korú gyermekek részére a legolcsóbban kaphatók. Előleg nincs. Évtizedes kultúra. Tájékoztatót nyújt a díjank: Andrassy út 27. Telefonszám: 1-276-60.

semmi remény sincs.

A berautó vezetőjét, Asbét Józsefet, előállították a rendőrségre és nyomában megkezdtek kihallgatását. De hogy a szörnyű balesetért kit terhel a felelősség, azt majd csak a békéi tanúkihallgatások után tudja megállapítani a rendőrség.

— Két kislejtőt mentett ki a tóból egy bátor levente. Győrből jelenti A Reggel tudósítója: Az Eszterháza melletti tóban vasárnap fürdés közben kétségbeesett sikoltással merült el Varga József 10 éves kislejtője. Ijedtében megragadta a közelben úszó Lajber Lajos 13 éves diaktársának lábát és maga után húzta a víz alá. A parton összeverődött tömeg halálos dermedtséggel figyelte, hogy a két kislejtő életeláharcot fejt a víz alatt, amikor utánuk ugrott Páczs Géza 19 éves levente, a víz alá bukott és másfél pernyi küzdelem után minikét kislejtőt kihozta partra. A bátor fiatalleventét, aki a partra érve maga is eszméletlenül esett össze, lelkesen megélezték.

Bútorkereskedők figyelembe!

Alsóörsön, XV. uca 42. házszám alatt aug. 4-én, kedden 11, 3 órakor biróilag elárvereztetik 912 — pengőre becsült nagy értékű bútorkomplet eszterlási, Nemeske-zongora és egyéb ingók

AZ ÖRDÖG BIBLIÁJA

lesz a csütörtöki nagy filmmeglepetés

Gömbös miniszterelnök vasárnap tétényi birtokára érkezett és ma Budapestre jön

(A Reggel tudósítójától.) Egy hét múlva jár le Gömbös miniszterelnök közel három hónapos szabadsága, amelyet arra használt fel, hogy teljesen kigyógyuljon betegségből. A miniszterelnök szabadságának első felét tudvaleg a balatonfüredi szanatóriumban töltötte, ahol gondos orvosi gyógykezelésben volt része, azután utókürára tétényi birtokára és onnan a királyszállási kincstári birtokra utazott. Királyszálláson a miniszterelnök pihenéssel, sétákkal és rövid kirándulásokkal töltötte az időt, de emellett élénken érdeklődött a politikai események és kormányzati ügyek iránt is s többször meghívta magához írást a kormány tagjait, mint az egységes párt vezető férfait, sőt

meglátogatták ellenzéki politikusok is, akikkel megbeszélést folytatott az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről.

A miniszterelnök királyszállási pihenése most ért véget és Gömbös Gyula feleségével, valamint Pisky Zoltán őrnagy szárnysegéddel vasárnap a miniszterelnökség nagy csukott autóján Téténybe utazott, ahol szabadságának még hátralévő utolsó hetét részben tölteni fogja. Ezen a héten a miniszterelnök már behatóbban tájékozik kormányzati kérdésekről is és ezért már

hétfőn bejön a miniszterelnökségre,

anélkül azonban, hogy átvenné hivatalát. A hét többi napját Gömbös miniszterelnök részben Budapesten, részben tétényi birtokán fogja eltölteni és a jövő hétfőn, amikor szabadsága hivatalosan véget ér, megjelenik a miniszterelnökségen, hogy Darányi Kálmán helyettes miniszterelnöktől forma szerint is átvegye az ügyek intézését.

Marton Miksa dr. vasárnap reggel meghalt

(A Reggel tudósítójától.) Ezen a hűvös vasárnapon, reggel hét órakor, örökre megszűnt dobogni egy szív, amelynek egyetlen életcélja az volt, hogy minden szépért, minden művésziért, mindenért, ami tehetség, lángoljon, égjen és lelkesedjen.

Meghalt dr. Marton Miksa okleveles ügyvéd,

aki minden porcikájában vérbeli művész volt: zseniális muzsikussal, aki soha zongorázni nem tanult, de akinek játéka a világ legnagyobb zenészei is elámulnak; bámulatos szakértője és ösztönös tudója a színpadnak, aki mindig találó

kritikájával hatni tudott egy Molnár Ferencre, színpadi ötleteivel fel tudott villanyozni egy Reinhardtot

s aki mégsem volt sem hivatalos zenész, sem rendező, sem kritikus, ügyvéd volt hivatalosan, csak éppen soha ezt a hivatását nem gyakorolta. Marton Miksa kora ifjúságától minden véreseppjével a művészeté volt: a színpadé, a zenéé, az irodalomé, a színészeté, azé az egész forgó, zengő, karneválos, lámpafényes világé, amelyben egyedül érezte jól magát, amely nélkül élni nem tudott s amelyhez, elzárva bár annak katedráljától és pódiumaitól, haláláig hű maradt. De volt Marton Miksa dr.-nak ezeken a szemérmesen rejtegetett képességein túl, amelyeket éppen csak magától értetődő belépőjegyként használt fel abba a művészár-

sadalomba, amelyet mindenekfelett imádott, egy külön nagy és minden barátja és ismerőse által megcsodált erénye:

egyéni és emberi kedvessége, amellyel mindenkit, férfit és nőt egyaránt, lebilineselt és meghódított magának.

Művészi tehetségéhez, általános műveltségéhez vidám kedély, elragadó humor és szípközös szellemesség járult, amellyel világszerte népszerűvé vált új nevet szerzett magának: a

»Miska«

nevet. Miska volt ő egyaránt a pesti baráti köre: Molnár Ferenc, Heltai Jenő és az egész színházi, irodalmi és művészi közélet számára, de Miska volt ugyanígy Reinhardt, Hans Albers, Marlene Dietrich, Henry Bernstein, Lubitsch, Siegfried Wagner, Chesterton vagy Toscanini számára is, — ezen a néven ismerték őt Budapestről Berlinen, Londonon, Párizson és Newyorkon keresztül Hollywoodig s ha a neve valamilyen társaságban e kontinensek bármelyikén elhangzott, nyomában felderültek az arcok s mosolygós társalgás indult meg az örökkön örökké jókedvű, az életet és a szépet oly művészi szeretni tudó Marton Miskáról, — aki ma, reggel óta nincs többé...

Szerette mindenki, aki ismerte, a férfiak talán még jobban, mint az asszonyok,

akik rajongtak gáláns lovagiasságáért s azért az imádatért, amellyel nekik oly hízoló kedvességgel hódolni tudott. Ő — az életet szerette! Mindent, ami az életet széppé teszi: egy színházi előadást, vagy koncertet csak úgy, mint egy jó falatot, egy friss korty spriccert, egy könnyű cigarettát. A cigaretták... Ez volt az élet! Még a halála előtti estén is cigarettázott az elfogyasztott könnyű vacsora után, amelyet pedig az orvosok régen szerettek volna eltüntetni neki, Miska azonban nem engedelmkedett nekik. Azt mondta:

»Ha este nem ihatom meg a spriccermet és nem szívhatok el hűz cigarettát, akkor az életnek úgy sincs számomra öröme...«

Marton Miksa dr. 64 éves volt, halálát rövid betegség előzte meg. Az elmúlt hét előtti szerdán hajnalban hirtelen rosszul lett, mire felesége, Makay Margit, a Vígszínház kiváló művésznője reggel négy órakor beszállította a Fásor-szanatóriumba. A szanatóriumban agyvérzésre gyanakodtak az első pillanatban, miután jobboldali hűdéses tünetek léptek fel, reggel nyolc órára azonban a bémulás megszűnt és az orvosok megállapították, hogy csak

agyérgöres okozta a rosszulletet.

Tíz napig, a most elmúlt péntekig maradt Marton Miksa dr. a szanatóriumban, ezen a napon az állandóan betegágya mellett tartózkodó feleségének azt mondta, hogy — szeretne hazamenni. Makay Margitnak nem tetszett a dolog. Az orvosoknak se nagyon, de minthogy végeredményben jobban volt, megengedték neki, hogy hazaköltözzön Báthory uca 19. lakására. Otthon, a megszokott környezetben láthatóan felvillanyozódott, járt-kelt a lakásban s orvosai, Nádor Henrik főorvos és Kallós Jenő, a Fásor-szanatórium főorvosa, minden nap meglátogatták, állapotát kielégítőnek találták. Az este vacsora előtt keresztretjvényt fejtett egy keresztretjvényűjságból, kézírásával a keresztretjvény még ott fekszik az íróasztalán, de csak három értelmes megfejtést írt le: az »Idaho«, a »kritikus« és az —

»Amen« szavakat...

A keresztretjvény mellett egy levél, amely szombat délután érkezett Gasteinből, Heltai Jenőtől. A régi testi-lelki jóbarát, aki első felesége révén sógori viszonyban is volt Marton Miskával, — Heltai Jenő első felesége Hans Valéria volt, a későbbi Miklós Andorné, míg Marton Miksa első felesége, Hans Hedwig, színpadi néven Harmath Hedy, minden idők legbájosabb színpadi jelensége — azt írja a levelében, hogy mennyire megijesztette őt a betegségéről érkezett hír s komolyan megfedi a jóbarátot, mert nem vigyáz magára. »Mindennek van határa, Miskám, — írja Heltai — de ez a könnyelműség, amellyel magaddal egyáltalán nem törődsz, felülmúl minden képzeltet...« Marton Miksa elolvasta a levelet, majd odafordult feleségéhez, Makay Margit-hoz és megkérdezte, hogy

— nem volt-e kint Heltai Jenő a versenyen?

(Rajongója volt ugyanis a turfnak, a lovaknak, Heltai Jenővel együtt.)

Minden vétel...
főnyeremény

Az utóbbi napokban voltak nem egészen tiszta pillanatai, ezt egy ilyen pillanatában kérdezte, mert hiszen tudnia kellett volna, hogy Heltai nincs is Budapesten, ott volt a levél is, amely Gasteinből érkezett. Többek között folyton arról beszélt, hogy — Zilahy Lajosékhöz van hiva vacsorára, nógatta a feleségét, hogy öltözzön már fel, nehogy elkéssenek a vacsoráról. Korán megvacsorázott és lefeküdt. Kicsit olvasott, aztán elolította a villanyt és elaludt. Makay Margit a szomszéd szobában pihent le, de nem aludt el, nővére, Makay Gabriella társaságában virrasztott, minden pillanatban hallgatta a hasadásnyira nyitott ajtón keresztül férje álmát. Éjjel egy óra tájban horkolást hallott, — erre benyitott a szobába. Marton Miksa felébredt és megkérdezte a feleségétől, hogy mit akar.

— Csak meg akartam kérdezni, hogy nincs-e valamire szükséged — felelte Makay Margit, most már kisé megnyugodva, hogy semmi baj sem volt, de elaludni még sem tudott reggel négy óráig. Hét órakor reggel a szobalány bevitte Marton Miksa szobájába a reggelit, majd rémülten beszaladt Makay Margit hálószobájába:

— Nagyságos asszony kérem, a doktor úrral baj van... Habos a szája...

Makay Margit rohant a férje szobájába. Még meleg volt a teste, de már élettelen... Azonnal hívták Nádor Henrik dr.-t, aki percek alatt meg is érkezett, de a paciensen és jóbarátot

segíteni már nem tudott.

Marton Miksa csendesen, fájdalom nélkül örökre elaludt...

Vasárnap a késő délelőtti órákban még csak kevesen tudtak a tragikus halálhírről, sem Marton Miskának, sem feleségének barátai, rokonai nem tartózkodtak Budapesten. Lamotte Károly alpogármestert, a családnak régi barátját hívták fel telefonon leányfalusi villájában, aki megrendülve értesült a szomorú hírről, ő volt az egyetlen, akihez a hírközlő és vakációs, tragikus vasár-

akarítás = megtakarítás, ha

Izsák
R.T.

fiókjaiban
vásárol

FIÓKOK ÉS LERAKATOK MINDENÜTT
Telefon minden fiókban.

GIBBS INSECTOL
szúnyog-
csípés ellen

a legtekélyesebb szer. A viszketés
azonnal enyhül, a daganat hamar eltűnik.
Tubus 1.— pengő. Mindenütt kapható

ILLITS
BELVEDERE
szálló-kávéház-étterem
A főváros egyik legszebb, legelő-
kelőbb üdülője és szórakozóhelye

Egész nap zené. BUDAKESTI UT 10
Weekend Arrange- villamos- és autóbussz megálló
ment. Menürendszer Budagyöngyénél. Tel. 1-640-75

napon Makay Margit segítségért fordulhatott. Ertesítették még Jób Dánielt, a Vígyszínház igazgatóját is, akit megkértek, hogy a temetés előkészületeiben legyen támaszuk. A délelőtti folyamán meglátogatta halott bátyját nővére, özv. Thury Zoltánné, aki szívemarkoló jelenetek közben borult bátyja holttestére.

— Miska! Miska! Miska!

— ez volt az egyetlen szó, amely a porig süttöttségű hölgy ajkait sikoltva elhagyta. *Leírhatatlan állapotban találtak övegyét, Malay Margitot, aki sírástól feldokolva, jártányi erő híján, alig bírta néhány összefüggéstelen mondatban elmondani az utolsó este és éjszaka eseményeit.* A szobában, amelyben Marton

Miksa halálba szenderült, napfény ömlik el a bútorokon, az alacsony ágy melletti tabureten még ott van a szemüvege, a cigarettaszípkája, a zsebórája és egy estilap, abban az állapotban, ahogy este letette őket, mielőtt a villanyt eloltotta. Marton Miksa dr. végrendeletileg meghagyta, hogy

a szívét szűrjék át,

ezt a végakarátát Kallós Jenő dr., a Fásor-szanatórium főorvosa fogja teljesíteni. Temetése iránt ma, hétfőn fognak intézkedni s annak dátumát minden valószínűség szerint úgy fogják megállapítani, hogy a szélrózsa minden irányában külföldön tartózkodó barátai arra hazaérkezessenek. Sok könny fog folyni ezen a temetésen...

Budán cipészkedik Kalmár Elza, a szegedi Madách-szobor alkotója

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton a főkapitányság bünyügyi osztályának folyosóján választékosan öltözött úrinő jelent meg.

— Feljelentést szeretnék tenni ismeretlen tettes ellen, aki Maros uccai lakásomból antik ékszereket és többszáz pengő készpénzt lopott el — mondotta az eléje siető rendőrtisztnek. Megmondta nevét és foglalkozását is:

Kalmár Elza cipész.

A bejelentés után detektívek siettek ki a helyszínre, ahol különös meglepetésben volt részük.

A cipésműhelyben felhalmozott orthopéd-holmik és gipszöntvények között pompás szobrászművészeti alkotásokat fedeztek fel.

Jobban utánaértek a dolognak és akkor kiderült, hogy az üzem tulajdonosa kövesházai Kalmár Elza, az országosnevű magyar szobrászművész, aki »Vágyakozás« című szobrával állami díjat is nyert. A művész nő édesapja a monarchia egykori hadikikötőjének, Polának volt

admirális-parancsnoka. Kalmár Elza művészeti útjának München, Párizs, Róma és Firenze voltak az állomás-helyei. Firenzében Erdős Renével töltött hosszabb időt és ő a hősnője az író »Berekesztett utak« és »Firenzei nyár« című regényének. Mindez természetesen még a háború előtt történt.

A nagy világégés felperzselte Kalmár Elza szép pályafutását is.

Az olasz-osztrák határon egy járványkórházban teljesített nehéz szolgálatait a legsúlyosabb betegek mellett. Elnyerte a legmagasabb kitüntéseket és ott volt egészen a háború végéig. Később hazajött,

suszterinas lett

s közben megbízást kapott a szegedi Dóm tér Madách-szobrának megminta-tásására. Most pedig, mielőtt járatt budai polgárok beteg lábainak gipszmintáit készíti, lázas munkakedvvel készül az idei nagy Madách pályázatra! Erdemes néha egy ilyen egyszerű rendőri bejelentés kulisszái mögé pillantani...

A TRAGÉDIÁT

vasárnap 5000 főnyi közönség, pestiek, angolok, olaszok, osztrákok nézték végig Szegeden

Szeged, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután két filléres gyors kétezer pesti embert ontott Szegedre. Az autós nézők számát csak találgatni lehetett abból a rengeteg idegen rendszámú kocsiból, amely az előadás alatt a Dóm tér környékén tanyázott. A Tragédia második napján kegyesebb volt az idő! A város is egészen más képet mutatott, mint szombaton, a bemutató napján. Autobuszokon és autocarokon többszáz délvidéki és erdélyi vendég érkezett. Este a Dóm tér gyönyörűen zárt négyesét, Klebelsberg testetöltött álmát egészen a vörösébarna árkaodókig megtöltötte a közönség.

Ötezer főnyi közönség várja az előadás kezdetét!

Itt is, ott is idegen szó hangzik fel, angol, olasz, német, meglepően sok a bécsi tájszólás. Pontosan 8 órakor kürtök hangzanak fel a színpadról és a nyitott nézőtér négy sarkából. A csönd szinte templomi. Áhitat önti el az embereket, amikor megszólal fenn a magasban a Dóm bűgő hangja. Ott, ahol a harang zúg a torony tetején, már fénylik az angyalok kara, lenn az íves kapunál pedig száz és száz fehér angyal ruhájára hull a tompa fény-sugár. A vetítógép a káoszt, a kavargó, kialakulatlan világegyetemet varázsolja a színpadra. Abban a pillanatban, amikor felcsendül valahonnan láthatatlan magasból az Úr hangja,

a káosz helyére egyszerre hatalmas szem rajzolódik a vászonra: az Úr jelképe.

Már az első percben érzi a közönség, hogy

a rendező Janovics Jenő különösen technikai szempontból hozott sok újat. Janovics és díszlettervezője, Varga Mátyás szinte kizárólag vetített díszleteket alkalmaz. Varga Mátyás nagyon tehetséges, finomérékű művész, hibája talán az, hogy színérzéke erősebb, mint a forma-érzéke s így képei néhol nem eléggé plasztikusak. Janovics Jenőben a tapasztalt színiigazgató gyakorlata egyesül a mélylelkű művésszel. Legfontosabb újítása, hogy kikapcsolta a Dómot a színpadi eseményekből és ezáltal a Tragédia egységesebbé és színpadszerűbbé vált. A statisztákat mestersen helyezi el. Az előadás legnagyobb érdemével várt eseménye

Lánczy Margit Évaja.

Minden jelenetben tökéletesen elevenítette meg a különböző korok stílusát mozdulataiban és hangjában. Külön meglepetés volt a hangja, amely a drámai jelenetekben teljesen betöltötte a hatalmas teret, a lírai részekben pedig lágy és gyengéd volt, mint a hárfa.

Kiss Ferenc szellemes, inkább vidám, mint gúnyos Lucifer volt.

Lehotay komolyan és becsületesen, de kissé erőteljesen alakította Ádámot. A fiatal Mezey Mária komoly elmélyülésről és tehetségről tanuskodó játékaival nagyobb jelentőséget adott Hippianak, mint elődei a Dóm téren. Hont Erzsébet megkapóan énekelte Cluviát. A vasárnapi előadásnak rendkívüli sikere volt. Kedden Táray játssza Lucifert!

Magyar László

Osszeomlott a drágaság a Magyar Divatcsarnok nyári vásárán

Rákóczi út 70-76: A Szövetség uccától az Alsóerdősorig a Magyar Divatcsarnok ikerárúházában e hó 8-tól 12-ig, tehát tíz napig tart az idei nyári vásár. Ezt a rövid időt kell kihasználnia az áruháznak és nagyközönségnek! Miután a tragikus Rákóczi úti házbeomlás miatt az út elzárása erősen megbénította a Divatcsarnok forgalmát is, hatalmas árukészletek gyülek össze az idény végére, amelyekből az áruház most mindenképpen szabadulni akar. Ez a »mindenképpen eladás« arra készítette a Magyar Divatcsarnokot, hogy nem egy árucikkének árát harminc-nyolcvan százalékkal is lecsökkentse. Száz pengőért ma annyit lehet kapni, amennyinek szombaton még százötven pengő volt az ára. Természetesen sietni kell a vásárlással. Legjobb a reggeli órákban vásárolni, mert ilyenkor aránylag a legkisebb a forgalom. Legnagyobb az áruházas a nyári árucikknek: elsősorban ezeken akarnak túladni. Hihetetlen olcsók most ezek a holmik. Ilyen árak vannak: Műselyemruha 3.80. Műselyem krepdesin ruha 8.80, nadrágkombiné 1.28, mintás delén, kékfestő vagy sima műselyem métere 48 fillér, cerna dirndli métere 78 fillér, kockás, sima pamutszövet métere 98 fillér, mintás műselyem krepdesin 1.68, műselyem imprimé 1.98 méterenként. Gyapjú női ruhaszövet métere 1.58, gyapjú georgette métere 4.88, intézeti, iskolaruhára sötétkék sevitő métere 2.80, burett férfi mosóöltöny 7.90, férfi sporting 1.58, férfi Opalin ing 5.90, nyúlászor puhakalap 7.90, gyapjú puhakalap 3.90, fehér női filckalap 2.98, női szalmakalap 1.28, sálkendő 98 fillér, zsabó 77 fillér, díszgalér 88 fillér, párnahuzat 78 fillér, 3 méter férföltönyszövet 12.—, 20.—, 30.— és 40.—, homokjátásruha 78 fillér, leányka-dirndli 1.98, csikos nyári joppé 98 fillér, fehér munkaköpeny 4.25, bőr retikül 4.48, bőrdél 4.60, női furdótrikó 2.90, úszónadrág 88 fillér, gyermektrikó 98 fillér, divatcipő 6.60 és 8.80, barna gyermek fűzőcipő 3.90, flaneltakaró 3.48, szövetöltöny és egy pár felcipő uraknak 48.—, 58.—, 68.— és 78.—, női pizza-ruha 3.98, gumi térdharisnya 88 fillér,

AZ UTAZÁS minden gondja a mienk, csodálatos varázsa az Öné!

FIGYELEM! Arainkban helyszínen eltöltött teljes panziónapok kifejezetten jó szállodákban, minden mellékköltséggel, III. oszt. gyorsvonatjegy oda-vissza utazással bennfoglaltatnak!

2 hét a Lago Maggiore, a Garda- és a Como-tónál!

2 nap Venezia
1 nap Verona
4 nap Gardone (Garda-tó)
3 nap Cernobbio (Como-tó)
3 nap Palianza (Lago Maggiore)

P 239

1 nap Venezia
1 nap Verona
1 nap Milano
10 nap Malcesine (Garda-tó)

P 199

2 nap Venezia
1 nap Verona
6 nap Riva (Garda-tó)
4 nap Bolzano

P 211

Bármelyik szombat esti indulással!

2 hét az olasz nagyvárosokban!

2 nap Venezia ...
3 nap Firenze ...
4 nap Róma ...
1 nap Nápoly ...
1 nap Sorrento ...
2 nap Capri

P 229

Bármelyik szombat esti indulással

Utazási gondjai megszűntek,

mert valutáját kiigényeljük, szobáját lefoglaljuk, a legpontosabb utiteret, illetve menetrenddel szolgálunk, s egyéni utazásainknál is biztosítjuk a társasutazások gondtalanságát!

10 gondtalan nap!

A Garda-tónál:

Torboleóban } (Garda-tó) P 171
Rivában } P 189

A legszebb nászút:

2 nap Venezia P 189
3 nap Firenze
5 nap Róma

Az olasz Riviera virágoskertje!

2 nap Venezia
1 nap Milano
1 nap Genova
9 nap Alassio (a Riviera gyöngye)

P 219

Az Adriánál:

Lido-Venezianában... P 159
Abbazianában P 167
Portoroseában P 165
Ravennában P 213
Riccianóban P 203
Riminiiben P 233

Bármely szombat este megkezdett olaszországi utazásnál árengedményt adunk!

A Földközi-tengernél:

Alassióban P 197
Santa Margheritában P 217
Viareggióban P 207

Vidéki olvasóinknak postán intézünk el mindent a leglelkismeretesebben!

Üdüléseink Ausztriában!

10 teljes panziónap minden mellékköltséggel és III. osztályú gyorsvonatjegy oda-vissza.

Lassnitzhőhén (Graz mellett) P 101
Veldenben (Worthe-tó) P 171

Piestingben P 127

Semmeringen P 183
St. Wolfgangban P 193

Prospektusok, telvilágosítás, díjtalan szobafoglalás, jelentkezés

A REGGEL UTAZÁSI IRODÁJÁNÁL

Budapest, VI, Andrassy út 48. (Oktogon tér. T. 1-295-54 és 1-295-55) Hivatalos órák d. e. 1/2-től 1/2-ig és d. u. 4-től 6-ig

Megrendítő pillanattelvével a lorradalmi San Sebastian uccájáról: két halott egy elhagyott felkelő autó kerekei mellett

Blériot meghalt

Párizs, augusztus 2.

Blériot Lajos, a repülés nagynevű úttörője vasárnap elhunyt. Blériotnak szívbaja volt, de halála váratlan gyorsasággal következett be.

*

A század elején egy fiatal francia mérnök minden idejét arra szentelte, hogy elméletileg és főleg gyakorlatilag előbbre vigye a repülést.

Nem követte a német Zeppelin grófit és nem kormányozható léggömböt gyártott.

hanem repülőgépeket szerkesztett. Ezt a fiatal mérnököt Blériotnak hívták. Cambrai-ban született. 64 évvel ezelőtt, katonamérnöknek készült és a francia tüzérségnél szolgált, azután megvált a katonaságtól, elektrotechnikával kezdett foglalkozni és kis műhelyében főleg acetilén fényszórókat gyártott.

1900-ban építette meg első repülőgépét

és ettől kezdve minden évben újabb modellt készített, amely az előbbinél tökéletesebb volt. De milyen gépek voltak ezek! A sebességük alig érte el egy mai városi kisautó teljesítőképességét és alig emelkedtek 50-100 méternél magasabbra. Egy ilyen repülőgéppel ejtette Blériot esodálatba a világot amikor

1909 július 25-én Calais és Dover

között átrepülte a La Manche-csatornát.

A csatorna ezen a ponton 33 kilométer széles és az utat Blériot XI. számú monoplánjával 23 perc alatt lette meg. Az egész kultúremberiség ujjongva ünnepelte a repülés francia hőst! Blériot ezután európai körútra indult, hogy bemutassa a csodagépet, mely először repült a tenger fölött.

1909 október 18-án Budapesten rendeztek nagyszabású repülőnapot, amelyen Blériot gépe 80-100 méter magasságban rövid körrepülést végzett

és valósággal önkívületbe ejtette a közönséget. Blériot a La Manche csatorna átrepülése után szívós munkával javította, fejlesztette, tökéletesítette találmányát és a világháború elején a francia hadsereg az ő tervei alapján gyártott repülőgépeket használta. A háború után Blériot hatalmas repülőgépgyárat épített, amely újabb és újabb gépesodákkal lepte meg a világot. A gyár vezetése elvonta az elméleti kutató munkától és legutóbb, amikor megkérdezték, miért hagyta abba feltalálói pályáját, fáradtan válaszolt:

— En már öreg ember vagyok és beteges... Munkámat elvégeztem, a repülés tökéletesítése a fiatalokra vár...

Blériot-val a modern repülés őse és hőse költözik a sírba, ahová nemcsak Franciaország, hanem az egész kultúremberiség megilletődött részvétel kíséri.

MAKRAY LAJOS

a modern bálványimádás: a faj és vérimádat mithosza ellen beszélt Dombóvárott

Dombóvár, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójától.) A legitimista párt vasárnap zászlóbontó gyűlést tartott, amelyen Fehérváry József plébános elnökölt. Utána Makray Lajos képviselő szólott:

— Minden újságolvasó tudja, hogy a magyar királykérdés benne van az európai problémák gyújtópontjában, csak itt nálunk mondják időszerűtlenné. Mi nem vagyunk Habsburg-lakások! En öfelségének magának is megmondtam, hogy nem a dinasztia ügyében fáradozom, mert ez nem fontos, hanem fontos a nemzet és

ha azt látnám, hogy a Habsburg-család visszahozása ártalmas az országra, én lennék a legelső, aki ellenük fordulnék!

Mi a kormányzó úrban a magyar alkotmányosság őrzőjét és védőjét látjuk. Az lesz számára a legnagyobb történelmi dicsőség, ha ő vezeti kezénél fogva a magyar királyt a királyi trónra.

Makray ezután arról beszélt, hogy

keresztényellenes irányzatot akarunk becsempészni Magyarországra, ami szöges ellentétben áll a magyar szellemmel.

— Ez a nemzet még soha semmiféle pártidiktatúra előtt nem vágódott hasra. A bolsevizmus ellen legjobb orvosság nem a bűző nacionalizmus, a faj- és vérimádat mithosza, mert az nem egyéb, mint modern bálványimádás. A moszkvai vörös embert, a római véres embert: Jézus Krisztus tudja csak leggyőzni.

Tagadom, hogy keresztény politika az, amit most nálunk és másutt csinálnak.

En csak olyan politikát fogok szolgálni, amely a királyával egyesülve, emberséges magyar életet akar meghonosítani ezen a földön.

Ezután Payr Hugó hangoztatta, hogy a legitimizmus nem lehet konjunktúrapolitika, amely a naponként változó külföldi eseményektől függ...

—

Kalocsa mellett kigyulladt egy pesti autó, két utasa és a sofőr súlyosan megsebesült

Kalocsa, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnapra virradó éjszaka segélykiáltások és egy autó szirénájának vad bögése verte fel Kalocsa közelében az országút éjszakai csendjét. Néhány pillanattal később

hatalmas láng esapott az ég felé,

azután csönd lett, újra némaság borult a vidékre. Néhány parasztszeker sietett elő a segélykiáltásokra. A parasztek ijedten látták, hogy egy autó gyulladt ki, utasai pedig

súlyos égési sebektől borítottan fetrengenek az országúton.

Orvost hívtak, majd a mentőket, akik a sebesült autókat súlyos állapotban

25 éves jubileumi

ÁBEL VÁSÁR

hétfőtől

Rákóczi út 4
Rákóczi út 86

vitték a kalocsai kórházba. A sebesültek: Werner Lajos budapesti kereskedő, Holländer József kereskedelmi utazó és Rombach József sofőr. Autójuk

benzintartálya kigyulladt és felrobbant.

Önvédelemből megölte öccsét az aszódi kántortanító

A temetés után bejelentette, hogy öngyilkos lesz és — Budapestre utazott

— Tedd le a baltát!

Ebben a pereben a harmadik testvér, Margit is beszaladt a szobába s karját fiatalabb bátyja nyaka köré fonva, kétségbeesetten könyörgött:

— Gabi, az Istenért, térj magadhoz! A fiatalemberben azonban ekkor már kialudt minden emberi érzés. Brutális mozdulattal

a falhoz vágta hugarát

s fejszéjét magasra emelve állati üvöltéssel a bátyja felé rontott.

— Takarodj ki innen, mert... — kiáltott rá József, de már arra sem volt ideje, hogy befejezze mondatát,

a fejsze éle megvilant a feje fölött.

József kezében eldőrdült a fegyver s a fiatalember szívéhez kapva, hang nélkül összerogyott. A kántortanító kétségbeesetten és rémülten térdelt le öccséhez, akinek mellől patakzott a vér. Margit orrosért rohant, a kívülálló is betódultak a lakásba, min-

KOVÁCS VICTOR Ieltári kiárúsítása hallatlanul olcsó

Pulloverek, Habselyem teherneműek, fürdőcikkek, gyermek-kötöttárak, stb., stb.

most nagyon-nagyon olcsók!

Siessen, válogassa ki Ön a javát!

KOVÁCS VICTOR

IV., Petőfi Sándor ucca 11

VI., Király ucca 2

Anker-palota

KOVÁCS VICTOR költözködik!

Petőfi Sándor uccai üzletemet nemsokára áthelyezem a Szervita térre! (Rózsavölgyi mellé)

a fiatalember kirohant a fészkerbe s fejszével a kezében tért vissza

a lakásba. Vérben forgó szemekkel állt meg a zárt ajtó előtt. Karja magasra lendült. A következő pillanatban a fejsze hatalmas erővel lecsapott a zárra. Az ajtó felpattant. József amikor meglátta öccsét, irrasztala mögé ugrott, előrántotta revolverét és rákiáltott Gáborra:

denki segíteni akart, a fiatal ember számára azonban már nem volt mentés.

A golyó szívét ütötte át

azonnali halált okozott. *Pintér József* előállítását a csendőrségre, ahonnan azonban kihallgatása és a szemtanúk vallomástétele után elbocsá-

tották: *önvédelemből ölt!* Szombaton temették el *Pintér Gábort* s a temetési menetben

lesujtottan, szinte önkívületben haladt a koporsó mögött a közszerepben álló aszóni kántortanító.

Elborult szemmel, magába süppedten állt a sírgödör szélén s amikor véget ért a szertartás, gyalog indult el a temetőből vissza a város felé. *Azóla senki sem látta.* Húga később keresni kezdte, tüvé tette érte az egész várost. Este, amikor hazatért,

levelet talált az asztalon:

»Nem élem túl ezt az irtózatot tragédiát. *Margit, te tudod, mennyire szerettem a gyereket...* — mindössze ennyi állt benne.

Pintér Margit a levéllel még szombaton este a csendőrségre rohant. Vasárnap reggelre aztán megállapították, hogy a kántortanító egész éjszakai kódogás után hajnalban felült az első Budapest felé haladó vonatra. A következővel már utána utazott a húga is. A budapesti rendőrség most nagy felkészültséggel nyomoz *Pintér József* után.

Peti kis notesz

1.

SUGAR KÁROLY.

Meghallt egy nagy színész, aki epizodista volt, de aki egyéniségének maró erejével, színjátszó lényének démoni izásával gyakran több figyelmet követt egyetlen jelenete számára, mint az ugyanabban a darabban szereplő hős. Volt valami bálványszerű sárga arcának faragottságában, a szemében valamilyen ragadozó tűz lángolt s száraz, keserű hangját úgy tudta modulálni a felelmeles mély basszusól a karikatúra krakógó, vékony sipírozásáig, hogy a nézők mindig teljes idegrendszerével követték garabonciás alakját színpadi álléngülésének útjain. Ha angolul tudott volna, — *Lon Chaney* utóda lehetett volna Hollywoodban, így: a nemzet napszámosa volt, a Nemzeti Színház tagjaként, puritán férfi és nagy művész, aki városoktól külvárosokig, amely két kezével épített fel magának, távol a világi zajtól és hívságtól, — térdnadrágban és biciklivel járt be déltől-tőlünkint a próbákra és estéknél az előadásokra. Úgy hallt meg egy forró júliusi napon, amikor az öt gyászolni hivatalos és kötelezettek különböző lengerek habjaiban hűsültek, mint aki halálával sem akar senkinek alkalmatlanodni, úgy is temették el, tikkerek búcsúztatásával, holott a magyar színpadnak ezt a roppant nagyságát egy nemzet hivatalos gyászpompája kellett volna utolsó útjára elkísérje...

*

A *Notesz* megsúgja olvasóinak, — mit is süghatna, ami időszerűbb volna ebben a perében! — hogy a legjobb útítmarsall, akihez bizalommal fordulhat: *A Reggel Utazási Irodája*, Budapest, VI., *Andrássy út 48.* (Oktogon tér.) Telefon: 1-295-54; 1-295-55. Gyönyörű hétfői egyéni utazási rendkívüli árengedményt jelentenek! Sok-sokszáz utasa ajánlja, bizonyítja, hirdeti *A Reggel Utazási Irodájának* lelkiismeretességét, megbízhatóságát, ötletességét...

2.

A vamp-ek vamp-je, a legyőző szempillájá, álmatag, feketeharcsányás emlékü *Marlene Dietrich*, aki pillanatnyilag Párizsban tartózkodik, — amint ezt környezetéhez tartozó, jól informált *Notesz-barátunk* vasárnap telefonálta nekünk egyenesen *Marlene*-hotelappartmanjából, — e hó 12-én Párizsból Bécsbe utazik, ahol négy napot tölt el, majd 16-án férjével, kislányával (akinek *Marlene* — a homlokáig ér) *Budapestre* érkezik, programszerűen egyelőre két napra. Amennyiben a programja meg nem változik, 19-én Pestről visszautazik Bécsbe, ahol újabb két napot tölt, majd 21-én Salzburgba rándul le az ünnepi játékokra, végül szeptember 3-án *Cherbourgban* hajóra száll és visszautazik

Amerikába. (Utját összetört férfislízyék és hegyes törökké inkarnálódott irigy női szempillantások fogják jelezni...)

3.

Petrovi's Vidort ma délután öt óra-kor temetik a farkasréti temetőből, a görögkeleti egyház szertartásai szerint.

*

Abbaziában a »Residenz« látványos tengerparti pálmakert terraszán reggelizik, vacsorázik, fekvőkúrát és brüszel az internacionális úriközönség.

4.

A *Notesz* hosszú éveken át hánytá falra a borsót a dohányjüvedékek kapcsolataiban, hogy milyen primitív a cigaretták csomagolása és hogy egyáltalán semmi kezdeményezés, ötlet és üzleti lehetőség nem nyilvánul meg a magyar trafik gesztióiban. Mindez örvedetesen megváltozott, amióta *Fattinger Sándor* miniszteri tanácsos vezeti a dohányjüvedék ügyeit, amelynek legújabb meglepetése két úgynevezett *Minta cigarettagyűjteménycsomag*, mindegyik csomagban huszonöt-huszonöt különböző rendes és különlegességi cigarettával. *Briliáns az ötlet, — az ember szereti változtatni a cigarettát, — s a kiállítás (Végh Gusztáv művész címlapjával) dicséretreméltóan izéles és választékos. Bravo!*

*

Hangulatos esték, tangóvilágítás mellett, a balatonföldvári *Holovits-kerületen*, *Kalmár Tibor* öttagú művészkvintettje, az egész Balatonon híres jó koszt, gyönyörű park.

5.

E heti hymen- és exhymen-hírünk: *Faragó Babát*, a Színházi Élet esinos és tehetséges munkatársnőjét, *Faragó Jenő* szerkesztő leányát, feleségül vette *Gelléri Andor*, a lap helyettes szerkesztője. Kollégaházasság: *Gelléri szerkesztő* úr és *Faragó szerkesztőnő* egy szobában dolgoztak, szemben volt az íróasztaluk egymással, addig nézték egymást és addig szerkesztettek, amíg boldog pár lett belőlük. Fogadják legjobb kívánságainkat. — Az exhír: a héten mondják ki a választ a volt és petició útján exkórviselelvő vált rokon-szenves ipari aranyifjú és neje, a legnagyobb kereső pesti ügyvédnek leánya között. Gratulációk ugyanoda, ahová annakidején az esküvő alkalmával...

*

Főtínál a földszinti bolt építkezési ideje alatt a félemeleten zavartalan árusítás. Előnyös alkalom olcsó bevásárlásra.

6.

A magyar közgazdasági életnek egyik kiemelkedő egyéniségét, *Tormay Bélát*, a Postatakarékpénztár vezérigazgatóját ünnepelték szombaton az intézet tanácstermében, élükön *dr. Molnár Gyula*

Mit nyújt NEUMANN M.

CS. KIR. UDV. ÉS KAM. SZÁLLÍTÓ
IV., MUZEUM KÖRÜT 1.

az idényvégi kiárusítás alkalmával?

A női ruhaszalónban:		Férfiruha-osztály:	
Szővel- és selyemruhák	P 35.—, 30.—, 25.—, 19.—	Férfiöltöny	P 50.—től
Szővel- és selyemcompi	P 45.—, 35.—, 19.—	Flanelnadrág	P 20.—től
Kabátok	P 45.—, 35.—, 19.—	Sportkabát, sportnadrággal	P 42.—től
Legújabb divátú imprimeruhákól engedmeny	25%	Átmeneti kabát	P 70.—től
Legújabb divátú komplektoól engedmeny	30%	Loden raglán	P 35.—től
Pizsama, vászonruha, loppék és pulloverek			
rendkívül leszállított áron			

Férfiruha-osztály:		Férfiruha-osztály:	
Sporting, rövid ujjal	P 4.—től	Vászonjoppe	P 6.—től
Pujtning	P 7.—től	Fü sportruha	P 20.—től
Pizsama	P 8.—től		
Strandöntö	P 8.—től		
Fü-dótrikó	P 4.—től		

Uridiva-osztály:

helyettes vezérigazgatóval, a Postatakarékpénztár tisztviselői abból az alkalomból, hogy *Tormay Béla* tíz esztendője áll az intézet élén. *Tormay Béla* a legnehezebb időkben vette át a Postatakarékpénztár vezetését, vezetését és irányítását a Takarékpénztár hatalmas intézménye fejlődött, — *forgalma Tormay Működése alatt 70 százalékkal emelkedett!* — amelyre nemcsak a magyar közgazdasági élet, de az egész magyar társadalom jogos büszkeséggel tekint. *Tormay Bélát*, aki egyike legtebilszeselöb egyénisége a magyar társadalmi életnek is, s aki érdemei elismerésül az intézet negyvenéves jubileumán magas kormányzó kiuteltetésben is részesült, jubileuma alkalmából az ország társadalmának minden rétegéből rendkívül sokan keresék fel gratulációikkal.

*

Dán Testvérek, Váci uca 6 (sarok). Megbízható bundák, kepek, nerek, rckák.

7.

Vinszky Benschky Dénes kecskeméti anyakönyvvezetőnél megjelent a napokban egy házaspár, akiket az anyakönyvvezető húsz évvel ezelőtt esketett *Kecskemézen*. A völegény akkor az ott állomásozó 94-es gyalogezredben szolgált és menyasszonyát *Reichenbergből* hozatta le az esküvőre. Időközben a férjből a cseh-német szociáldemokratapárt elnöke lett, a feleségétől pedig a *reichenbergi képviselőtestület tanácsnoka* — s mind a ketten ugyanúgy szeretik egymást, mint húsz esztendővel ezelőtt, amikor *Vinszky Benschky Dénes* összecsdta őket. Ebből az alkalomból jöttek le *Kecskemétre*, felidézni a régi emlékeket s hogy haláljuk jelöl — a kitünően sikerült házasságért — át-nyujtsák az anyakönyvvezetőnek dekkált fényképet... »Ez sem fordult még elő a praxisomban« — mondotta a *Notesz* kecskeméti tudósítójának *Vinszky Benschky Dénes*...

8.

Sok hotelleltelefonkiszasszony és vállalati telefonközpont alkalmazott nő tanulhatna a külügyminisztérium központjának kizasszonyától. Valami telefonálni valónk volt a külüggyel és a kért szám mással beszélt. A külügyi kizasszony nem elégedett meg a stereotíp »mással beszélek, hogy szó nélkül süketre kapcsoljon bennünket és soha többé vissza ne térjen, hanem szépen hozzátette, hogy: »Kérem, figyelni fogom a vonalat, lessék maradni«. Néhány másolpére mulva újból bekapcsolta magát a vonalba és közölte, hogy sajnos, a kért mellékállomás még mindig mással beszél, de legyünk türelommel, s figyel és mihelyt szabad lesz, kapcsolni fog. Így szívesen vár az ember öt percig is, bezzeg sok nemtörődöm telefonkizasszony gyakran az életünket rövidíti meg...

9.

Kezembe került a héten a »Sourire«, amelynek címlapján elragadó színésznő okvarell ragadta meg a figyelmemet: két lovas, egy szitakötőszárnyú, tüllnadrágocskás, de ormótlan pirosesz-

más nő, társával, egy ugyanezak — kánikulai stílusban tartott férfiivel... Volt az egész rajzban valami könnyed, megragadó báj, csak a — stílus után nem ismertem meg a szerzőt, noha a Francia rajzolóknak úgyszólván valamennyien ismerősök előttem... Megnéztem az aláírás: ezt a rajzolókat tényleg nem ismerhettem... *Peterdynek* hívják, — így volt aláírva — aki nem más, mint *Peterdy Andornak* és *Várnai Zseninek*, a költőházaspárnak Párizsban élő művészei...

*

Elegáns, fekete, angol rendszámú kocsijött három nappal ezelőtt Budapestre. Az angol utas kis cedulát szorongatott a kezében, ezt mutogatta minden rendőrnek. A cedulán a *Jardin d'Atelier* mulató címe volt. A rendőrök kiküldték az angol autóst a ligetbe, ahol azonnal nekilátott a jó magyaros mulatásnak és reggel öt óráig országos rekordot javított a pezsgőfogasztás terén: 67 üveg pezsgőt rendelt az éjszaka folyamán. A jótörkü angol vendég, aki Londonból egyenesen a ligeti lokálba hajtott mások estéjé is a *Jardinban* töltötte: 10-től 1/6-ig üdögött a lokálban. Budapest éjszakai világában természetesen izgatottan lesik, hol fogja a nagy hal tölteni harmadik budapesti éjszakáját...

*

25 éves jubileumára olyan vásárt rendez az *Abel-dívat*ház, *Rákóczi út 4. és 86.*, ami még nem volt!

10.

Leányfaturól hívták fel ma hajnalban a *Notesz*-t. A *Leányfatur* *Törzs Anna* báija, amely még e pillanatban is tart, az egész éjjel zuhogó eső ellenére fényesen sikerült. A *Borzok alká*st, — amellyel a későn érkezőket vagy nemjövöket szokták sujtani: *legyen neki néhez a nyár...* felkiáltással — ezúttal senki fejére nem kellett elmondani. A tőzsfőnök állítólag háromperces tanácskozást folytatott a víz alatt a »Szent Csukával« és ennek eredménye volt a nagy siker. A tízéves postavezérigazgatóját ünnepelő *Tormay Bélán* kívül ott voltak *Lamotte Károlyék*, *Tóth Lászlók*, a *Vámossy* család, *Benes Józsefék*, *Torzsay-Bieber Gyula*, a »lovasított bankvezér«, gyönyörű asszonyok: *Delmar Tódorné*, *Köhler Györgyné*, *Marschalkó Teofilné*, *Szászy Istváné* és tündéri lányok, akik közül csak a két legszebb: *Niedermann Évi* és *Tormay Zsuzsi* nevét ragadjuk ki.

(e.z.)

mmmm

Klinit

a műfogsor eszményi tisztítópepje, amelyet fogorvosok is elismeréssel felkaroltak; bacillust öl és fényesít, anélkül, hogy anyagot koptatna... Szemfürdő, amely helyrehozza a napozás túlerős fényhatását: pihenteti és megragyogtatja a strandolástól lankadt szempárt... Mindkettő Thirabée csodáshatású testápolási szer! Kapható

kozmetikai intézetben: Párizsi uca 4. első emelet és Szé. Lukács-fürdő Szé. Lukács-fürdő. A használat bemutatása díjtalan.

ÍGY DRUKKOLNAK AZ OLIMPIAI MAMÁK ÉS PAPÁK...

(A Reggel tudósítójától.) Valljuk be: mindnyájan drukkolunk! Olyan emberek, akik tegnap még dörögtek az »átkos sportörület« ellen; ma hátulról, a sportorvonnál kezdik olvasni az újságot, *Melcalfe*-ről beszélgetnek, *Csik* esélyeiről vitatkoznak és a fekete *Johnson* areképét vizsgálgatják összehúzott szemöldökkel... Igen, mindnyájan izgulunk és aggódunk, — de

látogassunk el a papákhoz és mamákhoz.

akiknek fia ott áll a birkózószőnyegen, behúzott nyakkal, ellenfele kezét szorongatva, ugrásra készen, vagy ott terdel megfeszített izmokkal és idegekkel a startlyukban... A mamákhoz és papákhoz, akiknek fiaitól mindnyájan várunk valamit, akiknek fia a tükös favoritok, akikre így gondolkunk valamennyien: hátha...

*

A tekintetes királyi törvényszék alkotmányuccai oldalán pirosarcú, fehér haresabajszerű öregúr üldögél a portásfülkében. Ő minden bíróg, joggyakornok, fogházor és ügyvéd »Kovács bácsi«-ja, egyébként

Kovács Józsefnek, 400-as gátfutóreménységünknek a papája.

Kovács bácsi hallgatag ember, nem beszél sokat, csak büszkén mosolyog, mikor a Jóska-ról beszélünk. A sarokban becsomagolt kofferek állnak. — Utaznak? — kérdezzük. — Nem. Költözünk! A Jóska már nem is jön ide vissza, ebbe a lakásba. Nyugdíjba megyek.

Már májusban lejárt az időm, de az igazságügyminiszter úr meghosszabbította egy pár hónappal a munkaidőmet, — a Jóska miatt.

Nem akarta, hogy a hurcolkodás fáradságát őt is igénybe vegyék, tessék tudni, az ártott volna a kondíciójának...

Sóhaj! — Budára megyek lakni...

— Családi házba?

Eldondolok:

— Nem... A családi ház, ez volt, a törvényszék... Itt dolgoztam negyven évig, a Jóska is itt működik a főosztályi irodában, ez a mi családi házunk. Oda — csak lakni megyünk...

Aztán a Jóska-ról kezdünk beszélgetni, aki »derék fiú« és jó diák volt az iskolában is.

— Nem, nem drukkolok — mondja esillogó szemmel — én remélek! Az sokkal több...

Aztán elmondja, hogy azért is nagyon örül a Jóska sportiskerének, mert közben a fiú világot lát, máris minden »gyönyörű helyet« bejárta Európában.

— És maga meddig jutott el a nagyvilágban, Kovács bácsi?

Harsány hangon:

— Harmadik emelet negyven!

Ezt egy érdeklődőnek válaszolta, mint portás. Lehet, hogy a felelet nekem is szól...

*

Pesthidegkút. Sáros, majdnem vadregényes utakon és domboldalakon kanyarog az autó. Egy kis hogy tetején, mint ősi lovagi kastély áll egy vöröstéglás villa, ebben lakik

Csák Ibolya, polgári nevén Kádár Lajosné, a kitűnő magasugróhölgy, aki papírfórná szerinti másfél centiméterrel közelíti meg a világrekorderi magasságokat.

A villában természetesen nincs otthon senki, de három perc alatt vagy harmine pesthidegkúti benszülött sereglik körénk, aki elkísér a Kratzer-féle vendéglőbe: itt dolgozik az Ibolya

férje, a Kádár Lajkó. Magas, fekete, esinos fiú a Lajkó, íróasztal mellett ül és összead.

— Mi van most a háztartással, — kérdezzük — hogy elutazott a felesége?

— Baj! Ő főzött, igazán kitűnően. Most a mamám főz.

— Ki főz jobban?

— Most már ő! Eleinte azonban...

Látja, hogy jegyzem, amit mond, erre megjed:

— Na nem... izé... azért eleinte is elég jól főzött...

ban, nagyobbakat fogok ugrani idehaza, mint a feleségem odakinn...

*

Lipótkörúti kesztyűsbolt, az Ébner-cég. Az üzlet

Virágh-Ébner Ede nehézsúlyú birkózó világbajnokjelölt

édesanyjád. Fehérhajú, komolyarcú hölgy Ébnerné, fehér köpenyben van. Az üzlet mögötti kis helyiségben beszélgetünk, amely műhely is, iroda

Lippert kormánybiztos (X) ünnepélyesen fogadja a magyar olimpikonokat a berlini városházán
Kelemen Kornél (XX) válaszol az üdvözlésre

Tovább áradozik a feleségéről.

— Nagyszerűen takarít, kitűnő befőtteket csinál. A legjobb feleség.

Mint feleségnek is olimpiai bajnokságot adnék neki!

Hetenként háromszor jár be tréningre, délelőtt segít takarítani, megfőzi az ebédet, aztán megy be a Margitszigetre ugrani.

— Izgatott?

— Igen! — feleli határozottan. — Mindenki izgatott, akiknek ennyi köze van a dologhoz és aki letagadja, nem mond igazat.

Fel és alá járkál a szobában, csapkodja az íróasztalt, rágja az ajkát.

— De mennyire izgulok! Fogadok, hogy a verseny napján, izgalmam-

is. Az íróasztal mögött egy sereg birkózó-kép és ujságból kivágott birkózó- és boxvice van a falra ragasztva, köztük néhány néger birkózó ijesztő, fogveszorgató profilja. Szól a rádió, olimpiai riportot ad elő Pluhár, szaggatottan és kapkodva, közben zenekarok harsognak, alig érteni valamit. De mindenki, a kesztyűszabó kisasszonyok is, lázasan figyelnek. Közben beszélgetünk:

— Megverte kiskorában?

— Sosem. Ritkán... Ő se verkedett sokat, csöndes, békés kisfiú volt. Az iskolában amolyan bölcs és igazságosztó kádi volt, a gyengék védője. Igazságügyi okokból, ha valami nagy méltánytalanság történt valamelyik kis védenceivel, bizony gyakran na-

Az idő még vidám, nyáriás,
a műsor már komoly, télies

a Moulin Rougeban

A helyiség hűtve
— a hangulat fűtve

KINCS

beretvapenge mindenütt kapható

3 db 10 fillér

ELYSIUM gyártmány

A legjobb

harisnyát

egész évben árusítjuk ezekből összegyűlt

4000 pár

harisnyát kis hibával, a vásár tartamára 1 pengőjével adom

Azonkívül: kombinék, női hálósingek, nyári kötött blúzok.

Férfi ingek nagyon olcsón

Jobban jár, aki korábban vásárol

HEILIG

HARISNYAHÁZ
Rákóczi út 26

gyon elpüffölte egyik-másik osztálytársát. De különben a légynek sem ártott.

Ébnerné rövid tömönatokban beszél. Megtudjuk, hogy Virágh-Ébner Edét, a nehézsúlyú birkózót, odahaza

Pubinak

becézik. Polgári foglalkozása kesztyűszabó.

— Drukkol?

A rádióban közben a magyar fiúk hangját halljuk, felzúg a »huj-huj-hajrá!« Ébnerné meghatódik, kipirul, szeme könnyes lesz, úgy feleli »tárgyilagosan«:

— Á, dehogy... engem hidegen hagy az egész...

*

Kabosék a Teréz körúton laknak.

Kabos Endre vívóbajnok

szobájában ülünk; három üvegszekrény tele van érmekkel, serlegekkel, szobrokkal. Köztük a hatalmas aranykehely: a Budápesten megvívott Európa-bajnokság díja, külön állványon nagy vívósobor, ez a városi Európa-bajnokságról került ide. Kedves, kiegyensúlyozott arcú, barátságosmosolyú, ősz hölgy Kabosné.

— Nyolc évvel ezelőtt kezdett vívni a Bandi és három hónapi tanulás után nyerte az első versenyét Miskolcon.

— Párbaj?

— Soha! — tiltakozik. Elítéli a párbajt! De különben is olyan csöndes, békés gyerek, hogy nincs is afférja senkivel.

— Nem sajnálja, hogy nem mehet ki Berlinbe?

— Berlinbe? — csodálkozik.

— En soha életemben a Bandinak egyetlen egy versenyén nem voltam kinn, vívni is csak a híradóban láttam.

Úgy izgulnék, hogy nem bírnám ki és őt is nagyon izgatná a dolog! Mi itthon soha egyetlen szót se beszélünk vívásról, versenyekről, olimpiásról. Ha versenyről hazajön, közömbös dolgokról van mindig szó, nem is gratulálunk neki.

— Mikor utazik a Bandi?

— Tőle nem kérdezem, az ujságok pedig még nem írták meg. Sejtelmem sincs róla...

Mikes György.

Marton Béla a német fegyvelemről és „a Nep három nagy alapjáról”

beszért vasárnap Jurcsék Béla sárbogárdi beszámolóján

Sárbogárd, augusztus 2.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Még úgyszólván alig pihente ki Sárbogárd lakossága azt az ünnepi bankettet, amelyet Kenessey Gyula, a sárbogárdi járás főszolgabírójának huszonöt éves szolgálati és tízéves főszolgabírói jubileuma alkalmából rendeztek, máris újabb szenzációja akadt a sárbogárdi kerületnek: *Jurcsék Béla*, a Nep új propagandafőnöke, tartotta beszámolóbeszédét, amelyen *megjelent a Marton-csoport csaknem minden tagja*. Vasárnap délelőtt serény sürgősforgás jelezte, hogy Sárbogárdon »nagy esemény« készül. *A házakat mindenütt fellebogózták, erre különösen vigyázott egy pár vármegyei hajdú*. A községháza előtti téren lázas munka folyt:

hordókat gurítottak a térség közepére.

arra építették fel a fenyőgallyakkal díszített pódiumot, amelyre megafont szereltek. Kora délután egymásután érkeztek a falukból a *kivezényelt gazdák táblák alatt, különösen sok volt az előjárósági tag és az uniformisba öltözöködött tűzoltóság*. Háromnegyed négykor érkezett meg a gyorsvonat a képviselőkkel, akiket a pályaudvaron

magasba lendített karok

és meleg üdvözlő beszédek vártak. A faluban a pódium előtt újabb üdvözlés volt, majd az egész társaság felvonult a díszemelőnyre és megkezdődött a nagygyűlés, *Jurcsék* így kezdte:

— Ne higgyenek az ellenzéki laptámadásoknak, mert ezek mögött sohasem lehet tudni, mi van. *A téglahordó kifejezés, bármennyire gúnyolják is, igaz, mert mi, igenis, téglahordók vagyunk, a magyar jövő téglahordói.*

Jurcsék beszéde alatt Marton Béla állandóan jegyzetelt. Ezt a munkáját zavarta, hogy a megafon, amely sehogy sem akar működni,

időközönként belesüvített a beszédbe,

úgyhogy alig lehet hallani. Gróf Teleki Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara alelnöke a gazdatársadalom nevében üdvözölte a megjelenteket és kifejtette, hogy nem lehetett többet alkotni, mint amennyit a kormány alkotott. Beszéde közben *egyenruhás hajdú téglákat hozott az emelvény elé, mire nagy nevetés támadt*. Teleki ezután

Mecser Andrást dicsérte,

aki az exportlehetőségeket böles előrelátással megteremtette.

Ezután *Marion Béla* állott fel szóásra. Mielőtt beszédét megkezdte volna,

a már említett téglákat Marton elé helyezték

és ezekre állították fel a mikrofont.

— Sok más országos gondom között jöttem ide hozzátok, magyar testvéreim — kezdte Marton. Ne haragudjatok, ha a képviselők nem jöhetett annyiszor a kerületbe, mint ahányszor akart volna, de szükségünk volt rá fönt az országos elnökségnél. Többet használt az országnak így és többet használt az a képviselő, aki a központban munkálkodik, mint az a képviselő, aki a kerületben kedveskedik a választóknak.

Az újságírókról is volt néhány szava:

— Én, bármit mondanak is ellenem, szeretem a tisztességes, tiszta palástban járó újságírókat, de azt még sem lehet kedélyesen venni, amit velünk tesznek. Szükségesnek tartom a sajtóreformot, de ünnepélyesen kijelentem itt, hogy a sajtore-

formot nem a személyek részére kérem. Irjanak az újságok személyek ellen, elvekről és tárgyi dolgokról, csak egyet nem szabad csinálni a sajtónak — *hazugságot nem szabad leírnia.*

Ezután arról beszélt *Marton*, hogy példát kell venni a magyarnak a német nemzet nagy fegyelmességéről

és ezzel kapcsolatban beszélt a nemzeti egységről, amely a magyar népet megfegyelmézi.

— *Mi a magyar élet bűvőjei vagyunk, — folytatta Marton — akik az életet közelről szemléljük, ezért indítottuk el a nemzeti egység mozgalmát. A Nep három nagy alapon nyugszik: először a párt-szervezés, másodsor a nemzetnevelés, harmadszor a nemzet fegyelmesség alapján. Az első pontra vonatkozólag kijelenthetem ünnepélyesen, hogy*

én nem vagyok pártpolitikus,

Hús kiállítással, huszonegy kongresszussal nyílt meg a Miskolci Hét, amelynek döntő sikerű megnyitójára 15.000 idegen érkezett a városba

Miskolc, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Miskolci Hétnek már megnyitáskor döntő sikere volt: *nem kevesebb, mint*

15.000 idegen érkezett az avasalji városba.

A fellebogozott, ünnepi arculatú városban *hús kiállítás és huszonegy kongresszus várta az érdeklődőket*. A város háza nagytermében reggel 9 órakor nyitotta meg a kormány képviselőjében *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter a Miskolci Hétet.

— Az ország mai állapotában — mondotta többek közt a miniszter — a megmaradt városoknak kell tovább vinni azt az ipari és kereskedelmi hagyományt, amely városainkat naggyá és gazdaggá tette. Megemlékezett az iparügyi miniszter arról, hogy sok miskolci iparág még a múltban is megérdemelt hírnevre szert külföldön is. Így például a XV. században még az olasz puskaműveseket is a miskolci mesterek tanították. Az ünnepi hét megnyitása után az iparügyi miniszter a *Városok Szövetségének kongresszusára ment át.*

Ötven polgármester, a szabad királyi városok főispánjai, felsőházi tagok és számos törvényhatósági bizottsági tag gyűlt össze

a magyar városok parlamentjére. Szendy Károly, Budapest polgármestere nyitotta meg a gyűlést:

— *A közvélemény minden fronton reformokat sürget — mondotta. A kormány ezekben a nagyfontosságú kérdésekben csak akkor tud eredményt felmutatni, ha a városok is segítik. A nemzeti fejlődés szempontjából beláthatatlan jelentőségű munka vár a magyar városokra...*

Désy Géza beszéde után *Magyar Zoltán* egyetemista tanár a közigazgatás fejlesztéséről tartott tanulságos előadást. *Tormay Géza* államtitkár arra hívta fel a városok figyelmét, hogy a kormány a MAV és az IBUSZ idegenforgalmi propagandáján kívül külön egyéni propagandát

én nem tudom pártpolitikai szempontok szerint leélni az életemet. A nemzetnevelés áll a szívemhez a legközelebb! Milyen szép dolog a nemzetbe belenevelni a felelősség érzését, amelyet

egy nem teljes értékű állampolgár

úgyszólván nem is ért.

Marton Béla kijelentette ezután, hogy a magyar nép ne majmolja a külföldet, hanem tanulja meg szeretni és tisztelni, ami magyar.

Véget kell vetni a bürokráciának, mert a magyar hivatalok nem kegyet gyakorolnak a polgársággal szemben, hanem értük vannak.

A Nep nem terrorisztikus! A Nep világnézeti harcát vív! A liberalizmus helyett

szociális életgondolatot

kell a magyar lelkekbe beleplántálni. A gazdatársadalom a liberalizmusnak köszönheti, hogy teljesen tönkrement, mert tudatosan a sötétségben tartotta a gazdákat.

Allandóan halljuk, hogy *Kossuth és Deák is liberalista eszmekörben élt. Akik ezt állítják nem mondanak igazat,*

mert mikor Kossuth felszabadította a jobbágyt, azért tette ezt, mert a rendi alkotmány erre kényszerítette...

Ezzel véget is ért a nagy sárbogárdi beszámoló és *Martonék* vacsorázi mentek *Jurcsék Béla* kúriájára...

Rusznay Iván

ki, de rendőrök nyomultak a terembe és a zajongó szocialistákat kivezették.

Az Országos Ügyvéd Szövetség ülésén *Kálnoky Bedő Sándor* elnök igen érdekes beszédet mondott a jogászok hivatásáról.

— Ma az embereknek a liberalizmus szó hallatára hosszú szakállú zsidó jut eszükbe. Pedig a liberalizmus voltaképpen az emberiség felszabadítását és az egyéni szabadságot jelenti.

Nincs magyar ember, aki egyéni szabadság nélkül el tudná képzeini az életét.

A magyar jogászok hivatása az, hogy emellett a szabadság mellett álljanak küzdelembe a nyugatról behozott, magyar szellemmel összeegyeztethetetlen irányzattal szemben. Deiben *József főherceg és Bornemisza Géza* jelenlétében felavatták a miskolci vasutas hősök emlékművét. Két órákor 400 terítékes bankett volt a város házában. Délután háromkor a *Felsőmagyarországi Iparosok* tartottak nagygyűlést.

Elhatározták, hogy az iparos seregmeket *feliratban* terjesztik a kormány elé. A *borbélyoknak* is ugyanekkor volt nagygyűlésük. Több szómonk elkeseredett hangon sürgette a minimális munkabér bevezetését és a borraváló eltörlését. Az *Írók Gazdasági Egyesületének* kongresszusát *Kárpáti Aurél* nyitotta meg. Az *írói szabadságról* mint a szabad magyar élet egyik alapfeltételéről beszélt. Este toronyzena gyönyörködtette a sokszernyi meglegedett, derűs látogatót.

*

— *Engel Károly* elektromos szerelési anyagok és készülékek gyára, Budapest, VII., Vörösmarty u. 16., a *Miskolci Hét* légvédelmi kiállításán bemutatta azokat a villamos szerelési anyagokat, világítótesteket stb., melyek a légvédelmi rendelet követelményeinek megfelelnek. Egy demonstrációs készüléken önműködő tűzjelzőberendezés szirénát hoz működésbe, akkor, ha például a padláson tűz keletkezik.

#

Elveszik a szolnoki tisztviselők fizetésének felét

Szolnok, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Kellmetlen és váratlan meglepetés érte a szolnoki városi házi tisztviselőket. Amikor a pénztárhoz mentek augusztusi fizetésükért, kiderült, hogy

ebben a hónapban már nem kapják meg az úgynevezett pótilletményeket.

Ez annyit jelent, hogy

a legtöbb tisztviselő fizetésének elveszti 40–50 százalékát.

A *belügyminiszter* ugyanis a város felterjesztett költségvetéséből

törölte a pótilletmény rovatot.

A város erre a *tisztviselők előzetes értesítése* nélkül az elcséji fizetésosztásra már nem utaltatta ki ezeket az összegeket.

Wesselényi-uccai összeesküvés Zsolt Béla új regénye az Ujságban

Irodalmi eseményt jelentünk be: Augusztus 9-től, vasárnaptól kezdve hetenkénti folytatásban közöljük **Zsolt Béla** új regényét,

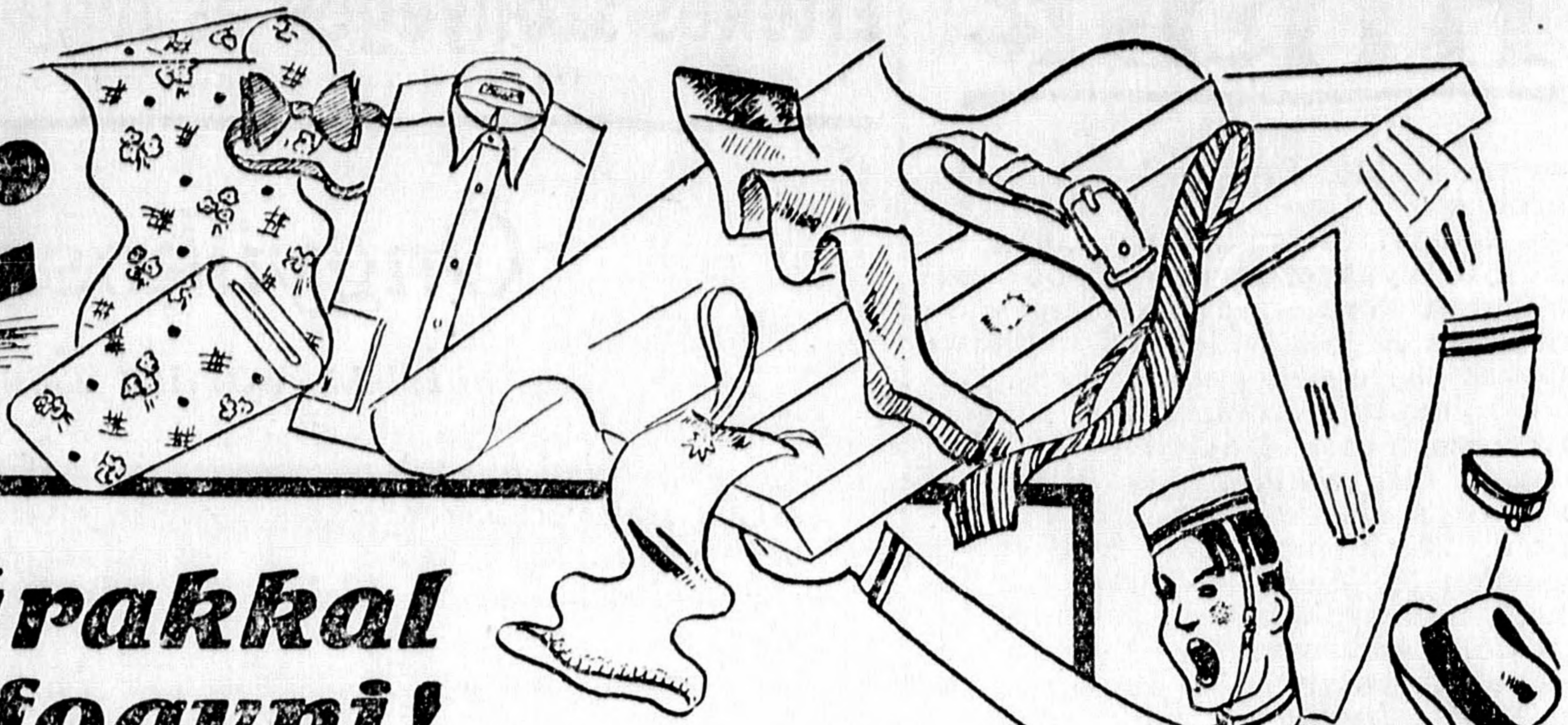
Wesselényi-uccai összeesküvés

Mint a magasra ívelő karrierjének egyes állomásait jelző írásaiban — és pedig az »Erzsébetvárosban«, »A királynő családja«-ban, az »Oktogonban« és legutóbb az »Arthura«-ban: úgy most induló regényében is a pesti polgár életének, ál-tündöklésének és igaz-tragikumú nyomorúságának tökéletes és megkapóan művészi képét adja az író. A »Társaság vacsora után« hősei: egy Wesselényi-utcai házaspár, amelynek harmónikusan indult életét feldúlják, szinte »megeszik« (anyagi s erkölcsi értelemben egyaránt) azok a barátok és barátnők, akik körülveszik, akik a férj és feleség kapcsolatának még bensőséges momentumába is belcártják magukat. A pesti polgári élet mélységeinek polichinelle-titkait a felülről beavatott följénnyel, de minden embernek mély megértésével és derűs szeretettel tárja Zsolt Béla az olvasó elé. Így a

Wesselényi-uccai összeesküvés

harmónikusan illeszkedik be abba a hatalmas korrajzba, amelynek eddigi fejezeteivel Zsolt Béla hatalmas olvasótáborát szerzett magának s amelyről kétségtelenül mint valami 1920–1940-es budapesti Comédie humaine-ről fog megemlékezni a magasabb szempontokat kereső irodalomtörténész.

Magyar Gyártású

10 nap alatt ilyen árakkal mindennek el kell fogyni!

Uraim! 1 divatos szövettöltény és 1 pár magyar gyártmányú „Original Goodyear Welt” rámán varrott félcipő ára együttesen **P 48.— P 58.— P 68.— P 78.—**

Egy nagy tétel kézzel csomózott **magyar perzsaszőnyeg** gyapjúfonalból, összekötők, ágyelők ára négyzetméterenként **P 28.50**

1 vevőnek csak 1 párat adunk a női műselyem harisnyákból amíg a készlet tart **1 pengőért**

3 hónapig illetve 1000 égési órát garantálunk az MDCs. „Üstökös” villanykörte vételénél

Most **3 méter férfiöltönyszövet** rendkívüli vasári egységára összesen **P 12, 20, 30 40**

Selymek műselyemfonalból	
Sima krepdesin	1.38
Sima marokén	1.68
Divat taft	
Mintás krepdesin	1.98
Imprimé újdonság	
Divat glogue	2.28
Goldberger Goldani	
Goldberger Zeorzet	2.58
Taft plisse	
Flamisol imprimé	3.88
Nehéz kompléújdonság	
Szövetek	
Gyapjú női ruhaszövet sima és mintás mtr.	1.58
Gyapjúszövet	2.88
Női kabát- és kosztümjelme	3.88
angol mintákban, 140 széles	
Intézeti és iskolaruhára	
Sötétkék seviót, 90 széles	2.8
Sötétkék seviót, 140 széles	4.80

Mosóanyagok vásári egységáron	
Mintás de'en	-48
Sima műselyem	
Mosó muszlin	-68
Mintás műselyem	
Sima faháncs	-78
Bútorkarton	
Neim gyűrődő Filetra	-98
Cérvadrindli	
Mintás iaháncs	-98
Pamut tweed	
Ceikos pizsamaanyag	-98
Ruha műselyem	
Goldberger Strand	-98
Goldberger Illuzion	
Bútorzatén és kreton	-98
Pamutszövet sima és	
Ágynemű	
Kis párnahuzat	-78
Nagy párnahuzat	1.90
Paplanlepedő hímelt 7.80, sima	4.00
Dunyahuzat 3 szeles	6.80
Kerti abrosz színes, dupla-azóvászú	1.88

Női fehérnemű	
Nadrágkombiné svájci kötésű műselyem	1.28
Szoknyakombiné színes trikó-műselyem	1.83
Hímzett szoknyakombiné sarmöz műselyemből	2.88
Hímzett sarmöz hálóing ionpatentű műselyemből	5.80
Színes hálóing hímzeve, kiváló mosó	2.95
Melltartó modern forma	-63
Gumi „Csoda” fűző varrás nélküli, kis hibával	5. - 6. - 7. - 8. - pengő
Csipősorító 30 cm magas	2.18
Harisnyatarló széles brokát mintás anyag	1.58
Hibás sarmöz nadrág sűrű szálú műselyemből	1.-
Malt sarmöz nadrág műselyem fonalú, kis hibával	1.58
3 drb. zsebkeendő divatmintás	-58
Ruhakötény mintás festékből	1.95

Uridivat	
Nyári sporting hosszú ujjal, pamutfonalból	1.58
„Számum” trikó műselyeming hosszú ujjal	4.90
Azsúros opalining rövid ujjal, jó műselyem minőség	5.90
Zefiring 2 gallérral, bélelt melllel	3.88
Puflin- és puflinetteing 2 gallérral, sok színben	4.88
Trikó műselyemingek „Opalin”, „Florida” és „Lidó”, hosszú ujjal, sima és csikos	7.90
Rövid alsónadrág puflinből freskóból 1.58 és színes zellirből	2.38, 1.28
Pizsamaöltönyök oxfordból	9.80
Nyulszőr puhakalapok egyes színek és számok	7.90
Puha gyapjúkalap jó színekben, egyes darabok	3.90
Tiszta selyemnyakkendők orvosi választékban	2.78
Fehér munkaköpeny jó patraból, férfi és női	4.25

Fürdőcikkék	
Női divatfürdőtrikó szín-tartó makkó fonalból	2.90
Férfi úszónadrág vagy atlétatríkó, minden nagyság	-88
Gyermek fürdőnapozó	-78
Gyermek fürdőtrikó minden nagyság	-98
Női strandpizsama rövid nadrággal, jó mosó	3.98
Női shortnadrág mintás mosókélméből	1.88
Short napozókendő	-63
Női frottierköpöny sima színekben, rövid ujjal	8.80
Férfi strandkabát színes, jó mosó	3.98
Pólo- és sildes sapka	-38
Gyékyény fürdőcipő minden nagyság	-78
1 gumi fürdősapka és 1 gumi fürdőöv összesen	-48
Női kötött blúz ujjal nélküli	-98

Női ruhák	
Mintás műselyemruha rendkívül csinos fazónok	3.80
Mosó buret ruha különböző szép fazónokban	5.80
Elegáns sarmözruha különböző színek és fazónok	6.80
Műselyem krepdesinruha sima és mintás	8.80
Mosó voálpongyola a legjobb fazónok	3.80, 2.90
Műselyempongyola nagyon szép mintákban	5.80, 4.80
Műselyem esőkabát pehelykényű, gumirozott	9.80
Női kalap - sál - ernyő	-98
Divatos szalmakalapok 1.68, 1.28, 2.98	-98, 2.98
Fehér filckalap szalag- és tolldíszrel	2.98
Tok-kalap desinből, fátoly- és virágdíszrel	1.98
Női divaternyők kis szövettelbavai	4.98, 3.98
Erős klotternyő női és férfi	2.98

Férfi ruhák	
„Afrika” nyári öltöny könnyű, szellős (kabát, nadrág)	29.80
Burett mosóöltöny kabát és nadrág	7.90
Szövet sportöltöny 2 nadrág, 1 kabát, 1 sport-, 1 hosszú nadrág	45.-
Műselyem esőkabát pehelykényű, gumirozott	9.80
Szövetraglán elegáns fazónban	29.-
Gyermekruhák	
Homok játszórúha jó mosó	-78
Leánykaruha jó mosóanyagból 45-ös, számonként + 10 filer	1.38
Leányka dirndlrúha nagyon csinos fazón 45-ös, számonként 15 f emelkedés	1.98
Műselyem marokénruha kezi hímzéssel 45-ös, számonként 30 f emelkedés	3.98
Csikos nyári joppe 3-as, számonként 20 f emelkedés	-98
Fü tiroi nadrág erős pamutvászonból 2-es, (számonként 15 f emelkedés)	1.18

Női cipők	
Fehér nubuccipők divatos tornák magas- és télmagas sarokkal	6.60
Divatcipők fekete, barna és kék színben, magas- és télmagas sarokkal	8.80
Börszandolett szép színekben	5.50
Börszandolett vegye bőrbéléssel, színekben	6.60
Gumitalpú cipők kis gyári hibával 35-40-ig	1.-
Gyermek barna fűzős-cipő hajlékony flex varrott talppal	18-22 23-26 27-30 nagyság 4.90 4.90 5.50 pengő
Szőnye - függöny	
Szobaszőnyeg rótozva 300x200 em nagyság mindkét oldalán használatos	27.50
Mintás függönybatiszt indutrem színezésű, 130-150 széles	-68
Függőngrenadin es függőngrece új mintákban indutrem színezésű, 130-150 széles	3.90, 2.90, 1.98
Kézi filé, stórfüggöny ekrű színekben 250x150 nagyság	9.80
Nyári flaneltakaró kockás, jó minőségű	3.48
Műselyem brokát-paplan kézzel varrott, minden színben	13.80

Harisnya	
Műselyem térdharisnya kis szövettelbavai, gumis	-88
Műselyemharisnya vekony, erősfonalú, garantált hibamentes	1.58
Az ismert kiváló „Bridge” harisnyából 3 pár	P 4.-
Műselyemfonalú	
2 pár térfizokni divat pamutkötésű	-83
2 pár férfizokni stma és mintás florból	1.75
2 pár „Bridge” zokni ismert elsőrangú flórminőség divat flór-kötésű, 1 pár	2.- 1.58
Női divatcikkék	
Gyö-nyörű divatszabók egység-áron	-77
Piko diszgallér szép fazónokban	-56
Divat diszgallér műselyem krepdesinből	-98, -88
Bőrövek (disznóprés) minden színben 4 cm 5 cm 6 cm széles	-63 -77 -88
Kézimunka-rövidáru	
Filéterítő cea 100x100-as fehér és ekrű	3.90
Divat bőrövek angol és francia tornák	1.28
Selyemfényű tömő-pamut 1 csomag, 10 gombolyag	-38

Bőrönd - diszmű	
Bőr-retikül modern forma	2.78
Retikül húzós zárral erős bőrből	4.38
Bőr-retikül hozzávaló bőr-övel, színekben	4.48
Akta mappa sima bőrből 4.80, préselt bőrből	3.88
Kalapdoboz barna v. fekete elemezből	4.88
Bőrönd erőlemezből fehérneműtartóval 60 cm nagyságú 6.00, 50 cm nagyságú	4.60
Fontos szükségleti cikkek	
Fogapoló készlet 1 törhetőlen posár, 1 fogkefe, 1 fogkefetők, 1 tubus fogpép	1.-
1 drb 5-soros fogkefe	-88
1 tokos retikülfésű	-44
1 hajvágógép tartalék-rugóval	3.50
2 drb „Bridge” penge	-22
25 drb lavélpapír, 25 drb borítékkal, dobozban	-66
1 drb takarékirón	-66
Háztartási cikkek	
Fajansz táj-készlet 4 részes	-88
6 drb porcellánbögre kis gyári hibával	1.-
3 drb éttányér porcellánból vagy fajtanszából, kis gyári hibával	1.-
Alpaka evőkánál, villa	-76
Alpaka evőkés	1.48
5 kg-os konyhamérleg 2 réztágyérral	3.48
Zsemlyeőrő	2.28
Korallpiros fazék v. lábas belül szürke, hibamentes	L. 1 2 3 4 P. -42 -65 -98 1.25 1.45
Fürdőszobakészlet 1 kádszappantartó, 1 kétágú töralközőkar, 1 körömkefe	1.-
Takarítókészlet 1 nádporoló, 1 kis seprű, 1 tollporoló, 1 személtápat	1.-
Passzirozókészlet 1 passzirozóteknő, 1 bádogió-csér, 1 üvegmosó	-75

Kerékpár szerszám	
Komplet kerékpár e-ös acélvázal	78.-
Kerékpárköpeny	3.66
Kerékpártömítő	1.-
Gumis pedál párja	1.98
Lapos- v. hegyesfogó 4% csillos	-33
Szigetelt csavarhúzó vagy masamódfogó	-66
Világítás	
Allólámpa éjjeli szekrényre	1.98
Gomba-lámpa modern, éjjeli szekrényre	3.90
3-ágú csillár különböző üveggel	16.80
Ora	
Pontos ébresztőóra	2.50
Kis diszóra krómzott v. fatokos	1.80
Férfi zsebóra pontos írású, fedett	3.-
Női karóra krómzott	5.80

Élelmiszerek	
1 kg Btt. csötészta fehér árú (tára 8 dkg)	-46
1 kg tarhonya fehér árú	-44
1 kg téliszalámi	2.98
1 kg csabai szalámi	2.98
1/2 kg magyar ementáli	-88
1/2 kg mazsola	-44
1/4 kg mogyoróbel	-70
1/2 kg málnaszörp ki-mérve	-72
1/4 kg csokoládés mignon	-44
1 dob. szardínia 1/3-ös	-66
Szappanok	
2 kg 30%-os 11 rendű mosószappan	-94
1 kg szinszappan	-77
1 óriás csomag 12 darab mandu szappan	-94
2 doboz „Fönix” mindent tisztító por	-44

Postal megrendeléseket utánvétellel szállítunk a portó felszámítása mellett.

DIVATCSARNOK

Rákóczi út 72-74.

HIREK

— Szeles idő, futó esők... A Meteorológiai Intézet jelentéi augusztus 2-án délben: Nyugat-Európában viharos, délnyugati szél és újabb esőzés jutott uralomra. Németországban és az Alpok vidékén is változékony és sokfelé esős az időjárás. Hazánk nyugati részein némi javulás következett be. A keleti megyékben azonban még mindig voltak kivételesen arányú esőzések. Az Alföld nagyrészen 20–30 mm, Debrecenben 64, Szegeden 39, Makón 35 mm esett. Tekintélyes csapadék esett még a fővárostól északnyugatra eső területen; Esztergomban 37, Bányhidán 27 mm. A Dunántúl többi vidékén azonban sokkal kevesebb volt már a csapadék, egyes területeken semmi sem esett. A hőmérséklet tegnap sok helyen a 20 fokot sem érte el, keleten azonban a 25 fokot is meghaladta. A szél általában gyengült, de a reggeli órákban rövid időre ismét élénkebb lett. Budapesten néhány széllekező 10 méteres másodpercenkénti sebességű volt. A Balaton vízének hőfoka ma reggel Keszthelyen és Boglárán 20, Füreden 19, Siófokon 21, Kenesén 19 Celsius fok volt. Budapesten vasárnap délben a hőmérséklet 18 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú. Várható időjárás a következő 24 órára: *Még élénk nyugati, északnyugati szél. Több helyen (különösen az északi és keleti megyékben) futó esők. A hőmérséklet kissé emelkedik.*

— A szerencsétlenül járt svéd követségi tisztviselők vasárnap elhagyták a klinikát. Az Üllői út és Hungária körút sarkán egy teherautó az este elűtött egy svéd gépkocsit, amelyben két követségi tisztviselő, Arvid Lundberg százados, katonai attasé és Waldemár Langlet követségi titkár ült. A szerencsétlenség után a Verébly-klinikára vitték őket, itt azonban mindössze egy napig feküdtek. Már vasárnap délután Vadász-kürt-beli lakásukra szállították őket. Néhány napon belül teljesen meggyógyulnak. A gázoló autó sofőrjét, Weisz Bélát, kihallgatása után elbocsátották a rendőrségről, de az eljárást megindították ellene.

— Ötezen költöztek augusztus 1-én Budapesten. Augusztus első napján hatalmas bútorzállító kocsikkal, lakásberendezéseket hordozó stráfkocsikkal és kis kézikocsikkal teltek meg a főváros utcái. Augusztus a nagy nyári költözködés hónapja, a statisztika szerint idén 5000 fővárosi lakás cserélt gazdát. Az 5000 költözködőből mintegy a fele bonyolította le költözködését a hivatásos bútorzállító cégek útján, a másik fele szerényebb eszközökkel folyamodott, stráfkocsikkal, kézikocsikkal és tárggoncokkal vitette bútorát. A költözködésnek általában az volt az irányzata, hogy az emberek nagyobb lakásból kisebb, olcsóbb lakásokba költöztek. A legnépszerűbb vidék ebben a negyedben is Buda lett. Az új Lipótvárosban is sokan béreltek lakást augusztusra, Buda után ide költöztek legtöbben. Mivel nagyon sokan vonultak az eddigig kisebb lakásokba, természetesen nagyon sok bútor kellett beraktározni.

— Vasárnap megnyitották a keszthelyi szabadegyetemet. Keszthelyről jelentéi A Reggel tudósítója: Vasárnap megnyitották a háromhetes nyári szabadegyetemet, amelynek előadói a pécsi egyetem tanárai. A város nevében Gárdonyi városbíró üdvözölte a szabadegyetemet, Prinz Gyula, a pécsi egyetem rektora válaszolt, majd Zbigniew Kosciuszko, a lengyel követség sajtóattaséja magyarul elmondott beszédében megemlékezett a lengyel-magyar kapcsolatokról. Ezzel Tibor a kultuszminiszter üdvözlését tolmácsolta.

— A nyári vásárok kiemelkedő eseménye Heilig-harisonyabáz (Rákóczi út 26.) ajánlata. A cég egész évben a legjobb minőségű harisonyákat árulja. Ezekből összegyűjtött 4000 pár legjobb minőségű harisonyát, jelentéktelen gyári hibájuk miatt a vásár tartama alatt 1 pengőért árult. Nagyon alacsonyok kombinék, női hálóingek, nyári kötött blúzok ára is. A Heilig-cég férfiingeket szintén nagyon olcsón árult. Minél korábban vásároljunk, mert a vásárra szánt árut a közönség nagyon gyorsan elkapkodja.

Értékes szőnyegek és függönyök tisztítója Kulcsár és Huppert

Oszig díjmentesen megőrizzük!

Telefon 1-126-43

Öngyilkosság!

Irta: Várnai Zseni

T. Életvédelmi hivatal sürgős segítséget kérek! mert most indul halálba egy jobbsorsraérdemes lélek, már ön- és közveszélyes, kényszerképzetek tépik, álmában véres árnyak fenyegetve kísértik, mert egyszer ölt már régen, vért ivott s attól részeg, testét és bomlott lelkét átítatta a méreg, fegyvereket kovácsol, családirtásra készül, vörös-fehérben izzik s örvöng a szenvedélytől, mint bőszi bika az arénán halálra ingerelve, vakon tipor és döfjös

a rémült emberekbe
s vér ömlik a porondra,
vér felhőzik az égen...
valami szörnyű készül,
valami szörnyű szegyen!
Jöjjenek hát a mentők!
A vészsziréna búgjon,
alarmirozni a népet,
most senkise pihenjen,
minden ember a gátra,
mert itt a végítélet
ég és föld szakadása,
a hegyek megindultak
és jön és jön a tenger!

Ölni és halni készül
egy Európa nevű ember!

— Vasárnap elfogták a római-parti vikendházak és a rákos-palotai villák betörőjét. A detektíveknek gyanús volt a Teleki téren egy férfi, aki evezőstrikókat árult. Igazoltatták s kiderült, hogy az alkalmi árus nem más, mint Detári Miklós hajóács, akit már régóta keresnek, mert bebizonyosodott, hogy ő a római-parti vikendházak tulajosa. — Palkovics János, aki májusban töltötte ki hathónapi börtönbüntetését, Rákos-palota mellett deszkaházikót épített magának. Ebben lakott. A rendőrök azonban figyelték, mert tudták, hogy nincs munkája és látták, hogy mégis igen jól él. Az egyik rendőr aztán vasárnap polgári ruhában utána loptozott és éppen akkor fűlelte le, amikor a rákos-palotai Magyar uca 14-es ház kerítésén akart átmászni. Bevitte a rendőrségre, ahol egyelőre tizenhat betörést ismert be.

— Halálozás. Vasárnap délben kísérték utolsó útjára Szendrői Béla gyógyszerészt a rákoskeresztúri temetőben. — Vasárnap délután temették el nagy részvét mellett Halasz István kenyérgyárost, Pest-szenterzsébet képviselőtestületi tagját. — Pirkner Konrád m. kir. kereskedelmi főtanácsos, a Svéd Golyóesapágy Rt. alapítója és elnöke, 70 éves korában Budapesten elhunyt.

— Művészi síremlékek Eichbaum-nál, V. Rudolf tér 3.

— Edward királyt 12 tagú társaság kíséri tengeri útjára. Londonból jelentéi A Reggel tudósítója: A »Nahlin« nevű jacht, amelyen Edward király a dalmát partvidéket fogja meglátogatni, ma elhagyta Southampton kikötőjét. A király augusztus 10-én indul el Londonból földközti tengeri adriai útjára, amelyre tizenkét tagú társaság fogja elkísérni.

— Gyermekbál Nagymaroson. Pompás hangulatban és fűsikeltető zajban tartották meg Nagymaroson a dunai szőző legkedvesebb ünnepélyét: a marosi gyermekbált. A gyermekszépségverseny győztese: Kellekman Érika és Nemes Katóka lettek, a konferanzió szerepét pedig a nyolcéves Braun Manyika látta el.

— A Kínos penge kincset ér, 3 drb 10 fillér!

— Kirakatainkban sokat — de nem mindent — tudunk bemutatni! Tekintse meg üzleteinkben a nyári idényvásárra kiválókatott nagymennyiségű mélyen leszállított egyes és modellpáratunk. Del-Ka cipőkereskedelmi Rt., Rákóczi út 6., Erzsébet körút 28., Baross tér 17. és a vidéken minden nagyobb városban.

— Motoros helyihajók indulnak a Gellért tér és Újpest között. A Magyar királyi Folyam- és Tengervízjárati Rt. e hó 5-től a Gellért tér és Újpest között motoros helyihajókat fog fenntartani. Indulás 9 és 21 órak közt, óránként. Menetidj felnőtteknek 30 fillér, gyermekeknek 20 fillér.

— Lenkey Gusztáv Mélyes megrendülést keltett a magyar újságíró-társadalomban, — a határokon innen és a határokon túl — a Pesti Hírlap felelős szerkesztőjének, Lenkey Gusztávnak elhalálása. Kivételes szerkesztői és újságírói képességein túl Lenkey Gusztáv színtelen hasonlíthatatlan emberi kvalitásaival nyerte meg mindazok szívét, akik megismerték ezt a puritán, egyszerű, közvetlen, megértő, egyenes, hűséges férfiút. A magyar tollforgatók nemes hivatásuknak nemcsak egyik vezérének, özegeinek és árváik patronusának, hanem legszebb tradícióikat is gyászolják Lenkey Gusztáv korai elmúlásában.

— Sárközy György szolnoki tanácsnok levele A Reggel-hez. Tekintetes Szerkesztőség! A Reggel e hó 13-i számában »Lovagias elégtételt kért Sárközy szolnoki tanácsnoktól Szolnok megye tisztikara« című közlemény jelent meg, amelyben az áll, hogy én a szolnoki Nemzeti kávéházban ezt a kijelentést tettem volna: »Ha a belügyminiszter a vármegye-házán vizsgálatot indítana, ugyanolyan szabálytalanságokat találnának, mint amilyenek a városházán derültek ki és a vármegye-házán is felfüggeszteni kéne egy sereg tisztviselőt.« És ezért a vármegye tisztikara lovagias elégtételt kért volna tőlem. Ilyen kijelentést én soha sem tettem, a cikknek ezen állítása a tényeknek meg nem felelő és így az is, hogy e meg nem történt kijelentésből kifolyólag köztem és a megye tisztikara között lovagias eljárás lenne folyamatban. Meg kívánom azonban jegeznem, hogy a vármegyei tisztikar és közöttem van ugyan már több mint két hónapja lovagias ügy folyamatban, de nem a cikkben foglalt kitételekből kifolyólag. Tisztelettel: Dr. Sárközy György városi tanácsnok.

— Veni, Vidi, Vici (jöttem, láttam, győztem) e szavakkal tudatta Julius Caesar győzelmét. Legújabbban mind többet hallani Pesten a szállóigét pesti szépasszonyok, lányok ajkáról, mely szintén három V betűvel kezdődő szövegből áll: »Vera Vasáron Vettem!« és ragyogó arccal mutatják a gyönyörű nyári cipőt, szandalt, szandalt, topánkát, amit a Vera Vasáron vettek potlom áron!

— Vasutasok hajókirándulása Leányfalura. A Vasutasok Országos Gazdasági Egyesülete (VOGE) e hó 15-én (Nagyboldogasszony ünnepnapján) Leányfalura hagyományos családi jellegű hajókirándulást rendez.

* A Moulin Rouge az idén is hű hagyományához, Flaschner Ernő igazgató augusztusban is olyan előrangú műsort ad, amelyet csak főszereplésben szoktunk látni. A helyiséget élmős hűtőszerekkel sikerült felszerelni, úgyhogy a Moulin Rouge-ból származó a kánikulát!

A 48 fokos amerikai hőség (mi csak 32–38-at élveztünk!) megváltoztatta az újvilági teljes életrendjét! F. Roosevelt elnök, aki 3 hetes szabadságáról visszatért Nemyorkba, Hyde-parki úszómedencéjében fogadja a pizsamában referáló államtitkárokat, a hús habok közt ad audienciákat es — interjút a sajtónak...

— Rómából cáfolják az abessziniai harcok híreit. Rómából jelentéi A Reggel tudósítója: A világsajtón olyan hírek járnak be, hogy abesszin csapatok visszafoglalták Dessziét és Addis Abeba ellen véres támadást intéztek. Az új harcok vezére állítólag Széjum herceg és a cél az, hogy az olaszok összeköttetését elvágják Eritrea felől az ország közepén körülszárják az olasz hadsereget. Ezzel szemben római illetékes helyen a leghatározottabban megafolják az olasz kelet-afrikai helyzetéről elterjedt híreszteléseket és rámutatnak arra, hogy olasz keletafrikában a helyzet teljesen nyugodt.

— Házasság. Nagel Rózika és nemesi Mody László vasárnap tartották esküvőjüket a Belvárosi plébánia-templomban. — Kanczler Jolán és dr. Riegler Tibor vasárnap délelőtt tartották esküvőjüket Debrecenben. Tanúk voltak: dr. Buda-Goldberger Leó felsőházi tag és dr. Uszty Béla országgyűlési képviselő. — Melchner Györgyi (Kassa) és Steiner Andor (Budapest) házasságot kötöttek. — Fodor Eva (Rákos-palota) és dr. Loránd Sándor születésnő orvos (Újpest) jegyesek.

— Hetvenöt állástalan diplomás vár az Aréna úton! Hetvenöt állástalan diplomásnak ma szomorú vasárnapja van az arénauti vonatos lak-tanyában. Harom éve élnek itt kinstári agyon, kinstári koszon. Pénteken, mint a lapok megírták, felmondtak nekik. Ez a felmondás mind a hetvenötüknek e szó könyörtelen értelmében az uccát jelenti. Szombaton minden magyar inséges patronájához, Horthy Miklósnához fordultak segítségért. Vasárnap hetvenötén már csak negyven adag ebédet kaptak. Miből él a kiselejtezett harmincöt ezután? És hol fog lakni, ha a biztos ágyat itt kell hagynia? Ezt kérdezik egymástól és bizakodva várják a kormányzóé segítségét!

— Alkudni lehet a Palatinus-strandvendéglőben! (Panaszos levél A Reggel-hez.) A margitszigeti strandvendéglőben, a kávéház mögötti, árnyéktől trópusi forrószobában izzó asztaloknál egy pohár sört ittam. Mikor fizetésre került a sor, a főpincér 46 fillért számított. Megkérdeztem: miért fizetek 46 fillért, mikor a mellettem ülő úr etöbb csak 42-öt fizetett? A főpincér válasza: »Jó, fizessen akkor uraság is 42 fillért!« Nem értem. Ujabbán alkudni lehet a strandvendéglőben? Tisztelettel: Farkas József üveg- és porcellánnyagkereskedő, Balaton u. 5.

EZÜST RÓKÁKAT a nyári vásár tartama alatt
BUNDÁKAT meglepő olcsón árusítom
SCHMIDEG szücs, Párisi utca 3

HYPEROL
szájvíztabletta ideális
száj- és torokfertőtlenítő!

1 Háziúr és lakó
ben megegyezik, hogy
DIPRICHSTEIN cínozzon!

DON JUAN MARCH

Nevét nem emlegetik a pénz sátrapaival egy sorban, nincs nemzetközi sajtója, mint volt Sir Basil Zaharoffnak, Ivar Krügernek, Sir Henry Deteringnek, a francia lapokban még a neve se jelent meg, csak a Daily Telegraph pattantotta ki ennek az angol nevű spanyol pénzkirálynak titokzatos szerepét a pi-renneusi polgárháború véres kulisszái mögül. Arcképét sehol se látni, senki se tudja e pillanatban, hol él, honnan irányítja láthatatlanul és észrevétlenül az események sodrát, de az ő újai jársanak a tragikus orgonán, amelynek fekete billentyűi emberek ezreinek halálát, kolostorok lángborulását, ősi székesegyházak, kövé vált költemények pusztulását jelentik. Spanyol anyák, angol apák leszámazottja ez a rejtélyes Don Juan, Spanyolország, de talán Európa egyik leggazdagabb embere, aki Primo de Rivera bukása óta küzd a spanyol forradalmi erők ellen, ibér szenvedéllyel és angol szívóssággal, könyörtelenül és kitartón. Senki se tudja, hogy az andaluziai nagybirtokosok hány millióval adósai, az angol és amerikai cég alatt dolgozó bányák és iparvállalatok hány részvénye van birtokában, csak annyit sejtünk, hogy több a készpénze, mint a spanyol nagybancoké. A spanyol radikálisok 1931-ben börtönbe vetették s inkább volt 18 hónapig a madridi fegyház falai mögött, semhogy a kormány által követelt sokmillió adóadót letegye. Egész Spanyolország, még legelszántabb ellenfelei is nevezték, amikor másfél évi rabos-

kodás után a börtönigazgatóval és egy egész fegyőrükölnömmel megszökött. Csak ez évben tért vissza Madridba a mentelmi jog védelme alatt, miután Mallorca szigetén, amelynek legfőbb ura és parancsolója, képviselővé választották. Az ellenforradalom kitörése után eltűnt a spanyol fővárosból, lehet, hogy egy álmos castiliani faluból, lehet, hogy Marseilleből, lehet, hogy Párizsból irányítja az ellenforradalmat, amely az ő pénzügyi segítsége és szenvedélyes gyűlölete nélkül ki se bontakozott volna. Bizonyos, hogy Don Juan March kezében futnak össze az ellenforradalom szálai, mert magasan kiemelkedik a féltékenykedő tábornokok és a gyenge, erélytelen madridi miniszterek közül. Egyetlen méltó ellenfele van, Largo Caballero, a szélső radikálisok vezére, aki éppolyan elszánt, éppoly fáradhatatlan, éppoly engesztelhetetlen hatvan esztendeje ellenére, mint ő maga. Lenjn megjósolta több mint huszonöt évvel ezelőtt a spanyol forradalmat, de a marxistáknak nincs érzékük az egyéniségben rejlő robbanó erőkhöz s a moszkvai apostol se sejtette, hogy mint minden nagy eseményt, a spanyol polgárháborút is egyéniségek erőpróbája dönti el. Ki marad felül a harcban, Don Juan March, vagy Largo Caballero, ki tudja ebben a pillanatban megmondani. Egy bizonyos csak e perében, a holttemetek, amelyek a spanyol városok ucaín, a castiliani fensíkra vezető szorosokban és az andaluziai síkon hevernek.

Kiss Dezső.

— A spanyol nemzetért imádkoztak a budapesti templomokban. Vasárnap délelőtt több fővárosi katolikus templomban a rendes mise alatt külön könyörgő imát mondtak a misztikus papok egy hősiességért, amely elhalálharcát vívja a kultúráért és a lista létért. A hívek mindenütt megérették és együtt imádkoztak a papokkal.

— Halom Dezsőné jobban van, de nem hagyja el a szanatóriumot. Halom Dezsőné az Ingatlanbank elhunyt elnökigazgatójának özvegye, akit súlyos altatószer-mérgezéssel szállítottak szanatóriumba, vasárnap eszméletére tért, úgyhogy leánya és veje Szende Péter Pál meg is látogathatták. Halomné jobban van, de mindaddig nem hagyja el a szanatóriumot, amíg letartóztatásban lévő fiának és vejének szerepét a Rákóczi úti házbeomlás körül a hatóságok teljesen nem tisztázzák.

— Falbontó betörők kifosztottak egy Szondy uceai börtönlételet. A Szondy uca 52. alatti Grünfeld-féle borkereskedés falát vasárnapra virradó éjjel a szomszédos borbélyüzleten át felbontották. A betörők feltörték a Wertheim-szekrényt és 5000 pengő készpénzt vittek el belőle, a raktárból pedig 2000 pengő értékű bört raboltak.

— Betörték a veszprémi katonai altiszt-képző intézetbe. Veszprémből jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnapra virradó éjszaka betörték a veszprémi katonai kizsi altisztképző intézetbe. A tettes, aki már ismerhette a járást, felfeszítette a páncélszekrényt és kikapta onnan azt a kisebb készpénztárat, amelyben a pénzt tartották. A kasszában mindössze 84 pengő volt. A tettes újjelenomatokat hagyott maga után, úgyhogy a rendőrség valószínűleg hamarosan nyomára jut.

— Két részeg a vízbe fúlt. Szentesről jelentik: Papp István szentesi bentos- és mézárasmester több társával jószágot vásárolt Orosházán, majd kimentek Gyopárosra. Papp István ittas állapotban bement a vízbe, a nagy hőségétől rosszul lett és elmerült. Holtan húzták ki a vízből.

— Dombóvárról jelentik: Valhert Ferenc 24 éves halászegéd ittas állapotban Tolna közepében esónakjával felborult és elmerült.

— Egy fiatal jezsuita első miséje. Kalocsáról jelentik: P. Mócsy Imre Szent Ignác napján mutatta be első miséjét a kalocsi jezsuita atyák templomában. Az újmiséje jezsuita atya ifj. Mócsy Istvánnak, Kalocsa helyettes polgármesterének fiérére. A szentbeszédet Pintér László dr. érseki tanács- teológiai tanár tartotta.

600 tavaszi és őszi model-köpeny és kosztüm olcsó vásárára!

Az idényből visszamaradt kabátjaimat, vevőim kívánságára, nem egy tételben adom el, hanem ugyanolyan olcsó árakon ezidén is darabonként arusítom ki:

- Tisztagyapjú bélelt és doublé kabát 29.—
- Impregnált raglán gabardin 49.—, 39.—, 29.—
- Teveszőrszerű angol raglán 39.—
- 1^a Model-köpenyek fekete és színes, 3/4 és hosszú 69.—, 59.—, 49.—, 39.—
- 1^a Model-kosztümkök 3/4 és rövid 69.—, 59.—, 49.—, 39.—

BREITFELD SZÜCS
IV., Váci ucca 14.

— T. előfizetőink figyelmébe! A mai napon postai befizetőlapot mellékelünk azon előfizetőink lappeldányaihoz, akiknek az előfizetése július 31-én lejárt. Kérjük t. előfizetőinket, hogy a megújítást kellő időben küldjék be, nehogy a lap küldése fennakadást szenvedjen. A Reggel előfizetési ára: egész évre 5 P, félévre 2.50 P.

A REGGEL kiadóhivatala.

Haláragázolt egy pékinas egy fiatalembert

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel K. S. 14 éves pékinas, aki 22 kiló kenyeret vitt hátikosarban, a Batthyány ucca 29. szám előtt biciklijével elütötte Vájer Károly 20 éves lakatossegédet. Vájert a mentők az Új Szent János-kórházba szállították, ahol sérüléseibe csakhamar belehalt. A kis pékinast kerékpárjával együtt a rendőrségre vitték és megállapították, hogy a kerékpár csergője és hátsó fékje használhatatlan volt. Eljárás indult annak megállapítására, hogy a lakatossegéd gondatlansága vagy a szágaldó pékinas biciklije okozta-e a halálos balesetet?

A Fővárosi Nagy Cirkusz augusztusi műsorában az amerikai sikk, a hollywoodi elegancia és a nemzetközi szépség vonult be Budapestre az Original Singing Babies hét tagból álló vokalkörével. A hollywoodi hangosfilmek ünnepe mellett együttese eseménye teszi a cirkusz amúgy is briliáns Szent István-havi programját, Chermeteff, aki lóháton ugrik szaltót, Bonhair Gregory ikárai játéka, a breitbarti Bunte kapitány mutatványai, Susette and Caissier, a hajlékonyság csodái, kedvencünk, Gerard teszik felejthetlenné a műsort.

— Orvosi hír. Dr. Singer Gyula szemész-főorvos szabadságaról visszaérkezett. (Erzsébet körút 40/42.) Tel.: 1-413-12.

Közérdekeltség, ó!

A főváros érdekein örökdi a felügyelő hatóság: hetven ezrest kér, de — kápé, hogy ezzel is csökkenjen az adósság.

Kondor László

— Kigyulladt az ágy, súlyos égési sebeket szenvedett egy fiatal házaspár. Az újpesti Deák Ferenc ucca 107. szám alatti házban Kulesár Jánosné, miáltal gyermekével foglalkozott, feldöntötte a kőolajlámpát. Az ágy másodpercek alatt lángborult és miáltal a fiatal házaspár kisgyermekét igyekezett menteni, az ő ruhájuk is lángot fogott. Mindkettőjüket életveszélyes sebekkel szállították a Gróf Károlyi-kórházba.

— Abbaiban a »Residenze« pálmakort-teraszán szórakozik, vacsorázik, bridzsel az internacionális úriközönség. (Információ: tel. 1-316-19.)

Augusztus 3-12.

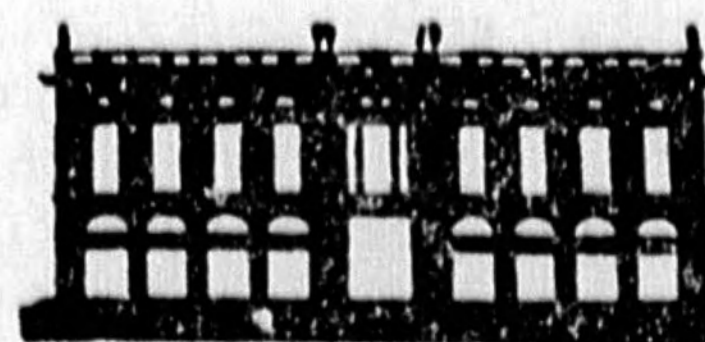
CORVIN-VÁSÁR

Pazarol, ha most nem vásárol!

- Férfi-ing tartós minőség, jó színekben P 288
- Férfi popelin-ing divatos színekben P 496
- Férfi háló-ingek sifónból P 378
- Férfi alsónadrág rövid, tartós strapaminőség P 118
- Férfi pizsama tartós, divatos anyagból komplett P 648

- Gyapjúkalapok divat-színek, P 390
- Nyúlszőrkalap divatos fazónok P 948
- Nyakkendő tisztaselyem, legújabb minták P 288, 188
- Férfizokni nőrből, hibátlan, megerősített sarrakkal és hegygyel P 078
- Férfi svédbőr-kesztyű angol szabás, jó kivitel, P 388

- Férfi weekend-cipők egyes párok fehér nubukból v. barna bőrből, hajlékony, varrott talppal, P 980
- Divatos öltöny-szövetek tiszta gyapjú, 3 m egy öltönyre ... P 26.-

CORVIN
A JO MINŐSÉGEK ÁRUHÁZA

Aki a tüzet az Olymposról Berlinbe kísérte...

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Az olimpiász kulisszái mögött működő számtalan rendező sorában egészen kivételes hely illeti meg Blume Károly urat, akinek az a rendkívüli feladat jutott, hogy

ő szervezte meg az olimpuszi tüzel futók útját Görögországtól Berlinig.

Egyszerű szobában dolgozik a wilmersdorfi városháza vörös téglacélpületében és az íróasztalán több fantasztikusan vastag dosszié tanuskodik arról, hogy mekkora munka volt a fákllyfutók útjának előkészítése. Egy pár levelet megmutat. Chiléből azt írja egy rég kivándorlott német, hogy ő szívesen egyedül viszi a fákllyt a szülőfaluján keresztül, amelyet már harminckét éve nem látott. Dél-Afrikából egy német kerékpározó egyesület teljes taglétszámaival akart eljönni a fákllyfutásra. Egy mexikói német közli, hogy

indiánus csodafutókkal trenirozott és kész 100 km-t egyedül végigfutni Németországon.

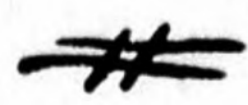
Kis német falvak polgármesterei olimpiai lázba estek és ékesszóló folyamodványokat küldöttek be, amelyekben bizonyítani igyekeztek, miért kell a fákllynak éppen az ő községükön áthaladni.

— Ha mindezeknek a kérdéseknek helyt adunk, — mondja Blume — úgy az olimpiai tűz talán Berlinig el sem jutott volna. Az olimpiai ideál: egyszerűség és önmegtartóztatás. Jól néztünk volna ki, ha a fákllyfutók útközben pálinkát, kekszet, szivarokat és desszertet kaptak volna, amelyeket élelmes quarak és üzletek reklámcélből felajánlottak...

Blume stopperórával a kezében követte a futókat

és a legnagyobb gondja az volt, amikor a fákllyhordozók túlgyorsan akartak futni. Mindegyik egy kis Nudminak képzelte magát... Berlinben Blume készítette elő az olimpiai játékok tornaszereit. A golyók, gereblyék, díszkoszok és mérőlécek százai állanak az ő gondnoksága alatt. Nagyon vigyázott, mert egy régebbi olimpiászon megtörtént, hogy egy súlydóbo atléta meglepő rekordokat csinált úgy, hogy belül üres golyót csempészett a stadionba. További feladata Blumenak a startpisztolyok ellenőrzése. Jól végezte ezt a dolgot is, mert nyugodtan mondja:

— Biztos vagyok, hogy egy sem fog csülörtököt mondani...

A lovaspólo olimpiai favoritja Anglia

Magyarország és Németország együttese között kedden lesz a nagyjelentőségű előmérkőzés

(A Reggel tudósítójától.) Az olimpiai lovaspólo mérkőzésekre eredetileg hét ország:

Amerika, Anglia, Argentina, India, Magyarország, Mexikó, Németország

jelentették be részvételüket. Nagy meglepetésre — azonban Amerika és kitűnő együtteséről híres India még a sorsolás előtt visszalépett, úgy hogy — az előmérkőzéseket egy hármas és egy kettes csoportban fogják lebonyolítani. A hármas csoportban

Anglia, Argentina, Mexikó

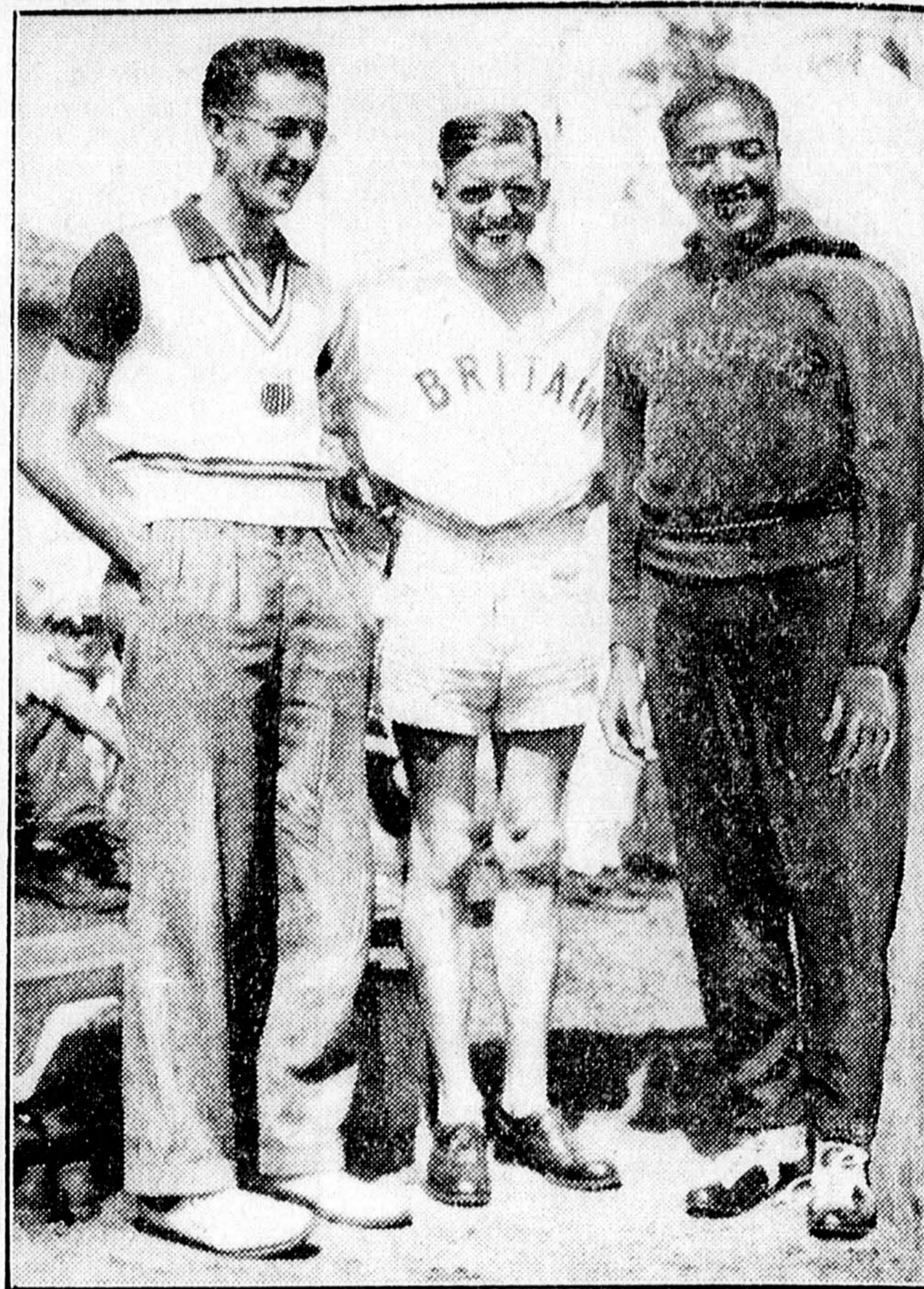
állnak ki, míg a kettes csoportban

Németország áll szemben Magyarországgal.

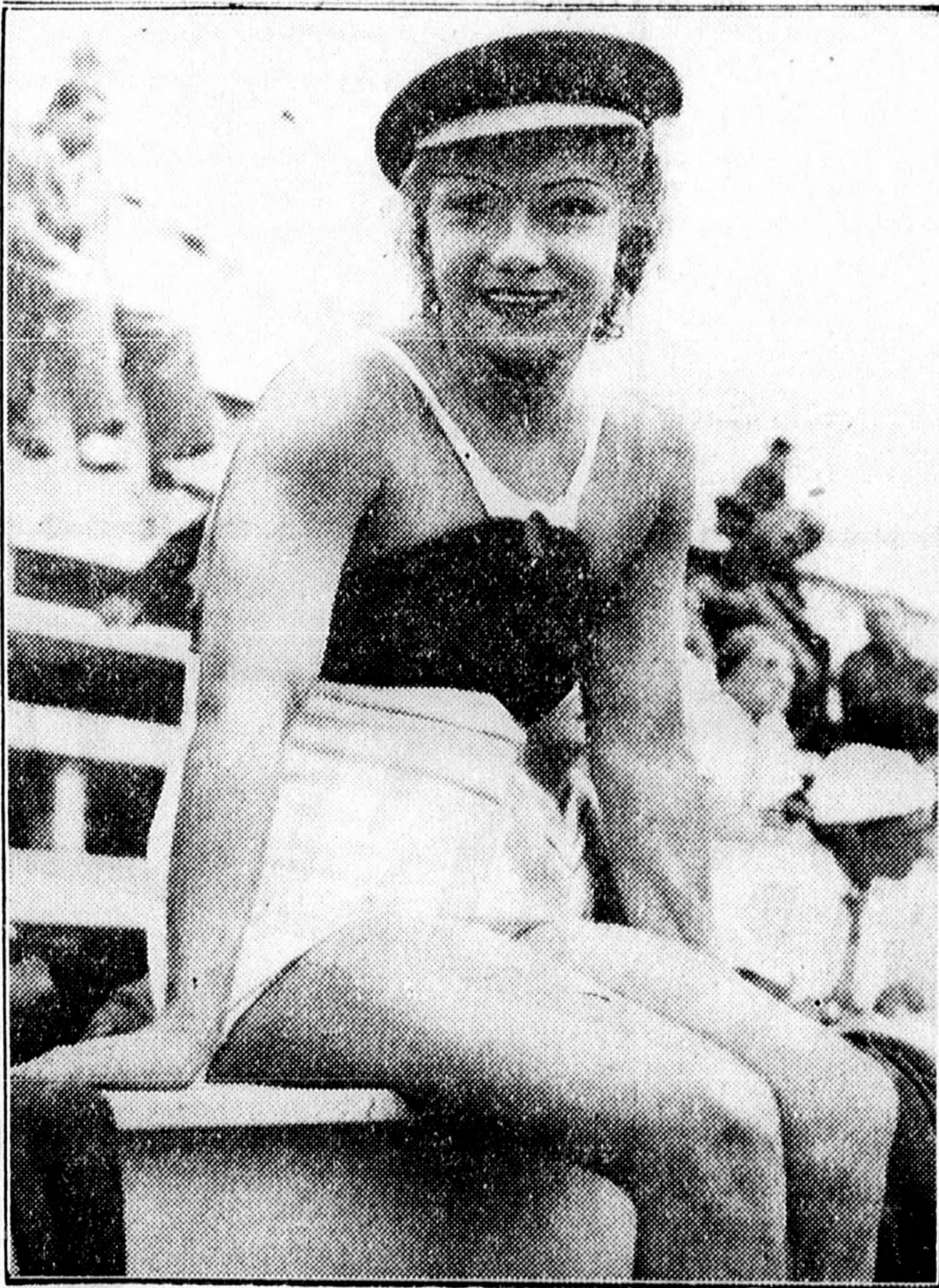
Legfrissebb felvételek az olimpiásról

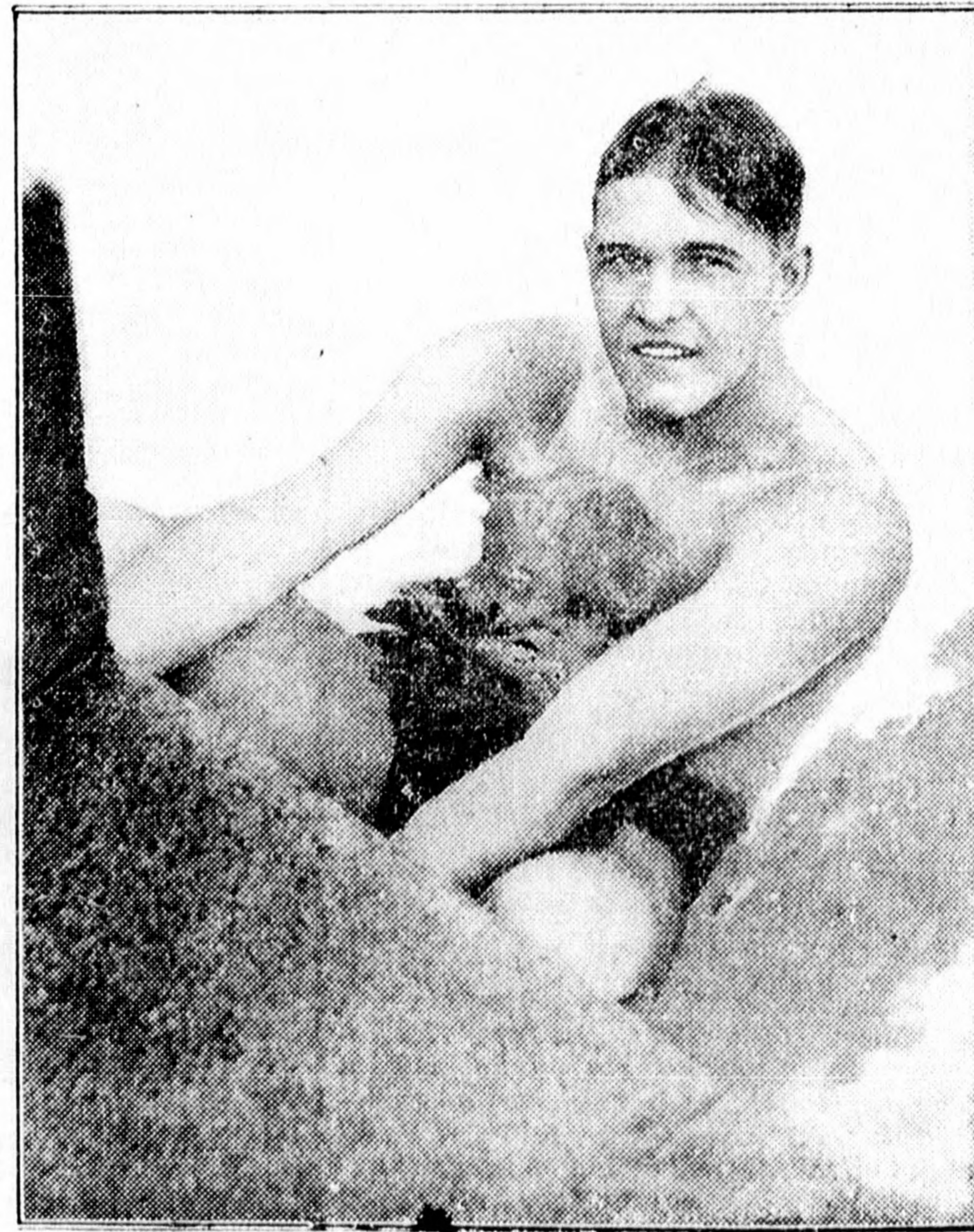
Umberto olasz trónörökösét és hadseregparancsnokot Tempelhofban Neurath német külügyminiszter köszönti

Hárman „a nagy futók” Hornborstel (amerikai középtáv) vilccet mesél Powellnek (angol középtáv) és Metcalfnak (amerikai 100 és 200 méteres bajnok)

A legszebb világbajnoknő, Miss Dorothy Pynton-Hill az olimpiász primadonnája. A losangelesi toronyugróbajnoknő papírlorma szerint Berlinben is megvédi világbajnokságát

Aki nem fél a japánoktól...

Kiefer amerikai hátúszó, világrekorder (ideje 100 méteren: 1 p. 04'9) biztosra megy. Ő Amerika biztos tipje!

Az első mérkőzés ma, hétfőn kezdődik Anglia és Mexikó között, holnap kedden a

német és magyar együttes

méri össze erejét. A keddi mérkőzéseknek a mi szempontunkból

döntő jelentősége

van, mert ha elvesztjük a mérkőzést, akkor automatikusan

az ötödik helyre szorulunk,

ha pedig megnyerjük Németországgal szemben, akkor szombaton a lovas-

pólómérkőzés zárónapján a hármas csoport helyezetteivel kerülünk össze. A lovaspólo olimpiász

favoritja Anglia,

amelynek Argentina lesz a legkeményebb ellenfele.

ÚJ MAGYAR BÉDEKER

Zugló: a szegények Budája

Irta: ZELK ZOLTÁN

A Zugló a legsajátosabb külvárosa Budapestnek, látszatra a legrendezettebb, inkább rigócsalogató kertváros, mint periféria s csak a bennszülöttek, vagy az esziediek óta ott lakók ismerik a Potemkin-látszat mögött meglapuló, szinte föld alá bujó nyomorúságot.

A »nemhivatalos« Zugló a betévedt járókelő felé csak gyönyörű villasorait mutatja, az »igazi« Zugló, az »ősi település« lakályos bérházait, a földszintes vidéki uccákat és tereket. És ez is hozzátartozik Zugló arculatához, nemesak az idegenek elöl elbujó nyomor! Zugló a szegények Budája: az igényes szegényeké, akik inkább gyalogolnak napi másfél órát, csak hogy »vidéken« élhessenek és fürdőszobájuk legyen. A szegény irók és festők Budája, akik Zugló füves grundjai s a bérházak közé ékelte szántóföldek között élnek ki vidéki nosztalgiajukat... Érdekes emberfajta ez is és ez a fajta adja meg Zugló minden más külvárostól elütő jellegzetességét. Ezért a zuglói lokálpatriotizmus, amelynek éppoly idegen az Erzsébet körút, mint az alföldi embernek a Dunántúl! S a Bosnyák téren éppúgy sátrat vernek nyáron a vándorcirkusok, mint Szobon, vagy Apostagon. Nem külváros ez a százezer lakosú, szántóföldekkel nyugtató terület, hanem a kisvárosnak és a falunak különös keveréke...

De a bennszülött ismeri a zuglói grundokat is s a grundok mögött szinte láthatatlanul meglapuló »telepeket«. Hungária út... Mintha azt mondanád: barakklakások, mintha azt mondanád: éhség, ebédjegy, gyerekírás... Angyalöldtől a Ferencvárosig kigyózik ez az útszörnyeteg s a házain úgy virít a szegénység, mint beteg testen a kiütés. Megrendítő szimbólum, hogy átöleli egész Pestet, hogy így fonja át a várost félkarjával a nyomorúság...

A zuglói Hungária út egyik oldalán már lapostetejű új villák álldognak, idegenen és bizalmatlanul. Ha szemük lenne, bizonyára becsuknák, mert a másik, a párhuzamos oldalon ott düledeznek a telepek. A grund, amire a telep épült, fuvarozó-vállalatok, fatelepek, de nem ritkán gyakorlatlótól visszavonult gazdag ügyvéd tulajdona. Itt jóval megelőzték a ma olyan divatos parcellázást: két-három lépésnyi területre épültek a deszkabódék, amiknek havi bére 14-18 pengő. A »háziura« meggyőztette min-

den elsején megjelenik a telepen a bérekért s csodálatos módon itt sem kevesebb a nemfizető lakó, mint a pesti bérházakban. Koldusok, szemétküldők, munkanélküliek laknak a dísznőlnyi bódékban. Állandó keresete talán egyiküknek sincs, ezért nem is lehet mindnyájunkra érvényes statisztikát összeállítani életviszonyaikról! Aki egyszer a telepre került, az aligha dolgozhat többé, az csak »lejjebb esüszhat«: a grundokra, ahol már bódék sincsenek. Valamennyien közsegélyesek. A három- és négytagú családok csak egy ebédjegyét kapnak naponta, az öt-hattagú családok ritka esetben kettőt. Télen kenyérgyegyet is kapnak, fejéknél heti egy kiló kenyert s az öregek és gyerekek átlag heti egy-két liter lefőlőzött tejet. Nyáron csak ebédjegyét kapnak. Egy telepen átlag 120-150 lélek lakik, táplálkozásuk napi fejadaga körülbelül a következő: egyötöd tányér leves, egyötöd tányér főzelék, 10-15 deka kenyér, 2-3 deci lefőlőzött tej. Nyáron csak leves és főzelék elmarad. Ez »statisztika«. S ez fölöslegessé teszi, hogy a tudóba-jos felnőttekről, az örökké ragályos betegségekben vergődő gyerekekről beszéljünk. Hiszen ilyen körülmények között ez szinte »természetes«...

De akadnak a telepeken »kulákok« is, ahogy erre mondják, »vállalkozók«. Ez is zuglói specialitás! A vállalkozók is bódékban laknak, ők is közsegélyesek, de titokzatos módon egy egész telepet bérelnék s kiadják a lakásokat. Ők viszont panaszkodnak a lakókra, hogy nem fizetnek pontosan s ez ellen úgy védekeznek, hogy az esős idő beálltával lebontják a nemfizetők feje fölött a kátránytetőket. (Lélektanilag mindenestre érdekes: ha hasonlórú ember a telepek »háziura«, a lakók már nem tudnak fizetni, míg az ügyvéd úr

számára okvetlenül előkaparják a havi 18 pengőket!)

Ami szegénységet, rongyot, sirást, veszekedést elbírt egy ember képzelete, itt a zugló telepeken megszázorozódva látható! Csak az artisták esendesek, igen, az artisták, a kis vándorcirkusok ekvilibristái és trapéz-művészei. Talán a liget közelsége okozza: itt húzzák meg magukat ősztől tavaszig a »cirkuszosok!« Helypénzt fizetnek a telep tulajdonosainak s beállítják a bódék közé a kopott cirkusz-kocsikat, azokban didergik át a telet. Külön színelőző ez a zuglói nyomortanyáknak s ha az itt ténfergő rongyos apróságokban élne az úrigyerekek cirkuszromantikája, kedvükre kiélhetnék azt a sárga, zöld cirkusz-kocsik között. Bár élne bennük! De ezek az örökös torokgyulladással, skarlattal, himlővel kínlódó gyerekek egy fedél alatt élnek a telepek albérlőivel, az eldobott selymekbe öltözött lányokkal. Aki járt éjszaka a Stefánia úti víztornyot körülvevő réteken, tudja, hogy ott is ez a krajcáros, szörnyű »szerelem« liheg a kis dombok s a csenevész bokrok mögött...

Ilyen az élet a villák és a kis családi házak mögött. A villasor, a kerti házaeskák talán csak álaré Zugló igazi arcán? A téli, hólepett grundokra emlékezem, a megdöbbentő képre: 10-20 tagú embercsoportok gunyasztanak itt s rádőlnek az égő rőzsékről felesapó tűzre. Faltják a lángokat! Ők már a telepekről is kiszorultak s míg belebámolnak a lángokba, talán megvetett ágat, tányér levest látnak az égő rőzscesomokban. Vagy csak egy háromláb széles telepi bódéről álmodoznak? Hol alszanak a csikorgó téli éjszakákon? Talán meggyújtott, lángoló rőzscesomó az ágyuk, hiszen az sem égeti jobban a testet, mint ez a reménytelen nyomorúság...

Rendőrkutya fogta el a régóta keresett pezsztenterzsébeti villafosztogatót

(A Reggel tudósítójától.) A rendőr-kutya bámulatos megérzéséről szól az alábbi vasárnapi történet: az éjjeli Pezsztenterzsébet egyik uccájában ellenőrző körútlát végezte a rendőr s mellette bandukóit a híres, díjnyertes »Cigány«. A kutya az egyik uccasarkon

hirtelen beleszagolt a levegőbe aztán nekirugaszkodott s pillanat alatt eltűnt a sötétben. Fél perc sem telt el, amikor a rendőr már hallotta, hogy az állat vadul morogva vaskodik valakivel. A hang felé futott: a

kutya toprongyos férfit szorongatott. A rendőr már azon volt, hogy az indokolatlan támadásért megfenyítse Cigányt, amikor az egyik közeli házból hangos kiáltással

hálóingos férfi

szaladt ki az uccára:

— Megloptak! Elvitték az ezüstkanalaimat!... — kiabálta.

A rendőr igazoltatta, majd megmotozta a toprongyos alakot, aki mellett reszkető inakkal és éber figyelemmel állt még mindig a kutya.

Megjötték Budapest augusztusi nagy világszenzációi az

ORIGINAL SINGING BABIES

rövid vendég szereplésre a Fővárosi Nagy Cirkuszba.

A hangosfilm csillagai a cirkusz porondján.

Világatrakció

Kiderült, hogy Cigány remek fogást csinált. A zsebekből

rendre előkerültek az ellopott ezüstkanalak.

Oravec-Szabola Istvánt a rendőr bevitte a főkapitányságra, ahol letartóztatták. Beismerte, hogy ő kővette el azokat a fosztogatásokat és betöréseket, amelyek miatt a múlt héten tömegesen érkeztek a feljelentések a rendőrségre.

1260 kisgazda termését foglalták le Kunszentmiklóson szikes területek ártéri járuléka miatt!

Kunszentmiklós, augusztus 2.

(A Reggel tudósítójától.) Másfélezer foglalták le a kiskunkapitányok egykori székvárosában, Kunszentmiklóson: 17.000 kat. hold, fűszálat sem termő szikes terület hátralekos ártérjáruléka fejében, — amelynek ártérjáruléka a legjobb szántóföld földadójának a háromszorosa —

1260 kisgazda kerül így árverés alá...

Végrehajtók járták a határt és a kesztyűben álló gabonákat lefoglalták olyan földért, amelyet az érdekelt gazdák nem egyszer ingyen felajánlottak az államnak, csak ne kelljen ártérjárulékot fizetni. Fokozza a gazdák kétségbeesését a kunszentmiklósi adóhivatal 1954-II-936. számú rendelete, amely kötelességévé teszi a községi jegyzőnek, hogy

az adóhátralekosokat egyenként idézze be és ingatlanuknak eladására vegye rá őket.

mert az adóhátralekosok még így módon is, de be kell folyni! Betetőzi mindezt a Dunavölgy Leccapoló és Öntöző Társulat szándéka, hogy az eddig függőben tartott ártéri járulékokat a folyó évre újból kivetik. Ha ezt a társulat keresztülviszi, akkor

az a kevés gazda is tönkremegy, akinek eddig nem volt hátraleka.

mert ha másképpen nem, de földje egy részének eladásával sikerült az aránytalan terheket kifizetnie. Háromezer dolgos magyar nem kér mást most sem, mint évtizedes harcában már számtalanszor: csak az fizessen ártéri járulékat, akinek a földje hasznalható, a 17.000 hold szivatagot pedig mentesítsék a kiméletlen ártéri járulékok fizetése alól.

Moldoványi Ferenc

Toronymagasságban áll

Abba- zsiában

Residenz nívója

a tenger szobák színe felett

Pálmakeri Terasz

Remek konyha

Összes diéták

Minden komfort

Meleg tengeri fürdők

Finom úritársaság

Feltűnő olcsó penzióárak

Személyes információ egész nap: ERÉNYI (Diana-patika), VII., Károly körút 5. Tel.: 1-316-19. — Vidékieknek levélileg. Kérjen képes prospektust!

Szülők figyelmébe!

Gyenge, vérszegény és megerősítésre szoruló tanulók felvételt nyernek a

Magyar Iskolasznanatörüm Egyesület Iskolasznanatörümaiba

Budapesten a Svábhegyen ötholdas fenyes területen (I. Mártonhegyi út 6. szám) 100 középiskolai fiútanuló részére — megnyílik az őszi tanévvel — és

Szentgotthárdon, hétholdas fenyes, klímatis területen 110 elemi-, polgári- és középiskolai fiú- és leánytanuló részére.

Szabadlégi oktatás Államérvényes bizonyítványok. — Bentlakó orvosok és tanácsok. Legmodernebbül berendezve. Fertőző betegek nem vétetnek fel. Kötelező előzetes orvosi vizsgálat. — Felvilágosítást nyújt az egyesület központi irodája: Budapest, VIII., Sándor u. 26. III. emelet. Telefon: 1-315-83

A REGGEL KÖZGAZDASÁGA

Döntés előtt a csepeli vámmentes kikötő ügye

(A Reggel tudósítójától.) Több mint egy esztendeje foglalkozik a kereskedelmi kormány a csepeli Dunaágban építendő szabad kikötő, punto franco építésének gondolatával. Ennek a vámmentes szabad kikötőnek a megteremtése nem csupán az átmenő forgalom emelését jelentené, hanem azt is, hogy az a kikészítő és nemesítő, tisztító és osztályozó munka, amely ennek a szabad kikötőnek a zárt területén keletkező üzemekben folyik,

tömeges munkaalkalmat teremtené több ezer munkásnak.

Ezenfelül a mai csepeli kikötő évről-évre növekvő forgalom valószínűvé teszi, hogy az átmeneti nehézségek után és kellő kereskedelempolitikai könnyebbségek révén

Nyugat-Európa és a közel Kelet közötti átmenő forgalom jelentékeny részét lehetne Budapestre terelni

és felfokozott reményességek nélkül is lehet számolni azzal, hogy egy jól vezetett budapesti vámmentes szabad kikötő a Balkán, sőt Kis-Ázsia áruinak nagy részét vonzaná a magyar fővárosba, ahonnan kellő kikészítés és tisztítás után ezek a nyersanyagok, részben félgyártmányok formájában kerülnek a nyugati piacokra.

A szabad kikötő megépítése tízmillió pengőre becsülhető tökébe-fektetést igényel.

mert a jelenlegi rakodópartokat körülbelül tíz kilométer hosszúságúra kellene meghosszabbítani, tágas tárházakat és műhelyeket kellene építeni. A rakodópartok építése hétmillió, az építkezések és gépi berendezések kerekén hárommillióba kerülne.

nek. A befektetéshez szükséges tőke megszerzése nem útközi különös akadályokba, mert

a magyar pénzügytervezet máris hajlandóknak mutatkoztak a szükséges összegek rendelkezésére bocsátására.

Természetesen ennek az előfeltételébe magába a szabad kikötőüzletbe való bekapcsolódásuk volna. Ezen a ponton azonban A Reggel értesülése szerint bizonyos nehézségek mutatkoznak, mert egyrészt nehéz a döntés, hogy a nagybankok közül, melyeknek intussák ezt a nagyszabású üzletet, másrészt a vállalkozás természeténél fogva, hogy a nagybankok szindikátusa közösen vezesse a szabad kikötő üzletét. Beavatott helyen arra is utalnak, hogy

a szabad kikötő fejlődését csak úgy lehet biztosítani, ha a vállalat igen alacsony haszonkulccsal dolgozna,

ami viszont szükségessé teszi, hogy a befektetendő tőke alacsony kamatozás mellett álljon rendelkezésre.

Ezért a megoldást más irányban keresik. Valószínűnek látszik, hogy a külföldi hitelezők londoni szervezetével, — amely tudvaleg Sir Austin Chamberlain vezetésével áll — keres a kormány érintkezést, hogy zárt pengőkövetelésük egy részét bocsássák a csepeli szabad kikötő megépítésére. Döntés még egy irányban sem történt, de előreláthatóan

már az ősz elején fog határozni a kormány

hogy az építkezési munkálatok haldéktalanul megindulhassanak.

megtételezése és a kalauzolt külföldieknek nyújtandó szolgáltatások megbeszélése végett a közeli napokban engem felkeresni szíves legyen. Van olyan levél is, amely nem sokat okoskodik, hanem nyitott borítékban világosan megmondja, miről van szó: »Ez alkalommal arra kérjük Önt, hogy a magyar agrártermékek propagálása érdekében is a magyar dobozokra a hatáskörébe utalt idegenek figyelmét felhívni méltóztassék. A doboz eladási ára 7 pengő, amit azonban a jelen levél felmutatása mellett Ön 5 pengő 80 fillérért szerezhet be, vagy az Ön kísérletében megjelent idegenek által fizetett 7 pengőből a nevezett cég a jelen levél, vagy vezetői igazolványának felmutatása mellett 1 pengő 20 fillérért dobozoként visszatérít. Folytassam? Minek? Ezek a személyvények is bizonyítják, hogy vannak cégek, amelyek jutalék ígértetésével arra csábítják az idegenvezetőket, hogy fogjanak nekik revókat. Még pedig ama külföldiek körében, akik az idegenvezető munkáját megfizetik. A vevőfogdosásnak ezt a módját aligha lehet másnak minősíteni, mint

tisztességtelen versenynek.

A levelezés rendszere erősen valószínűsíti azt a feltevést, hogy ez a vevőfelhajtás igenis lábrakapott az idegenvezetői között. A kereskedő eljárása törvénybe ütközik, az idegenvezető a kereskedő egyetemességének anyagi érdekét sérti s az idegenvezető hivatalosan fémjelzett intézményének erkölcsi hitelét rongja. Mert ne tessék gondolni, hogy akárki lehet idegenvezető! És a jelek mégis arra vallanak, hogy a márkázott gentlemanok és ladyk mégis részben jutalékos ügynökök, akik segítőitársai a tisztességtelen verseny eszközével élő kereskedőknek. A kérdés három tényezőt érdekel: a kereskedők összességét, a jóhiszemű belöldi s külföldi vevőt és az idegenforgalom hivatalos köreit.

A kereskedők erkölcsi tekintélye megköveteli, hogy ezt a tisztességtelen versenyt letörjék!

A vevőközönségnek rá kell szorítania a kereskedők képviselőit, hogy ezt a tisztogató munkát elvégezzék és közre kell működni, hogy el is végezhesék. Ama hivatalos köröknek pedig a legridegebben kézbe kell venniük az idegenvezetőket győltől! A közvélemény mindenesetre tudni szeretné, hogy mi az álláspontja ebben a kérdésben a hivatalos helynek és a kereskedők fórumának? Vagyok Főszerkesztő Úrnak stb.

Cavallier József dr.

× Érdekes tervvel foglalkozik a kormány a hazai gyümölcstermelés fokozására! Ezt a tervet az ezévi erőteljes fellendült gyümölcskivitelünk indította el és lényegében abban áll, hogy az eddig az Altruista Bank által szerény keretek között új gyümölcsösök létesítésére folyósított kölcsönök összegét felemeljük, az akció határait kibővítjük a célból, hogy hazai gyümölcstermelésünk minőségét megneveljük és mennyiségét felfokozzuk. Ez okból elsősorban olyan gyümölcsfajták termelésének kiterjesztéséről van szó, amelyekben mind-azideig behozatalra szorulunk, mint alma, körte, dió, mandula ésogyoró és olyan vidékekről, amelyek a gyümölcskeresletben meglehetősen hátramaradtak. Elsősorban tehát az északnyugati hegyvidék déli lejtői jöhetnek számításba, Heves, Borso, Zemplén, továbbá a Dunántúl egyes vidékei, mint Zala, ahol a déli lejtésű dombokon megterem a mandula és a gesztenye is. Az akciónak azért is nagy a szociális jelentősége, mert a szóbanforgó vidékeken erős a mezőgazdasági munkanélküliség, a lakosság életszínvonala meglehetősen alacsony, amelyet a telepítéssel kapcsolatos gyümölcskert-akció erőteljesen megjavíthatna...

× A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank alkotásucai új fiókját (I. ker., Alkotás ucca 29. alatt, a Márvány ucca sarkán) ma nyitja meg.

× Augusztusban Szegeden és Cegléden tart országos kongresszust a kereskedőtársadalom. Az OMKE e hó 15-én és 16-án tartja meg Szegeden a Vidéki Kereskedelmi Testület országos értekezletét. A Ceglédi Napokon, e hó 3-án országos jellegű Duna-Tisza-közi fűszerkereskedői értekezletet rendeznek Cegléden.

Miért fűtsünk koksszal?

Pályázati felhívás

A koksz nagy népszerűségét annak köszönheti, hogy 1. kiadós, mert magas fűtőértékű, s amellyel súlyra könnyű, 2. a koksz, mint nemesített szén, nem füstöl, nem kormoz, teljesen szagtalanul ég el, mert a szén illó része amely a kormot és füstöt előidézi, a koksz előállítás folyamán eltávozik, 3. a koksz tárolás közben összetételében nem változik és így nem veszít fűtőértékéből, 4. a koksz egyenletes meleget ad, anélkül, hogy a tüzelésre nagyobb gondot kellene fordítani.

A koksz eme tulajdonságait és a kokszhasználat előnyeit

Jelmondat-pályázat

újjan kívánjuk népszerűsíteni, ezért pályázati felhívással fordultunk a kokszfogyasztó-közönséghez egy legfőbb 10 szóból, vagy kétsoros versből álló olyan jelmondatra, amely legjobban fejezi ki a koksz előnyös tulajdonságait és legjobban szolgálja a kokszhasználat népszerűsítését. A pályázaton mindenki résztvehet. A legjobb jelmondatokat az alább írt pályadíjak jutalmazzuk.

A pályázatra beküldött jelmondatot jelgével kell eljuttatni. Ehhez csatolandó zárt borítékban, a pályázó nevet és pontos címét feltüntetve papírrap. A lezárt borítékban feltüntetendő a pályamű jellegét. A pályamű, valamint a jelgés zárt boríték egy nagyobb borítékban helyezendő el és legkésőbb ez év szeptember hó 10-ig Budapest Székesfőváros Gázművei címére (Tisza Kálmán tér 20) küldendő postán, ajánlván. A boríték címetel oldalán, feltűnő írással, „Pályázat” jelzéssel láttatandó el.

A pályázatra beérkezett jelmondatokat az e célra alakult külön bírálóbizottság fogja elbírálni. A legjobbnak ítélt jelmondat beküldői között a következő jutalmadíjakat fogjuk kiosztani:

I. díj	1 drb kokszkályha
II. díj	20 q koksz
III. díj	15 q koksz
IV. díj	10 q koksz
V. díj	5 q koksz

× Csökkentek a bortermés kilátásai, de még így is rekordtermést várnak! Hiszen évek óta nem volt olyan gyors a fejlődés, buja vegetáció, mint a tavasz kezdetén. A májusi esős hetek azonban visszaesést hoztak: eleinte csak szórányosan lépett fel a peronoszpora a levélezen, ma már azonban alig van szőlőterület az országnak, ahol ne jelentkezett volna a peronoszpora a leveleken és fűrtökön. Leginkább az Alföldet kímélte meg, a tömegtermő vidéket; jelentékeny a kár a balatonvidéki szőlőkben, a badacsonyi borvidéken és a Tokajhegyalján. Mindezeket leszámítva, még mindig 4-4 és félmillió hl borterméssel számol a szőlőgazdaság! A termelési érdekletek minimális ár megállapítását, intervenciók vásárlásait kértek a földművelésügyi kormánytól, továbbá a hordóhiány kivételében külföldi használt hordók vámmentes behozatalát. Ez utóbbi kérelmet a kormány teljesítette is és a pénzügyminiszter a vámokat már 12%-ról 7%-ra le is szállította. Csemegezőlőben — amely már megjelent a piacokon — lényegesen nagyobb termés várható, mint tavaly. Most már a kormány feladata, hogy úgy, mint a többi mezőgazdasági terménymel, ne engedje meg borban és szőlőben sem az árletörést...

× Egymillió pengőt vett be hagymából Makó. 1200 vagón hagymát adtak el a kereskedők segítségével a makói kertészek, s ennek a nyoma már ma is megmutatkozik ebben az alföldi városban, ahol hosszú évek pangása után jobb napokat élnek nemcsak a hagymatermelők, hanem a kereskedők és iparosok is. De negyven százalékkal többet lehetett volna eladni, mert soha olyan ritka jó konjunktúrája nem volt a makói hagymának, mint az idén, amikor a korányári piacon nem jelent meg részben politikai, részben klimatikus körülmények folytán sem a spanyol, sem a hollandi hagyma. A nagy konjunktúrát azért nem lehetett kihasználni, mert nem volt elég zsák, úgyhogy a kereskedők a nagy szorultságban kénytelenek voltak ócska, rossz, korpás és forgalomból már rég kivont zsákokban szállítani az árut, ami a makói hagyma hírére nem igen növelte. A kormány, ahelyett, hogy állandóan egykezes rendszerekre torná a fejét, helyesebben tette volna, ha kellő nyomást gyakorol a zsákkartellre és kényszeríti, ha egyébbel nem, zsákok vámmentes behozatalának engedélyezésével, hogy kellő mennyiségű árut adjon a makói kereskedőknek. A hagyma ára négy pengőről kilen-tíz pengőre ugrott fel az utóbbi hetekben, de könnyen lehet, hogy a hollandi hagyma már jelentkező versenye következtében az ár a felére csökken. Akkor már késő lesz a zsákkínálat, amelyet hiába vártak Makón, amikor szükség volt rá. Minden-esetre remélhető, hogy ez a botrányos eset nem fog még egyszer megisméllődni és a kormány most már rendet teremt a zsákkartell egyeduralma körül.

„A szokásos 10 százalékos örömmel bocsátom b. rendelkezésére...”

— Levél a szerkesztőhöz —

Szíves engedelmével, mélyen tisztelt Főszerkesztő Úr, ez alkalommal

a magyar kereskedelem erkölcsi tekintélye érdekében emelem fel szavamat.

Legalább is azt hiszem, hogy a kereskedők egyetemének és a tisztességes verseny elvét valló vevőközönségnek sérelmét teszem szavá, amikor esetemmel a nyilvánosság ítélszékéhez fordulok. Ámbár lehetséges, hogy a többség szánakozó mosollyal azt mondja soraim olvastán, hát hol él ez az ember, a Holdból pottyant ide? Mindegy, döntsön a közvélemény! Ha Főszerkesztő Úr holnap történetesen megismerené magának az idegenvezető kárpénzését, akkor néhány nap múlva holt biztosan

különös leveleket

kapna. Zárt és nyitott borítékban, körlevél formájában és bizalmas magánlevélként. Ime egy-két személyvény: »Felhívom b. figyelmét centrális fekvésű fehérmű és úridivat üzletemre és kérem, hogy az esetleges útbaigazításért Önhez forduló idegeneknek üzletemet ajánlani szíveskedjék. A szokásos tíz százalékos természetesen örömmel bocsátom b. rendelkezésére.» Vagy: »Szíveskedjék engem látogatásával megtisztelni, hogy személyesen is megismerkedhessünk. Előre is biztosíthatom afelől, hogy amennyiben külföldi vendégeket vásárlás céljából üzletembe hoz, úgy fáradságának honorálásáról nem fogok megfeledkezni.» Egyik mulató cégjelzés nélkül való borítékban azt javasolja: »Tisztelttel felkérem, hogy helyiségem

Vegye meg mindennap az ESTI KURIRT!

Hétfőn, augusztus 3-án indul az ESTI KURIR minden eddigit messze felülmúló szenzációs új rejtélyversenye

Nyomozzon a közönség...!

Az elejétől végig izgalmakban és fordulatokban gazdag pályázat részvevői

5000 pengő értékű jutalomban részesülnek

Reggeli levél

„Napralforgó“ tündérországja és a mezitlábás grófkisasszony

Hont megyében, Zebegényben, Pesttől hatvankét kilométernyire él a mezitlábás grófkisasszony, — akit úgy hívnak, hogy: Almarózsza, — fák, virágok és madarak között. Almarózsának nem ez az igazi neve, mint ahogy itt, a zebegényi tündérvölgyben senkit sem az igazi nevén hívnak. Ez itt ugyanis a mesék birodalma, amelyet »Napralforgó« alapított, ő uralkodik itt miniszterekkel, nagyzérekkel és egyéb méltóságokkal, akiket úgy hívnak, hogy »munkatársak«. Birodalmának egyetlen törvénye a szeretet, államfentartó motorja a szív: s a szív és szeretet e demokráciájában senkinek, sem gyermeknek, sem felnőttnek címe, rangja nincsen, mindenkét virágok, fák és madarak nevéin neveznek, amelyeket jellemük és természetük alapján Napralforgó adományoz nekik. A női munkatársak rózsák, a férfimunkatársak tropikus fák, s az alattvalók, a kislányok: virágok és éneklőmadarak, — a fiúk: eszerek, fák és ragadozómadarak...

Mindez pedig úgy hangzik, mint egy népmese. Kezdjük a mesét előről! Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy meglehetősen, nagyszívű, okos földi asszony, akit úgy hívták, hogy gróf Károlyi Lászlóné, született Apponyi Franciska grófnő. A kegyelmes asszony egyszer elhagyta a fényes kastélyt, amelyben addig lakott, s elment egy kis faluba, ott vett magának egy kis parasztházat, nekigyürkőzött, a két kezével kifestette, egyszerű magyar bútorokkal berendezte s ott élt az ő kis parasztházában egyedül és boldogan, távol az emberektől s attól a régi élettől, amelyből nyilván azért jött el a fehérre meszelt új életébe, mert azt hitte, hogy itt jobban fogja érezni magát, mint a régiében. A kegyelmes asszony reggeltől estig dolgozott az ő kis házában a kis faluban, virágokat nevelt, fákat ültetett és gyönyörködött a természet szépségeiben. Szabad idejében pedig az ucca porában játszódozó gyermekeket behívta magához, megfésülte, megmosdatta és új játékokra tanította őket. A gyermekek persze hallották otthon egyszerű szüleitől, hogy az a néni, aki olyan kedves és jó hozzájuk, az nagyon előkelő valaki, grófné s úgy kell szólítani, hogy kegyelmes asszony. Ez zavarta a kegyelmes asszonyt a gyermekekkel való érintkezésben és egy szép napon azt mondta nekik:

— Ne hívjatok ti engem ezentúl kegyelmes asszonynak, hívjatok ti engem ezentúl úgy, hogy — Napralforgó. Úgy, mint azt a virágot, amelyet bizonyára mindnyájan ismertek, hiszen ott szökken magasba a ti udvarotokon, a ti földeiteken is. S én sem hírlak benneteket ezentúl a neveteken, téged, Jóska, mert olyan vidám, pufók arcoskád van, nevezlek ezentúl Vidám arcnak. Téged, Zsuzsi, mert olyan vagy, mint a kankalin és olyan friss szagod van, mint a pataknak, úgy foglak hívni, hogy Kankalin illatos. Téged, te kis piros arcú, Pipacs virágnak foglak nevezni, nekéd, te fekete, csillogó szemű, Tüzes szem lesz ezentúl a neved...

Nehéz volt a gyermekeket rászoktatni, hogy a mélyhangú, hatalmas kegyelmes asszonyt egyszerűen

Napralforgónak szólítsák. De lassan betörték a szösze, buksi kis fejek, mert hallották, hogy a nagyok, a »munkatársak« is csak úgy szólítják őt, minden titulus, rangozás nélkül: Napralforgó. És megszületett a világ legszebb, leglisztább, legédesebb köztársasága, a VEZ, amely ennek a három szónak a rövidítése, hogy: Virág Egylet Zebegény. Amely Boldog Don Bosco-nak, a salesziánusok rendje megalapítójának példáját követi, aki egész életét a szegény és elhagyott gyermekekkel való foglalkozásnak szentelte. Őt érvel ezeltől kezdődött a munka s ma már egy egész község aprajánagyja, a plébános úrtól a tanító bácsiig, de bizony még a községi képviselőtestület tagjaiig is járhatóan buzgalommal, szívénnek minden szeretetével s azzal a boldogsággal járadozik az új állam ügyvezetésén és további kiépítésén, amelyet ennek az államnak a szelleme érintetlenül és kiapadhatatlan forrásként bugyogva, jutalomként áraszt magából. Ma már a »kultúrának« azon a nyugateurópai szintjén áll a nagy és jó Napralforgó virágköztársasága, hogy a gyermekek a sportnak újszólván minden ágában vetélkednek és vezérkednek, valamennyien tudnak, vagy tanulnak úszni, noha — bár a Duna partján laktak, — azelőtt eszükbe sem jutott, hogy úszni is meg kellene tanulni s egész csomóan vannak a 12—15 évesek között, akik például folyékonyan beszélnek angolul... Ezek, mihelyt meg tudták magukat érteni valakivel angol nyelven, angol keresztnevet kapnak, ez különbözteti meg őket a magyar keresztnevektől, akik ma még csak magyarul beszélnek. Már van köztük egy Jack, egy David, egy Tony, egy Steven és egy Georges, akiket csak természetes, hogy becsúgyat tüzelően irigyelnek a Jancsik, a Pisták, a Gurrik, a Tónik s a Karesik. Egy angolul most tanuló Károly boldogan közölte velem, hogy neki Charles lesz a neve, ha már folyékonyan fog beszélni angolul. És leírta egy cédulára az angol nevét, már hibátlan helyesírással...

Az államnak persze költségvetése is van, erre alapot kellett teremteni. Napralforgó gondolt egyet és megvásárolt még öt parasztházat. Ezeket átalakította, berendezte tetőtől talpig, a pádimentumtól a plafonig parasztbútorokkal, néprajzi csecsebecsékkel, szöttes szőnyegekkel, de építettet beléjük mindegyikbe remek fürdőszobát, bevezetette a villanyt, a vízvezetékét, minden szobába építettet nyílt kandallót, felszerelte legfinomabb fehér- és úgy-

neművel, hosszában előttük — mint-hogy a házak a Duna partján vannak, — csinált egy Duna Lító strandot, megrabolta a saját régi fényes palotájának termet s felszerelt minden kis szögletet mindazzal a rengeteg sok apró kényelmi felszereléssel, amelyek valóban csak kastélyokban és palotákban és a világ legfényesebb luxushoteljeiben található. Metszetek a falon, külön kis könyvtár angol, francia, német, olasz és magyar remekművekkel minden kis lakosztályban, — s amit nem lát például az ember: még a falak is fűrészporról vannak kitöltve, hogy télen ne eresszék át a hideget...

Ezek a híres zebegényi virágnyaralók, amelyeket bérbe adnak idegeneknek, napi ötszöri, szigorúan Ritz-nívójú étkezéssel, lovaglással, csónakázással, napfürdőzéssel, strandozással, halászáttal, kocsikirándulásokkal. A virágnyaralók bevétele: a köztársaság költségvetése, amelynek ötparancsolata így hangzik:

1. Szeretjük a felebarátainkat, azoknak szívesen segítünk.
2. Szeretjük az állatokat, azokat sohasem kínozzuk.
3. Szeretjük a virágokat, azokkal szívesen foglalkozunk.
4. Mindennap igyekezünk valami jót tenni és
5. Adott szavunkat mindig megtartjuk...

...S most beszéljünk Almarózsáról, Napralforgó fő és legfőbb munkatársáról, aki Művészrőzsával együtt (világi neve Berényi Ilona s hat esztendeig volt a londoni magyar követség titkárnője) a VEZ főminiszterei. Művészrőzs kezébe jut össze az egész adminisztráció (miniszterelnökségi államtitkárnő), ő ismeri és tartja számon a kartekek szárait, ő vezényli az idegenforgalmat és a propagandaosztályt, míg Almarózsza a gyermekeké. (Népjóléti államtitkárnő.) Színes póloingben és shortban, fején hátrakötött napólyi kendővel, combközépig mezitláb találok Almarózsát. Amint megtudtam, kora tavasztól késő őszig nem hűz cipőt, mert a gyermekek is valamennyien mezitláb járnak és ő ezen keresztül is közelebb akar lenni hozzájuk. Pedig Almarózsza ősei valaha Erdély trónján ültek, őt úgy hívják világi nevén, hogy gróf Teleki Kata. Hogy került Almarózsza Napralforgó birodalmába? A Teleki-földek — kicsüstak a család lába alól s Teleki Kata grófnő a pusztuláson elbámuló s abba belenyugvó családjá kellős közepén ott maradt a francia kisasszonyával a kastélyban. — amelyet még meghagytak nekik... A 14 éves grófkisasszonynak feltűnt, hogy a régi, de már idegen kézben lévő földek közzepén van egy terület, amely évről-évre gízgázosan marad, senki azt meg nem műveli. Fájt neki, hogy parlagon hever a föld, érdeklődni kezdett, hogy kié? A jegyző nagymezzen kisütötte, — hogy az is Teleki-föld, de valahogy megfellekedtek róla, telekkönyvezze sincsen, s így az tévedésből még az ővék maradt. Másnap a 14 éves grófkisasszony megspórolt pénzecskéjével, nyolevan pengőforintért, vásárolt a váci vásárban egy

„V.V.“ „VERA VASAR“

Ez a két szó fogalom lesz Pesten!
Szenzációs olcsó áron előadás kerülnek a közismert jönnőségű
„Vera“ női szandálak fehér, kék, piros stb. színben
„Vera“ női nyári szandóletek
„Vera“ női nyári topánkák
„Vera“ női nyári sarucipők
„Vera“ női nyári-vászoncipők nyersvászon és fehér vászon
„Vera“ női luxuskivitelű varrott fehér és színes cipők
„Vera“ férfi weekend és nyári cipők vászonból vagy teher és barna nubuk bőrből
„Vera“ gyermek nyári cipők
„Vera“ női házi cipők és papucsok

Finom jönnőségű cipők, nyárcipők, szandálak stb.
MOST hihetetlen olcsón
mélyen leszállított áron.

Árakat nem hirdetünk, mert a minőséget látni kell. Saját érdekében kérjük kirakataink megtekintését.

VERA

Kossuth Lajos ucca 11.

lovat, azt kötőféken gyalog hazavezette, a szomszédától kért kölcsön két s hajnali háromra virradóra elkezdett szántani az évek óta műveletlen földön, saját két kezével fogva az eke szarrát, úgy, ahogy azt a szomszédoktól látta. Felszántotta, bevetette, megművelte s a családnak új jövedelmet teremtett. Napralforgó meghallotta a történetet s egy szép napon fehér lován kilovagolt a mezőre, ahol a grófkisasszony napbarnított, parasztruhában, akkor már cselédi segítséggel, felgyürkőzve dolgozott. Odarugtatott mellé, megállt, és wagneri hangján leszólt hozzá a nyeregből:

— Tudod te, hogy ki vagyok én?
— Tudom hát! — felelte Teleki Kata.

— Hallom, szeretsz és látom, tudsz is dolgozni! Volna kedved eljönni hozzám?

Es már indultak is. Azóta dolgozik a Teleki-lány, aki Napralforgó meseországának elnevezésében az Almarózsza nevet kapta, az álombirodalomban. A gyermekek bárányozzák. Mint Van Zanten boldog szigetén, úgy él és jár-kezel közöttük, alig néhány kis kendőcskében s mondom, mezitláb. De a lába azért olyan maradt, mint a patyolat, bármelyik percben fel lehetne rá húzni a selyem bálcipőt s az biztosan nem szorítaná. Óriási kék szemei, nagy, selymes szempillái, az őzek testvérére varázsolták Almarózsát, akiről, hogy földi lény is, csak az árulta el, ahogy a látogatóban lévő londoni Savoy-hotel igazgatójával, gyönyörű feleségével és még tündérszebb leányával hirtelen és minden átmenet nélkül — s természetesen mezitláb — a legsekszpiribb angol nyelven kezdett el beszélgetni... Ha Jack London élne, regényt írna róla. Egyebekben pedig: államszociológusok, világmegváltók, fantaszták és reformerek. — menjetek Zebegénybe. Gazdagabban jöttek vissza, mint ahogy oda elindultak!

Egyed Zoltán

MA KEZDŐDIK

A NYÁRI PÖK VÁSÁR

Lipót körút 30

Oktogon tér 1
Abbázia-kávéház mellett

Erzsébet körút 1

Rákóczi út 76

Rákóczi út 13

Calvin tér 4

Bécsi ucca 6

OLIMPIÁSZ

SZERKESZTI: PATAKY KÁROLY

Owens 100 méteren már a középfutamban 10.2 mp-es új világrekordot futott!

**A magyarok közül csak Sir került be az elődöntőbe
Gyenes és Gerő kiesett**

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) A szombati világraszóló ünnepélyes megnyitás után ma reggel korán ébredt az Olimpiai Falu. A mai nap incidenssel kezdődött. Az uruguayak összeveszték vezetőjükkel! Nagy volt a lármá és telefonon kellett az Olimpiai Faluba hívni az olimpiai bizottság uruguayi tagját, aki azután rendet teremtett. A magyar táborban fáradtságról panaszkodtak, akik tegnap résztvettek az ünnepélyes felvonuláson. A több mint kétórás parádé erősen igénybevette az olimpiai versenyzők fizikumát. A magyar futballisták a koradél-előtti órákban olimpiai díszruhájukban a zászlórúdhöz vonultak, amelyre Zsarnóczay János beszéde után ünnepélyes külsőségek között felhúzták a magyar lobogót. Reggel először

az öttusázók

hagyták el az Olimpiai Falut. Kilenec órákor kezdődött meg az öttusa első száma, a lovaglás. Azután az atléták indultak útnak. Az indulást némi idegesség előzte meg! Az autóbussz ugyanis, amely az atlétákat az olimpiai stadionba vitte, húsz percet késett. Nagyobb baj azonban nem történt! Atlétáink még idejében kiérkeztek a féltizenegy órákor kezdődő versenyre és gyönyörködve nézték a smaragd-zöld gyepeket és az élénk vörös salakot, amely a világ legkitűnőbb atlétái küzdelmének színhelye lesz. Az atlétaszámok közül a százméteres síkfutás elő- és középdöntőjét, a magasugrást, a női gerelyvetést, a 800 m síkfutást, a súlydobást és a tízezer méteres síkfutást tüzték az első olimpiai versenynap programjára. Ezenkívül ma van a szabadstílusú birkózás, a törscapatverseny és a súlyemelés startja.

Gyenes és Sir továbbjut, Gerő kiesik

Pontosan 10 óra 30 perc, amikor az első pisztolylövés eldördül a monumentális Stadionban. Mintegy 60.000 néző lesi kíváncsian a 100 méteres síkfutás első előfutámának eredményét. A német Kersch, a japán Yoshioka, a francia Carlton, a svéd Strandberg és a görög Sakellarión előfutama nyitja meg a XI. olim-

piász atletikai versenyét.

Az első előfutámot Strandberg (svéd) nyerte 10.7 mp idővel Yoshioka előtt, akinek ideje 10.8 mp volt. Kiesett Kersch 10.8 mp, Carlton és Sakellarión.

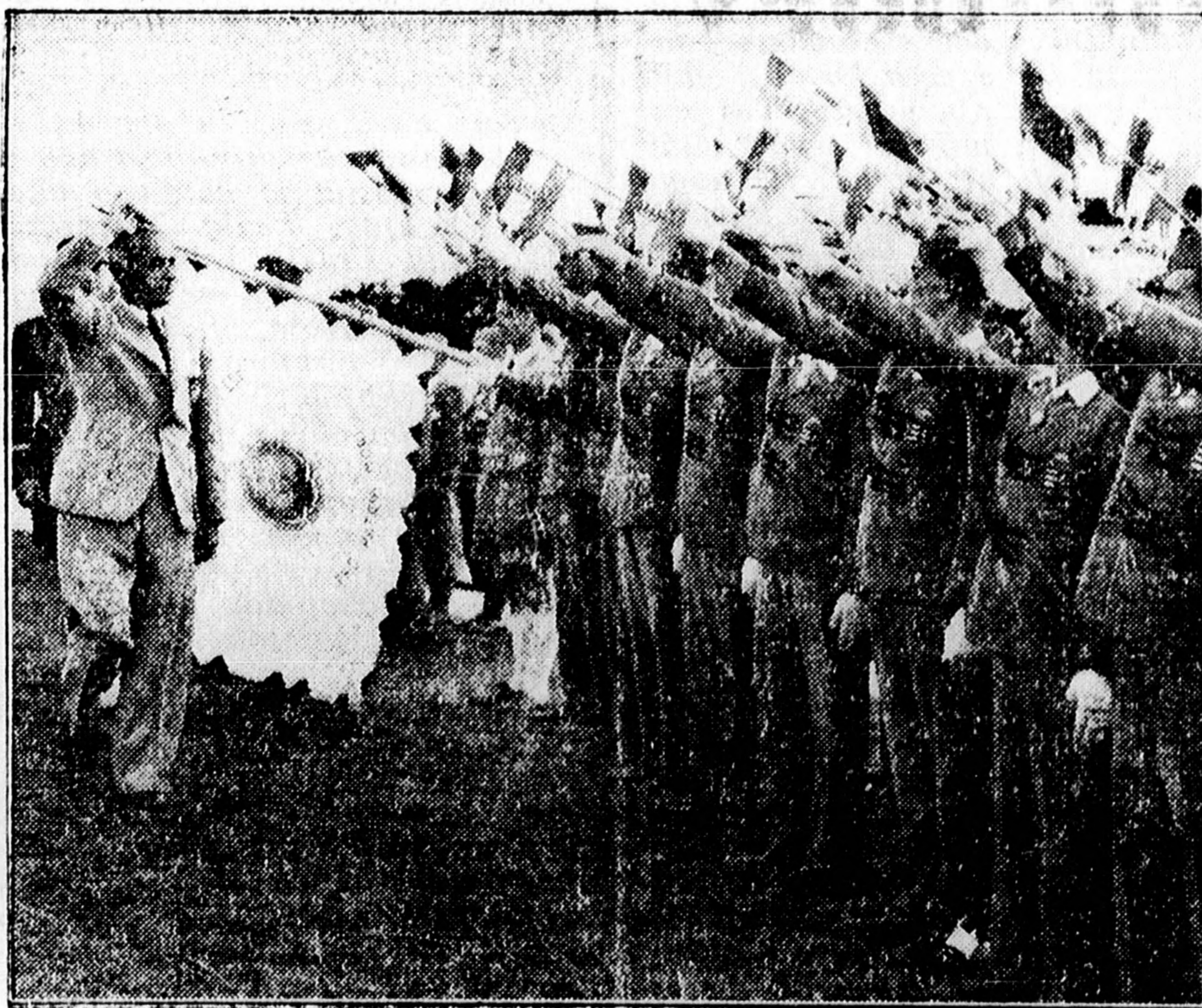
Aztán a többi előfutám következik sorra. Eredmények:

Második előfutám: Kétszeri hibás indulás után: 1. Berger (Hollandia) 10.8 mp, 2. Danaher (Dél-Afrika) 11 mp. Kiesett: Marchand (Svájc) 11.2 mp, Bauer (Jugoszlávia). Az osztrák Berger nem indult.

zett Suzuki is. Kiesett: Virtanen (Finnország), Gutierrez (Columbia) és Cubri Antonio (Peru).

Ötödik előfutám: 1. McPhee (Kanada) 10.8 mp, 2. Lindgren (Svédország) 10.8 mp. Kiesett: Paul (Franciaország) 11 mp, Poh (Kína) és Fahoum (Egyiptom).

Hatodik előfutám: 1. Theunissen (Dél-Afrika) 10.7 mp, 2. Hornberger (Németország) 10.7 mp. Kiesett: Beswick (Argentina) 10.9 mp, Sariola (Finnország), Ingvarsson (Izland).

Don Tschammer und Osten ellép a berlini ifjúsági tábor magyarjai előtt

Harmadik előfutám: Egy hibás indulás után: 1. Van Beveren (Hollandia) 10.8 mp, 2. Grimbeck (Dél-Afrika) 10.9 mp. Kiesett: Toomsalu (Eszterország), Sanchez (Columbia), Khan Mohd (Afganisztán).

A tribünön elhelyezkedett magyar drukkerok részéről a negyedik előfutámot előzi meg lázas izgalom.

Itt indul az első magyar sprinter: Gyenes!

Lélekzetfojtva figyelik az indítást. Ez az előfutám Gyenes és a japán Suzuki idegfeszítő küzdelme volt! A versenyben 70 méterig Suzuki vezetett, de aztán

Gyenes ragyogó finissel a Huj, huj, hajrázó magyarok lelkes buzdítása mellett előre küzdötte magát.

Ideje 10.7 mp. Ugyanilyen idővel vég-

A hetedik előfutámiban újabb sikerre magyar start!

Sír az amerikai Metcalfe mögött 10.8 mp idővel második helyen végez.

Metcalfe ideje ugyancsak 10.8 mp. Kiesett Guzman (Fülöp-szigetek), Seeger (svéd), Ternstroem (svéd) nem indult.

Feszült érdeklődés várja a magyarok részéről, milyen eredménnyel végez Gerő, aki a nyolcadik futamban indult. Gerő sajnos, nagyon rossz időt futott s

mindnyájunk fájdalmára bizony kiesett a további küzdelemből!

A futam eredménye: 1. Borchmeyer 10.7 mp, 2. Humber (Canada) 10.8 mp. Kiesett: Gerő (Magyarország) 11.3 mp és Chen (Kína). A jugoszláv Dremil nem indult.

A néger Owens beállítja a világrekordot

A kilencedik előfutámiban: 1. Wykoff (USA) 10.6 mp, 2. Sweehey (Nagybritannia) 10.7 mp. Kiesett: Fontevila (Argentina), Frick (Lichtenstein), Domingos (Brazília), Ahjopalo (Finnország). Az osztrák Lechner nem indult.

A tizedik előfutámiban: 1. Osendarp (Hollandia) 10.5 mp, 2. Ponnington (Anglia) 10.6 mp. Kiesett: Orr (Kanada) 10.7 mp, Struckl (Ausztria), Whitside (India).

A tizenegyedik előfutámiban: 1. Haenni (Svájc) 10.7 mp, 2. Holmes (angol) 10.8 mp. Kiesett: Frangoudis (görög) 10.8 mp, Liu (Kína), Mersch (Luxemburg). A jugoszláv Kovacic nem indult.

Az utolsó tizenkettedik előfutámiban indult

az amerikai néger atlétaesillag: Jesse Owens,

aki nem maradt méltatlan világhírhöz, mert

minden megerőltetés nélkül, remek, szinte gépszerűen beosztott iramban beállította saját 10.3 mp-es világrekordját!

2. Sasaki (Japán) 11.0 mp. Kiesett: Almeida (Brazília) 11.0 mp, Cassar (Malta), Devrint (Belgium).

Délután két órákor újból megkezdődött a közönség özönlése az olimpiai stadion felé. Fél háromkor már hatalmas tömeg fogta körül a pályát.

A nézők sorában megjelent Nurmi is.

akit lelkesen ünnepeltek: — Nurmi! Nurmi! — hallatszott innen is, onnan is a kiáltás.

Pontban három órákor került sor a százméteres síkfutás előfutámaira. Mingyárt

az első futamban indult Gyenes.

Hiába volt a magyar kolónia áradozó együttérzése, harsány, lelkesítő hangmora, határtalan lelkesítő e, Gyenes nem bírt megbirkózni a svéd Strandberggel, a holland Ossendroppal és az amerikai Wykoff-fal. Csak

a negyedik helyre került és ezzel kiesett!

Az első helyen végző Strandberg 10.5 mp időt ért el, második: Ossendropp (holland) 10.6 mp, harmadik: Wykoff (USA) 10.6 mp.

Ezután megeredt az eső. Szemerkelő esőben indították útnak a második előfutámot, amelyben

Sír képviselte Magyarországot.

A tribün nyugati részéről felhangzott a huj-huj-hajrá és a dir-dur-bele! A lelkesítést átvette a tribün északi fele is, ahol szintén többszáz magyar helyezkedett el. A starter pisztolylövéseire mint a motor tört előre a fényes, feketebőrű amerikai Owens és nyomában a többiek. A 100 méter után olyan csend üli meg a stadiont, hogy szinte a légy zümmögését is hallani. Ebben a feszült várakozásban hirdetik ki az eredményt:

Első Owens (USA), 10.2 mp. Új világrekord!

Percekig zúg a taps s a stadion százezernyi közönsége szinte ekstázisban ünnepli a XI. olimpiász első világrekordját!

Második Hänni (Svájc) 10.6 mp, harmadik Sir (Magyarország) 10.7 mp.

Tehát Sir is bekerült az elődöntőbe!

Harmadik középfutamban: 1. Metcalfe 10.5 mp, 2. Ponnington 10.6 mp, 3. van Beveren 10.7 mp.

Negyedik középfutám: 1. Borchmeyer 10.5 mp, 2. Sweehey 10.6 mp, 3. McPhee 10.7 mp.

A német Fleischer kisasszony a berlini olimpiász első bajnoka

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) Délután öt óra volt, amikor a győzelmi arboera felszaladt az első zászló:

megszületett a berlini olimpiász első bajnoksága.

Négy órakor kezdődött a stadion sarkán egy sarkában a női gerelyvetők küzdelme. Ez az egyetlen vasárnapi olimpiai szám, amelyben magyar versenyző nem indult. Nagy érdeklődő közönség figyelte a dobásokat. Természetesen nemetek voltak a legtöbben, akik két gerelyvető büszkeségüknek, Fleischer és Krüger kisasszonynak szép szereplését várták. Valahányszor az ő gerelyak fúródott a földbe, felesattant a taps és lelkes sűrűveléssel ünnepezték a németek szépen dolgozó honfitársnőiket. Az első dobások után a lengyel Kwasińska vezetett 41 m 80 cm-es teljesítménnyel, a japán Yamamoto (40 m 88 cm) és a német Krüger előtt (40 m 78 cm). A második dobásnál Fleischer 44 m 89 cm-t ért el.

Ez volt Berlin első olimpiai rekordja.

Az eddigi rekordot ugyanis Didrigson (USA) tartotta 43 m 39 cm-es,

Los-Angelesben elért dobásával. Így Fleischer kisasszony került az élre és mögötte második honfitársa, Krüger lett, 43 m 29 cm-es dobással. Az első olimpiai rekord azonban nem sokáig élt. A harmadik dobásnál ugyanis Fleischer felülmutta önmagát és a vonaltól 45 m 18 cm-re állt meg a földben gerelyje. Frenetikusan tapsorkán fogadta a legújabb olimpiai rekordot, amely egyúttal

a berlini első olimpiai bajnokságot biztosította a német Fleischer részére.

A második helyre Krüger került 43 m 29 cm-es dobással, a harmadik pedig a lengyel Kwasińska lett 41 m 80 cm-es dobásával. Mingyárt meg is történt a XI. olimpiász első bajnokságának kihirdetése:

Fleischer és Krüger kisasszonyok az olimpiai emelvényre vonultak.

A zenekar a német himnuszt játszotta és ennek hangjai mellett méltóságtelejesen felhúzták a győzelmi arboera a horogkeresztes német lobogót. Az ünnepi aktason jelen volt Hitler birodalmi kancellár is. Lewalt, az olimpiai rendezőbizottság elnöke nyújtotta át a győztesnek az olimpiai birkosorút.

Tóth és Zombory tussal győzte le első olimpiai ellenfelét

Berlin, augusztus 2.

(Deutschlandhalle)

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) Szabadstílusú birkózók is porondra léptek vasárnap. A Deutschlandhalleban sokezer főnyi közönség nezte végig a küzdelmeket. Magyar részről

Tóth Ferenc és Zombory Ödön

indult először. Mindkettő igen biztalan! Először a nehézsúlyú Tóth Ferenc állt ki a török Erkán ellen. Tóth óriási fölényrel küzdött török ellenfelével szemben, aki a mérkőzés legnagyobb részében csak védekezni tudott. A magyar fiú akciót állandó, magyar szívrünkét simogató tussal kísérte a közönség!

Hat perc letelte után mind a három pontozóbíró Tóth fölényét mutatta ki!

A továbbiak folyamán is fölényesen birkózott Erkánal, de döntő eredményt nem tudott elérni, mert a török kitűnően védekezett. Állásból folytatták újra a küzdelmet.

A 12. perc 50. másodpercében Tóth a közönség nagy tapsai közepette két vállra fektette ellenfelét!

A légsúlyban Zombory Ödön a belga Laporttal került szembe. Az első hat perc változó küzdelmet hozott. A bírák közül kettő Zombory fölényét, egy pedig eldöntetlent hirdetett ki. Állásból folytatták a küzdelmet, ami olyan érdekes volt, hogy annak ellenére, hogy a szomszédos birkózó

szőnyegen német versenyző küzdött,

a közönség legnagyobb része a magyar-belga párharcot figyelte!

A belga állandóan kimenekült a szőnyegről, amiért bírói figyelmeztetésben részesült.

A 10. perc 30. másodpercében Zombory villámgyors mozdulattal derékon kapta ellenfelét és két vállra fektette.

Sóvári kikapott, Kárpáti győzött a szabadstílusú birkózásban

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) A szabadstílusú birkózásban a magyar Sóvári a finn Pietilävel mérkőzött és pontozásos vereséget szenvedett tőle. Sóvári bravúrosan ellenállt világhírű ellenfelének, de végül is meg kellett hajolnia nagyobb tudása előtt.

Kárpáti a francia Del Porteval mérkőzött. Eleinte Del Porte támadott, de Kárpáti fokozatosan átvette a támadó szerepet s mindjobban fölénybe került. A mérkőzés végén a bírák egyhangúan Kárpáti pontozásos győzelmét hirdették ki.

ZONGORÁK csakis világmárkák részlete is készpénzárban, legszolidabban Keresztély V., Vilmos császár út 66. sz.

Orbán a negyedik helyen végzett az öttusa tereplovaglásában

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) A döberitz-i lovaslőtéren vasárnap reggel 9 órakor kezdődött meg a modern öttusa tereplovaglása. Az 5000 méteres távolságon 25 akadályt állítottak fel és ezeket kellett átugratniuk a lovasoknak. A versenyzőket előre meghatározott sorrend szerint ötpercenként indították azokon a lovakon, amelyeket csak negyedórával a start előtt ismertek meg. Az előző napokon természetesen valamennyi versenyző végigjárta a pályát és egy-két kivétellel az volt a megállapításuk, hogy könnyű a terep.

A versenyen negyvenketten indultak. A magyarok közül hárman neveztek be: Barta Rezső, Balás Lajos és Orbán Nándor. A favorit közöttük Barta volt, mégis Orbán szerepelt a legjobban: a negyedik helyre került az erős vetélkedésben. Barta

a huszonhetedik, Balás pedig a harminchatodik helyen végzett. Meglepetés az olasz Abba győzelme és a tavalyi budapesti győző, a német Handrick második helye.

A tereplovaglás részletes eredménye:

1. Abba (olasz) 9:02.5, 2. Handrick (német) és Mollet (belga) 9:09.6, 4. Orbán (magyar) 9:10.3, 5. Ecuver de le Court (belga) 9:13, 6. Rodriguez (Mexikó) 9:16, 7. Beumann (Svájc) 9:24, 8. Thofelt (svéd) 9:27, 9. Starbird (USA) 9:27.9, 10. Gyllenstierna (svéd) 9:31.7, 11. Kettunen (finn) 9:34, 12. van Geen (holland) 9:34.8, 13. Grundbacher (svájci) 9:37, 14. Wyss (svájci) 9:37.6, 15. Leonard (USA) 9:47, 16. Hietala (finn) 9:48.3, 17. Macdougall (angol) 9:52.4, 18. Anguiano de la Fuente (Mexikó) 9:52.7, 19. Kivipera (finn) 10:00.2, 20. van der Horst (holland) 10:05.3, 21. Baltatzis (görög) 10:09.7, 22. Serré (holland) 10:14.6.

Szilágyi túljuthat az akadályverseny előfutamán

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) Megtörtént a 200 méter akadályverseny előfutamainak beosztása. A magyar Szilágyi Jenő a második előfutamba került. Minthogy ebben a versenyszámban az első négy jut tovább, Szilágyi bekerülhet a döntőbe.

Első előfutám: Cuzol (Franciaország), Dawson (USA), Dompert (Németország), Ekman (Svédország), Erenson (Anglia), Goeraert (Belgium), Chontis (Görögország), Husek (Csehszlovákia), Lippi (Olaszország), Matilainen (Finnország) és Wihlols (Lettország).

Második előfutám: Desyoches (Franciaország), Fricbe (Ausztria), Heim (Németország), Holmqvist (Svédország), Husek Vaclav (Csehszlovákia), Iso Hollo (Finnország), Imai (Japán), Manning (USA), Van Rumbt (Belgium), Szilágyi Jenő (Magyarország), Valcopoulos (Görögország), Betti (Olaszország), Ginty (Anglia), Husek Josef (Csehszlovákia), Larsson (Svédország), Raff (Németország), Simacek (Ausztria), Singh (India), Tanaka (Japán) és Tuominen (Finnország).

győzte Kanadát. Csehország 13:3-ra Dániát. A jugoszlávok csak nagy küzdelem után 9:7-re tudták legyőzni Braziliát. Ausztria fölényesen 11:5-re Egyiptomot, Németország 15:1-re Kanadát.

A tőresapatvilágbajnokság favoritja, Franciaország csapata 16:0 aranyú megsemmisítő vereséget mért Braziliára.

Jugoszlávia—Brazília 9:7, Ausztria—Egyiptom 11:5.

Németország a középdöntőbe került, ahol az első csoportban Argentína és Anglia csapataival mérkőzik.

További eredmények: Belgium—Görögország 9:2 feladta, Argentína—Dánia 14:2, Olaszország—Egyiptom 13:2, USA—Norvégia 12:4.

A tőresapat előmérkőzések során kiestt: Görögország, Brazília, Dánia, Kanada, Egyiptom és Norvégia.

Zula nyerte Curragh ellen a Baltazzi emlékversenyt

Bécs, augusztus 2.

(A Reggel bécsi tudósítójától.) Vasárnap délután futották a Baltazzi-emlékversenyt, a két évesek első klasszikus versenyét. A 12 ezer schillinges díjban két alagi, két osztrák és két cseh ló vett részt. Az eddig még egyetlen Curragh favoritját, de ez, az adott súlyviszonyok mellett vereséget szenvedett Mendel H. Zulájától.

Részletes eredmény:

I. Siegenfelder Handicap. 1000 S. 1100 m. 1. Pippa (1½) Klimscha, 2. Vindobona (4). Fm.: Bengali, Norma, Valentia, Sibiria. Tot.: 10:16, 12, 16.

II. Verkaufrennen der Zweijährigen. 1200 S. 900 m. 1. Santelella (5) Valentin, 2. Hiltvány (p). Fm.: Vreneli, Poseur, Aszszonyfaló. Tot.: 10:33, 19, 12.

III. Aristide Baltazzi Memorial. 12 000 S. 1000 m. 1. Zula (3) Vrabel, 2. Curragh (4). Fm.: Podedrad, Harras, Medardus, Pauline. Tot.: 10:50, 25, 14.

IV. Gaadener Handicap. 1500 S. 1600 m. 1. Caracalla (5) Szabó L. 11., 2. Talisman (6), 3. Wiedersehen (4). Fm.: Karolinger, Helios, Grey Hope, Why not, Siva, Telehissi, Atta, Santorb, Reine Herodine. Tot.: 10:37, 17, 26, 19.

V. Kollingbrunner Sommer Handicap. 1800 S. 4000 m. 1. Jolanda (1½) Patzák, 2. Palesi (2). Fm.: Romeo, Baston. Tot.: 10:19, 11, 15.

VI. Weller Handicap. 1000 S. 1300 m. 1. Souvenir (1½) Hurban, 2. Bengali (6), 3. Fityula (4). Fm.: Baranya, Pazmauterin, Perhaps, Alba, Dulcinea, Aranyláz, Ruby, Tünemény. Tot.: 10:24, 15, 16, 15.

Az olimpiászra átutazó nemzetközi vendégsegereg egyöntetű véleménye szerint az

olimpiász I. díja

a Metropole konyháját illeti meg!

Augusztus 8. és 9-én, d. u. 3-kor Magy. Lovaregylet versenyei

A magasugrás olimpiai bajnoka: a néger Johnson 203 cm-el

Bodosi 195 cm-nél kiesett

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) A marathoni kapu előtti fordulóban építették meg a magasugró pályát, amelyen már reggel megkezdték a selejtező mérkőzéseket.

A döntőbe csak azok a versenyzők kerülhettek, akik átugorták a 185 cm-t.

Ezek a következők voltak: Albritton (USA), Kuuse (Esztország), Brasser (Hollandia), Plawczyk (Len gyelország), Yata (Japán), Gehmert (Németország), Toribio (Fülöp-szigetek), Bodosi dr. (Magyarország), Otto (Dánia), Asakuma (Japán), Eggen-

berg (Svájc), Hacker (Dél-Afrika), Metcalfe (Ausztrália), Kotkas (Finnország), Haley (Canada), Johnson (USA), Odmark (Svédország), Weinkötz (Németország), Tamaka (Japán), Neuman (Anglia), Kalina (Finnország), Thurber (USA).

Kiesett

az osztrák Neuruhner, Thomsen (dán), Kratky (cseh), Mohr (jugoszláv), Sobotka (cseh), Carlier (holland), Hofmann (lengyel), Flachemberger (osztrák) és Natvig (norvég).

Bodosi könnyen vette a 185 cm-t, a 195 cm-nél azonban már elvérzett.

Hosszú küzdelem indult meg ezután az olimpiai bajnokságért. 2 m 3 cm-re tették fel a léct, amelyet a néger Johnson átugrott. Ezután

203 cm magasra került a léc, Johnson világrekordot akart javítani.

a régi rekord ugyanis 206 cm. A kísérlet azonban nem sikerült és az amerikai néger atlétának meg kellett előgödnie a 203 cm-es olimpiai bajnoksággal. Második az ugyanevű amerikai néger Albritton 200 cm-rel, a harmadik pedig az ugyanevű amerikai Thurber, szintén 200 cm-rel. Háromszor húzták fel a győzelmi árbaera a csillagos amerikai lobogót.

Mindhárom 800-as futónk bejutott a közép-futamokba

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) Temesváry Ferenc, Vadas József, Szabó Miklós nevezett be a 800 m síkfutásra. Szabó azonban nem akart indulni, mert csak 1500-ra készült. Még tegnap délután is az volt a helyzet, hogy nem startol 800 m-en, ezért résztvevő a megnyitónépszerű felvonulásán. Az ünnepség után azonban Sztankovics Szilárd kívánságára úgy döntött, hogy mégis indul.

Délután 4 órakor került sor az olimpiai stadionban a 800 m-es síkfutásra. Az első előfutamban indult Temesváry. Olyan ellenfelekkel került szembe, akiknek képességei alapján szinte lehetetlennek látszott, hogy tovább tud jutni. Temesváry azonban minden erejét beleadta a küzdelembe és így

ott volt az első négy között, akik bekerültek a középfutamba.

Az első előfutamban eredményei: 1. Edwards (Kanada) 1 p 53.7 mp. 2. Hornboster (USA) 1 p 54.3 mp. 3. Verhaert (Belgium) 1 p 54.3 mp. 4. Temesváry (Magyarország) 1 p 55 mp.

A negyedik előfutamban indult Szabó Miklós is. Gyenge idejével is sikerült megszereznie a második helyet

az ausztráliai Backhouse mögött. A győztes ideje 1 p 57.7 mp, Szabó Miklósé pedig 1 p 57.8 mp.

Az ötödik előfutamban magyar részről Vadas indult, aki mingyárt a startnál élre került és 100 méterig vezet, de azután fokozatosan visszacsúsz, az első 400 méterig. Később újból előrenyomul és a délamerikai Bottával vívott izgalmas finis után sikerült 1 p 56.5 mp-es idővel

a negyedik helyet

megszereznie. Így ő is bekerül a hétfői középfutamokba. Ezt a versenyt egyébként az angol Powell nyerte meg 1 p 56 mp alatt.

A Pestvidéki Nagy Gátverseny bejutója 1. Satan, 2. Tékozló, 3. Lilla

(A Reggel tudósítójától.) A közönség már unta a megyeri kirándulást és a 6000 pengős nagy gátverseny sem bizonyult vonzó eseménynek. A honvédelmi miniszter tenyészrendelésevel adományozott nagy díja, teljesen célt tévesztett, az istállók mintha összebeszéltek volna, öreg, kiscsejtesre váró herelteket küldtek starthoz, persze az egykor szép síkképzéssel rendelkező Sátánnak nem került nagy fáradságába, hogy aggaszán kor felé tartó kollégáját, Tékozlót megverje.

Részletes eredmény:

I. futam. 1. Lurkó (p) Horák, 2. Bonnetable (5), 3. Losone (10). Fm.: Kiszombor, Meeres, Pallagalla, San Stefano. Tot.: 10:18, 18, 22, 55.

II. futam. 1. Limanova (4) Várhelyi hd., 2. Admirable (5/16). Fm.: Giralba, Carmon, Vihar, Mulatság. Tot.: 10:68, 26, 16.

III. futam. 1. Nem baj (2 1/2) Szeltner, 2. Sylva (1 1/2), 3. Sweetheart (5/16). Fm.: Nemere, Garlist, Pommard, Matador. Tot.: 10:30, 11, 11, 10.

IV. futam. Pestvidéki nagy gátverseny. 6000 P. 2400 m. 1. Satan (1 1/2) Singer, 2. Tékozló (1 1/2), 3. Lilla (5). Fm.: Szonjas, Kartárs, Liptóvár, Böske. Tot.: 10:26, 14, 15, 16.

V. futam. 1. Vaklárma (3) Simics, 2. Mekkorka (4), 3. Dévény (2). Fm.: Pitypalaty, Főth, Babvirág, Bonne nuit, Pádisah, Labore, Hedio, Milliméter. Tot.: 10:59, 15, 16, 12.

VI. futam. 1. Allegra (4) Wolbert, 2. Moulin Rouge (5), 3. Cserebere (2 1/2). Fm.: Sweetheart, Tiro, Ráró II., Bomba, Csókos Julis, Hands down, Robinson. Tot.: 10:65, 21, 42, 19.

VII. futam. 1. Üstökös (5) Alt, 2. Sherry (1 1/2), 3. Gellért (4). Fm.: Dénes, Africanus, Kékes II., Dánia, Mazsola, Szelim Pasa, Nem bánom, Splendid, Vivo, Bátor. Tot.: 10:74, 24, 14, 23.

Három finn és egy japán öldöklő küzdelme tízezer méteren

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) Örökké emlékeztető, izgalmas küzdelem volt, amit tízezer méteren láttunk. Félhatkor indították el a népes mezőnyt, amelyben magyar részről Kelen János indult. Az első körökben a japán Murakoso szerezte meg a vezetést és

tartotta előnyét egészen 6500 méterig.

Ekkor egyszerre csak azt vettük észre, hogy három finn versenyző nyomul fel ezen a távon irtó iramban a japán után. Öldöklő küzdelem kezdődött most a japán és három finn között! Finnország, amely olyan éles küzdelmet vívott Japánnal a követ-

kező olimpiász megrendezési jogáért,

mintha itt akart volna elégtételt venni azért, hogy a zöldasztal mellett Tokio győzött.

Hol a finnek rohantak elől, hol a japán szerezte meg a vezetést ebben a nézők számára is idegekremenő harcban. Az utolsó két körnél egyszerre csak a három finn hirtelen fáképnél hagyta a japánt és csodálatos finissel egymásután futott át a célvonalon.

Olimpiai bajnok: Salminen (finn) 30 p 15.4 mp. 2. Ashola (finn) 30 p 15.6 mp. 3. Isohollo (finn) 30 p 20.2 mp. 4. Murakoso (japán). Kelen Jánost lekörozték.

A német Wölke olimpiai rekorddal nyerte a súlydobó-bajnokságot

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) Délelőtt tizenegy óra után kezdődött az olimpiai stadionban a súlydobóverseny selejtezője, amelyből azok jutottak az elődöntőbe, akik 14 1/2 méternél többet dobtak. Így

az első csoportból

Kuntsi (Finnország), Zaitz (USA), Viiding (Esztország), Stöck (Németország), Torrance (USA), Hopltcek (Csehszlovákia).

a második csoportból

dr. Darányi József (Magyarország), Horváth István (Magyarország), Wölke (Németország), Francis (USA), Douda (Csehszlovákia), Barlund (Finnország), Berg (Svédország), Sievert (Németország) és Kovacsics (Jugoszlávia) került a döntőbe.

Darányi és Horváth ide már nem jutott be. Ők kiestek az elődöntőben.

A következő versenyzők között dönt el az olimpiai bajnokság: Baerlund

(finn) 16 m 03 cm, olimpiai rekord! Wölke (német) 15 m 96 cm, Stöck (német) 15 m 56 cm, Francis (USA) 15 m 45 cm, Torrance (USA) 15 m 38 cm, Zaitz (USA) 15 m 32 cm.

Wölke következő dobásával, 16 m 20 cm-es teljesítményével olimpiai rekordot állított fel!

A finn Baerlund olimpiai rekord-

ját második dobásánál 16 m 12 cm-re javította.

Végeredmény: olimpiai bajnok: Wölke 16 m 20 cm, olimpiai rekord. 2. Baerlund 16 m 12 cm. 3. Stöck 15 m 56 cm. 4. Francis 15 m 45 cm. 5. Torrance 15 m 38 cm. 6. Zaitz 15 m 43 cm.

Németország Wölke győzelmével a férfi atlétikai versenyen az olimpiai játékokon első győzelmét aratta.

A magyar törccsapat a jugoszlávokat is legyőzte

Berlin, augusztus 2.

(A Reggel olimpiai szerkesztőségének telefonjelentése.) A magyar törccsapatnak még egy mérkőzése volt vasárnap. A késő esti órákban Jugoszláviával került szembe.

A magyar csapat 14:2 arányú győzelmet aratott.

A mérkőzés során Zirczy és Gerei 4-4 győzelmet, Hátszeghy József és Ottó pedig 3-3 győzelmet szerzett.

Zirczy 5:2-re győzött Pengov ellen, 5:2-re Marijon ellen, 5:0-ra Tretinjak ellen s 5:2-re Korsit ellen.

Gerei 5:1-re győzött Pengov ellen, 5:3-ra Marijon ellen, 5:3-ra Tretinjak ellen, 5:4-re Korsit ellen.

Hátszeghy Ottó 5:1-re győzött Marijon ellen, 5:0-ra Tretinjak ellen, 5:4-re Korsic ellen. — kikapott Pengovtól 5:3 arányban.

Hátszeghy József 5:3-ra győzött Pengov, 5:4-re Marijon, 5:0-ra Tretinjak ellen, — kikapott Korsictól 5:3 arányban.

A REGGEL

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: LÁZÁR MIKLÓS
SZERKESZTŐ: EGYED ZOLTÁN

KIADÓTULAJDONOS: LÁZÁR MIKLÓS, A REGGEL LAPKIADÓ RT.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS
UTAZÁSI IRODA:
VI. ANDRÁSSY-ÚT 48 (OKTOGON-TÉR)
TELEFON: 1-295-54 ÉS 1-295-55
ELŐFIZETÉS FÉLÉVRE: P 2-50

VASÁRNAP DÉLUTÁN 3 ÓRÁTÓL NYOMDAI
SZERKESZTŐSÉG: VII. MIKSA-UTCA 4.
TELEFON: 1-462-96, 1-460-43, 1-429-78
(INTERURBÁN) 1-333-65 (SPORT SZERK.)
KÉZIRATOKAT NEM ADUNK VISSZA

Csárdás — Budai Színkör — Világsiker

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. Felső vezető: Kárpáti Antal.